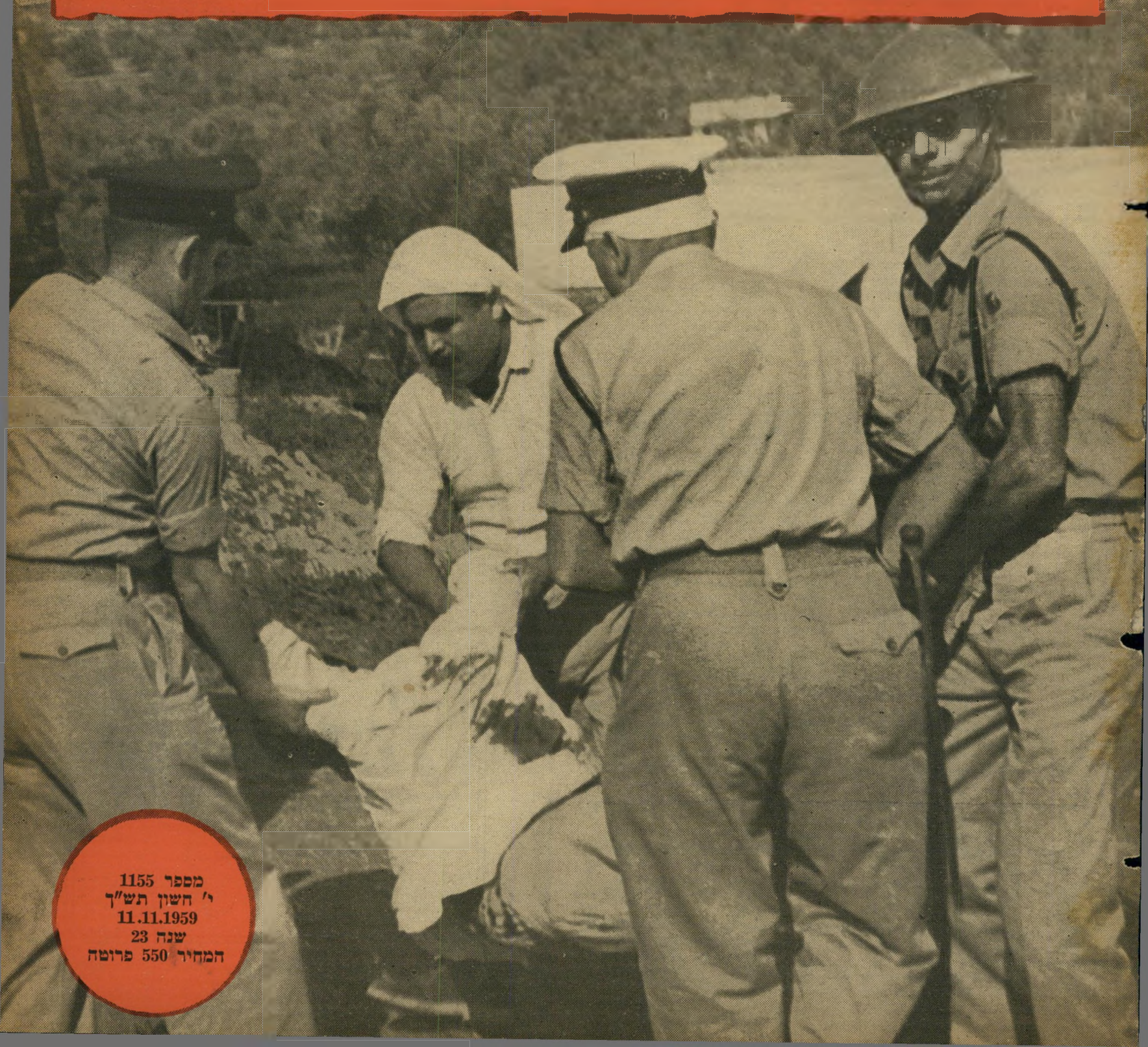

העולם הזה

התנגשות הדמים הראשונה אחרי הבחירות

עשפדרעם

מספר 1155
י' חשוון תש"ך
11.11.1959
שנה 23
המחיר 550 פרוטה

חבריה מערכת בעזרת הקלפי: אורי אבנרי, אבנר

י' ב' תר"ל

למקום, ובצורה זו להשפיע על התוצאות. חולית הקלפי היתה ערה לבעיה זו, וקיצרה בהדרגה את זמן ההצבעה בקלפיות, אך מס' חבר שלא יכלה למנוע לחלוטין תופעה זו.

★ ★ ★

אך בהשחאה לכשלונו יחסי זה, בולסת ה- צלחת המזהירה של הקלפיות הנסיוניות מן הסוג השני: הקלפיות הניידות, שנקבעו ב- רכבות ובאוטובוסים.

השבוע סיכמנו את הממוצע של שבע קלפיות ניידות אלה, והן: קלפי מס' 4 בר- כבת תל-אביב-חיפה (העולם הזה 1144), מס' 5 ברכבת בכיוון הפוך (אותו גיליון), מס' 7 ברכבת לירושלים וחזרה (העולם הזה 1145), מס' 17 ו-18 באוטובוסים מדן עד באר-שבע (העולם הזה 1148) ומס' 23 בר- כבת תל-אביב-חיפה וחזרה (העולם הזה 1150).

הממוצע של שבע קלפיות אלה מההה את הניחוש המדויק ביותר (וממש היחיד ב- מינו) שהושמע לפני הבחירות, והוא:

מפא"י: 37.5% (לעומת 38.15% בבח- רות, לפני ספירת קולות צה"ל), דתיים-לאר- מיים: 7.6% (לעומת 9.92% בבחירות), דתיים- תורתיים: 4.3% (לעומת 4.7%), חרות: 15.3% (לעומת 13.2%), מפ"ם: 6.7% (לעו- מת 7.1%), פרוגרסיבים: 4.4% (לעומת 4.6%), ציונים כלליים: 5.5% (לעומת 6.2%), מק"י: 2.8% (לעומת 2.8%), אחדות-העבו- דה: 8.9% (לעומת 5.9%).

מסתבר כי קלפיות אלה טעו ברוב הפרי- טים בפחות מאחוז אחד, ובשום מקום בלא יותר משני אחוזים, פרט למקרה היחיד (וזה) מעניין במיוחד) של אחדות-העבודה, שם יש טעות בשלושה אחוזים.

מדוע הצליחו דווקא קלפיות אלה? מפני שהתחנך היה נכון יותר, מפני שלא היתה כל אפשרות להביא תגבורת מן החוץ לר- כבת או לאוטובוס בשעת הנסיעה, ומפני שאחוז המשתתפים בין הנוסעים חסרי ה- עיסוק היה גבוה במיוחד.

רשם ראש החוליה בדו"ח המסכם שלו: "עובדה זו מראה כי להבא יש לערוך קל- פיות נסיוניות אך ורק במקומות כאלה, וכ- כל שירבה מספר הקלפיות, כן יקטן הפער בין התוצאות של הקלפי הנסיונית והאמ- תית".

זהו סיכום טוב למיבצע כולו. אני מצ- טער כי אחד הקוראים הקבועים של העולם הזה, דויד בן-גוריון, קיבל רושם אחר, ו- ללא הצדקה נראית-לעין התקין השבוע ב- חריפות קיצונית את הקלפי הנסיונית (ראת במדינה). מן הסתם זוכר המועמד הראשון של מפא"י כי מפלגתו הוזמנה רשמית ל- שגר משקיפים לקלפי הנסיונית, כדי להיחנך כיצד היא פועלת וכיצד נמנים קולותיה. על כל פנים, הפחד ההיסטרי ששרר תקופת-מה בצמרת מפא"י מפני עליה-רבת של חרות, היה תוצאה אילו ידעו מנהיגיה לנתח נכונה את תוצאות הקלפי הנסיוניות.

מכאן

השבוע התכנסה חולית הקלפי הנסיונית של העולם הזה וניתחה את תוצאות 31 קלפיות שהוצבו במשך 11 שבועות ברחבי הארץ, תוך השוואתן עם תוצאות הבחירות. המסקנות היו מאלפות ביותר.

הקלפי הנסיונית היתה הנסיון הראשון, והיחיד עד כה בארץ, לעמוד באופן מדעי על דעת הבחור לפני הבחירות. האם הצליח הנסיון? בשביל חולית-הקלפי, שעמלה: לה- קשה, תוך התרוצצות ברחבי הארץ, לא היתה זאת רק שאלה עתונאית. היתה זאת גם שאלה מדעית-מעשית, כדי לגבש נתונים להמשך הנסיון בבחירות לכנסת החמישית.

★ ★ ★

כבר המבט הראשון מוכיח כי כמעט כל הקלפיות הצליחו להעלות כמה נטיות חשו- בות, שהוכחו כנכונות ביום הבחירות. בין השאר:

● ירידתם הגדולה של הציונים הכלליים (שזכו בסיכום כל הקלפיות הנסיוניות ל- 5.3%, לעומת 6.2% שקיבלו בבחירות).

● ירידתם הגדולה של הקומוניסטים (2.1% בסיכום כל הקלפיות, לעומת 2.88% בבחירות).

● כשלונו כל הסייעות העדתיות, מלבד רשימת בן-הרוש (בסיכום הקלפיות לא הגי- עה אף אחת מהן לאחוז החסימה, וגם רשי- מת בן-הרוש לא הגיעה לאחוז זה ברוב ה- קלפיות). בבחירות היתה רשימה זו היחידה שהתקרבה מאד לאחוז החסימה).

● איירידתה של מפא"י, למרות כל ה- ניחושים בכיוון זה שהציפו אף את הארץ, וגם את הנהגת מפא"י עצמה.

אולם לגבי שתי התכונות העיקריות של הבחירות — הנצחון הגדול של מפא"י, ה- עליה הקטנה של חרות — מתחלקות קל- פיות הנסיוניות לשני סוגים שונים לגמרי. מחלקה זו יש להסיק לקח עקרוני.

כל הקלפיות הקבועות במקום — היינו, שהוצבו ברחובות הערים וערי-השדה — ציירו תמונה מוטעית לגבי שתי תכונות אלה. כולן הפריזו במידה ניכרת מאד ב- כוחה של חרות, ורובן הקטינו במידה ני- כרת את ההישג שהיה צפוי למפא"י (פרט לחפיה, לרמלה ולאשקלון).

מה הסיבה לכך? חולית-הקלפי סיכמה את הגורמים כלהלן:

● העדיפות האמיתית שהיתה לחרות ב- ראשית מלחמת-הבחירות, שנעלמה רק בסוף, כנראה בגלל הסתייגות הקהל העירוני מ- פולחן-האישיות הרעשני. הקלפי הנסיונית נועדה כמובן לשקף את ההתפתחות משבוע לשבוע, ולא רק את התוצאות הסופיות.

● מספר הנמנעים מהצבעה בקלפי הנס- יונית שנה במקומות רבים את התמונה, מכיוון שקולותיהם הכריעו בסופו של דבר בעד מפא"י.

● בקלפי קבועה ניתנה לחסידי המפלגה הנלהבת ביותר אפשרות להזעיק תגבורת

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
דוב איתן

עורך תבנית:
זקי

עורך כיתוב:
סלבי קשת

צלם המערכת:
אריה קרו

כתב בכיר:
אלי תבור

חברי המערכת:

שיע נלור, ליצי גלילי, דויד הורוביץ, רותי ורר, יוסף אבוהמדי, דן מרגלית, אביבה סטו, אבנר פרי, עמוס קינן, שלמה קרו.

רחוב גליסטון 8, תל-אביב, טלפון 26785, ת. ד. 136. מען למברקים: "עולמפרה". המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 31139. ההפצה: דוד סופר ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

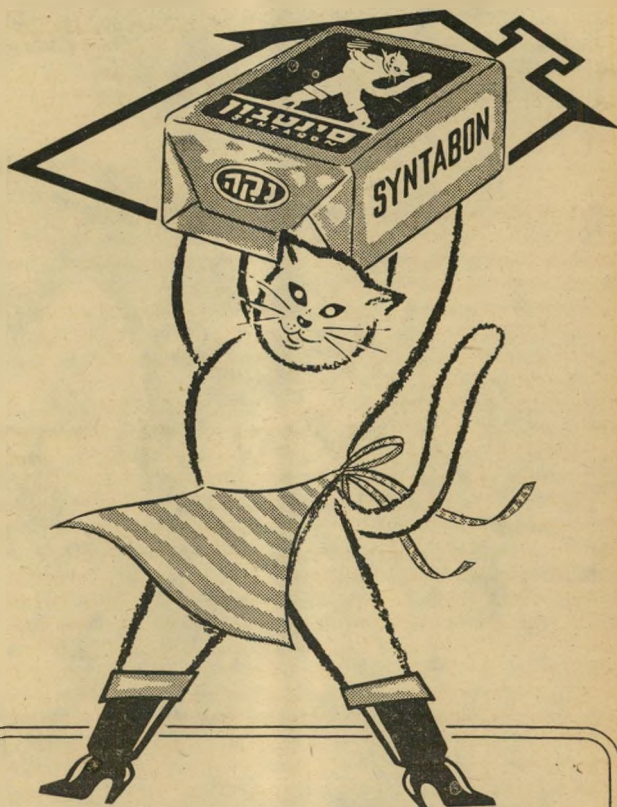
העתון הנקרא ביותר במדינה

הכל תלוי...

...בטיב הקלייה. ומאחר שחודש יבוא הקפה המשו- בח, מציעה עתה חברת תקה לאוהבי הקפה קפה מן הסוגים המשובחים ביותר, שלא היו מצויים עד כה בשוק.

תקה הוא, כידוע, בית קליית הקפה החדש ביותר בארץ, שהצלחותיו מבוססות על שיטות קליית המקור בלות במשפחת בעלי תקה זה המישים שנה.

כשנשאל פעם אחד ממנהלי תקה מה הוא סוד הקפה הטוב, חייך הוא והשיב: "סוד הקפה הטוב הוא קפה טוב — קפה תקה!"

סינטבון

נובס מנקה, ומצחצח הכל
יותר מכל

עקרות הבית מתלהבות מהאריזה החדשה. החתיכות הבודדות הן משושיות ומסכניות יותר. מחיר החפיסה 325 פרוטות — כשר. תוצרת נקה — תוצרת איכות.

מכתבים

כי נלחמם במפא"י יותר — וביתר סיכון עצמי — מכל מפלגה אחרת.

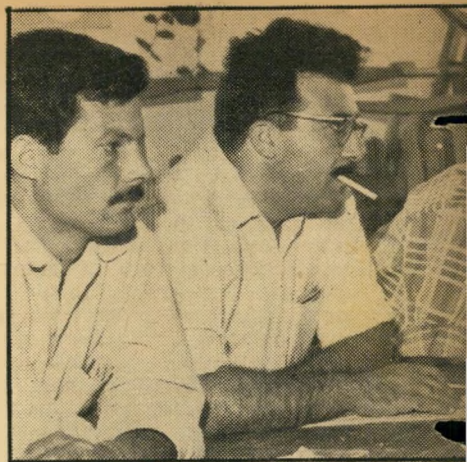
רפאל ברנשטיין, רמת-גן

...ומה חשבתם? שהעם ישבת את זכויות- תיו ההיסטוריות של האדם שהוא גרול מ- שכמו ומעלה מכל מנהיג יהודי מאז תיארי דור הרצל?

יהודית אלנברג, חיפה

אמרנו לא — לשונאני

חוביתי לקרוא איך תתארו את נצחון מפא"י בבחירות, והופתעתי לטובה. מאמר העורך, "אמרנו כן לזמן" (העולם הזה 1154) נכתב באמת בלי מורא ובלי משוא-פנים, וגם בלי צרות-עין... האזנתי לשידור דוב- רי המפלגות השונות אחרי שנודעו תוצאות הבחירות, והם כולם ניסו להתחמק מראיית האמת. עמדתם אדם עוררה יותר כבוד, אף

פרי ישנים כהן בתפקיד

הצבעתי א/ אבל לא כל כך בשביל לומר
כן לזקן, כמו בשביל לומר לא לבניו!
דן חלמן, תל-אביב

נראה אתכם שתמצאו סיכמה מצלצלת כמו
„אמרו כן לזקן“...!
נתן אלחנני, חולון

אמרו לא — למי לא?

חדר לידה

אם אפשר לומר שהנסת הרביעית נולדה
ביל: כנוכח, הרי שכתבים שכיסו את
מהלך הבחירות ברחבי הארץ (העולם הזה
1154) שימשו לה כמילדת, או לכל הפחות
כאחות חדר-לידה... אני לא יודעת איך
הם הרגישו, אבל לגבי היתה זו לידה אחת
שנחנתי ממנה הנאה מלאה.

ד. ב., אחת חדר לידה, תל-אביב

ברוך הישן כמו עיניים ראות שהעם
הצביע בסדר ובשקט, ללא איומים וללא הפי-
חדה. איש לא ליוות את הבחור עם רובה
סעון: הוא הלך קלפני מרצונו החופשי...

שלום בראנה, ירושלים

אחרי שהתחשפתם לקבצנים, לערבים ול-
עובדי-החל, הנתעם סופיסוף גם להיות עסי-
קני מפלגות בוערות קלפני יפה. יפה. אם
תמשיכו לדרת ככה, תוכלו להתחפש בקרוב
גם כשרי-ממשלה!

מריט דביר, חיפה

הפעם זאת לא היתה תחפושת. תמונות חלק
מחברי המערכת בתפקידה ליד הקלפי בי-
עיר, בפדבר ובמעברה — ראה תמונות.

תאונות דרכים

אין כמעט יום בו אין תאונות קטלניות
— ואין בכך כל פלא. פעם עף נלצ' פעם
אחרת שומעים שמערכת ההיגוי לא היתה
בסדר או שהמעצורים התקלקלו. מכונאי
ונתן יודע אני כי דברים אלה יכולים לק-
רות. אבל היו קורים הרבה פחות קלוקים,
אילו היתה עובדת המכונות ביקורת תקופ-
תית כל שלושה חודשים. בביקורת תקופתית
אני מתכוון לביקורת כללית: בדיקת הנה-
מעצורים, נלגלים וכו'. שוטרי התנועה יכו-
לים לבדוק את פתקי הביקורת המודבקים
על שמשת המכונות.

יגן בן-יצחק, חיפה

אביוני החן

לומדים מקסי רודרימסמור (העולם הזה
1153) שסופה הטוב של כל נערה, ותהא זו
מלכת יופי או כל טיפוס אחר המכריז
מכל בחינה, הוא נשואין ובנות ובנים —
מבלי שיהיה כל צורך לחשוש לגיורה ול-
שאר אביוני החן הנשי...
ע. גשן, עתלית

בית הדוגמנית

נפלה מעות שלא במתכוון, בכתבתכם על
תצוגת האופנה במלון „דן“ (העולם הזה
1153). נכתב על הדוגמנית שרה אלי כאילו

אלי

שרה נרה במשך תקופה ארוכה, עד לגשו-
איה אתי, בחוליה בת ארבעה חדרים בכפר
אונז, כך שלא היה לה צורך לגור במעברה.
יתר על כן, לא ניגשה אף אשה טובה ואי-
רה לשרה שמקומה אינו במעברה ולקחה
אותה לבית-החורשת „תלווה מודל“.

גסים אלי, פרדסי-כץ

העולם הזה מצטער על שגם הוא לא ידע
כי מקומה של שרה אלי היה במעברה.

סוף גנב לצליה

צחקתי טוביטוב מתעלולי כתבתם דן מר-
נלית, שהצליח לאכול בחצית-הריסר מסעדות
מבלי לשלם (העולם הזה 1154). כתבות מי-
סוג זה הן המעוררות תיאבון לקרוא את
עתונכם...

שמאל בר, נתניה

במסערה אחת מאלה שהוא ביקר בהן,
אכלתי גם אני כמה פעמים. וכל פעם יצא
תי מישם בהרגשה שפשוט לי את העור. אני
כל כך מבסוט מכתבתם על שהצליח לסדר
את בעל אותה מסעדה, שאני מוכן להזמין
אותו לארוחה על חשבונאי!

אליהו ששון, תל-אביב

באיזו מסעדה?

מה עשיתם לי? יצאתי במוצאי-שבת מ-
הצגה שניה בקולנוע והלכתי עם חברתי לי-
אכול באחת מאותן מסעדות. הסטייק שהי-
מנתי לא מצא חן בעיני, ואמנתי כך למלי-
צר. יא אללה, היתם צריכים לשמוע איזה
צעקות הקים עלי, עוד עתונאי? אותי לא
מסדרים פעמיים! ועוד דברים כאלה. לא
היתה ברירה: בלעתי את העלבונות ואכלתי
את הסטייק.

דוד חמו, תל-אביב

... חוכמה גדולה! אני אוכל כל יום מבלי
לשלם אצל אמא שלי.
יורם זמיר (בן שבע), חיפה

אין דבר, יא דן. זכור שסוף כל גנב
לצליה...
אחד בעל מסעדה, יפו

צורות על הגבוה

אורשה לענות ליפה רוזנר מתל-אביב ול-
יוסף אסולין ממנדליאשקלון, אשר בכתבתיו
הם (העולם הזה 1153) חודעונו מאד וקראו
„בוזועה“ את דברי אלוף משה דיין ש„הב-
סיח צרור בבטן לערבי“.

שני הקוראים היקרים הנל וקוקים כנר-
אה למעט נופש וריענון מחום העיר, ולצאת
לישוי-ספר... לדברי יפה נגמרו הוימים
של צורות בבטן. עבודה נגמרו מימי אלה,
אך לאנשי הנבול עדיין לא. הם מרגישים
יפה על בשרם את הצורות מצד ה-
ערבים...

ציונה רביד, תל-אביב

גם פה, גם שם

אני מכיר את ריבה אמיתי (העולם הזה
1153) מאז היתה בן-הילדים. ואינני סבין

אמיתי

מה התנפלו עליה
קוראי העולם הזה
דן נבראלי ומרים
כהנא שניסו להפוך
אותה לנערת זוהר
רודפת מיליונרים.
היא לא עסקה מעו-
בקרב חבריה, אך
יחד עם זה תהיה
זאת שמות לעשות
השוואה בינה לבין
אותה יפה יוסף שי-
נישאה למיליונר ה-
אמריקאי בנלל כספו.
חתנה של ריבה אי-
נו מיליונר, והיא
לא תמיר את אונזי-
ברסיסת תל-אביב כי-
שרות הפלחה של
מס'סוסס(?) כי עד כמה שידוע לי, עומדת
ריבה להמשיך בלימודיה בארצות-הברית.
אבנר שרון, תל-אביב

סוד גלוי

ברצוני לברך אתכם על החידוש המעניין
שחידשתם בעתונכם. כוונתי למדור „בין קר-
דש לחו“? בו אתם מכיאים מכתבי ישי-
ראלים המבקרים במקומות מעניינים ברחבי
העולם. כתבתו של יורם דלמר על נרמניה
(העולם הזה 1154) יכולה בהחלט להשתוות
עם כתבתו של כל עתונאי מקצועי.

שמאל מילר, ירושלים

מי היה מאמין שדווקא בין הנרמנים נפוצ
ספורט הנודים! שהרי עד כה הנטיה תיחרי-
דה להתפשטות שגילו היתה הנטיה להתי-
פשטות טריטוריאלי, על חשבון פעמים
אחרים.

דניאל גלמן, חיפה

לפני כמה שנים ניסיתי לארגן כאן חוג
לנוריסטים. מצאתי די בקלות כמה בחורים
שהסכים, ואפילו התחלנו לחבר תקנות וי-
הוראות למשטר ונוהל. מצאנו גם מקום מת-
אים, חוגים בדרום הארץ בו אין איש
מבקר משך כל ימות השנה. הצרות התחילו
כשרצינו לגייס כנות. לא מצאנו אף אחת
שתסכים. מצחק, לא?

יוכבד שפיר, תל-אביב

לא, מצער.

מי מכיר, מי יודע?

מי מכיר, מי יודע? סיפור שהתחיל בי-
מדור „במדינה-חינוך“ של העולם הזה
(1154) „במשפטים אלה“, כשנודעו בשה-
שעברה תוצאות מבחני-הספר שערך משרד
החינוך למסיימי בתי-הספר היסודיים, נכ-
נסו שתי תלמידות למשרד, איימו לאבד עי-
סו לדעת עקב כשלונן במבחנים אלה. הפק-
דים הרגיעו את הבנות „וטראח! נגמר ה-
סיפור. אין המשך. מה קרה לבנות? התאכזרו
או לא? רחילקום, העצבים שלי חלשים
בשביל משחקי-מחשבה כאלה.“

אורי עמרמי, ראשון-לציון

לא מתח ולא מתיחה. בגלל סידורים פתאום
מיים שכיטוי הבחירות חייב אותם, לא הודי-
פט סוף הסיפור. הקורא עמרמי יכול לקרוא
את ההמשך בגליון זה, במדור במדינה —
חינוך.

טוס עם ארקיע

לאילת

דוד חמו

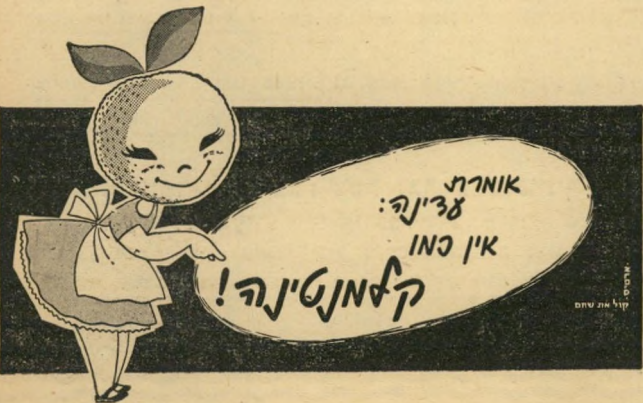
פרטים והרשמה בכל סוכנויות
הנסיעות, ובמשרדי „ארקיע“:
ת"א, רח' מוז"ה 42, טל. 5-61562

ארקיע. קוי תעופה בישראל בע"מ

זרי כלה
וסידור סלים

משה בן-ישעיה

כבר דיזנוגוף 13, טל. 24749

העם

המכש הגדול

העולים פגע בה יותר מאשר בכל מפלגה אחרת, מכיון שאידיה היו פחות מגובשים. בהסתדרות זכתה אחדות העבודה לי אלפים רבים של קולות בוחרים חרות וה' דהיים, ששנאו את מפא"י ושלל כלל להצ' ביע בעד מפ"ם המגובשת. כך, למשל, זכ' תה אחדות העבודה בחצור ל-800 קולות להסתדרות, רק ל-108 קולות לכנסת. במ' קום זה, שכל בוחריו חברי ההסתדרות, זכתה חרות בבחירות לכנסת ל-260 קולות והדתיים ל-240 קולות — כל אלה קולות שניתנו בהסתדרות לאחדות העבודה. למרות כל הפילוגים הקודמים, בהם עזבו אוהדי מפא"י את משקי הקיבוץ ה' מאוחד, זכתה מפא"י שוב לקולות רבים בקיבוצים אלה. לדוגמה: 200 בוחרים מפא"י בגבעתי-ברנר, 46 בוחרים מפא"י בגינוסר, קיבוץ של יגאל אלון.

● אוהדי מפא"י רבים הצביעו בעד אחדות העבודה להסתדרות, כדי להשפיע על מפא"י שתתקן את דרכה. בוחרים אלה נבחרו מנאמי המלחמה של אלון ("נסגור את הסואי לאחרינו!"), חזרו למפא"י.

● בוחרים רבים הצביעו להסתדרות בעד רשימת השמאל, בידעם כי עומדות שם על סדרהיום בעיות פועליות כלכליות. ל' כנסת הצביעו בעד מפא"י, מתוך שיקולים כלל-לאומיים.

● מתוך תחושת-נצחון חסרת-יסוד, נמ' נעה אחדות העבודה מלגיס את כוחותיה. במקום לקבל סכומי-כסף ניכרים מן הקיבו' צים, כמו מפ"ם, הוניהח את מימון פעולתה, פיגרה בהרבה אחרי מפ"ם במערכתה.

העובדה המגוחכת ביותר: כדי שלא ל' הופיע יחד עם מועמדים ערבים ברשימה אחת, דאג אלון כי ערביי אחדות העבודה יופיעו ברשימה נפרדת. רשימה זו לא הגיעה לאחור-החסימה, וכל 3400 קולותיה אבדו. בחשבון העודפים, היו קולות אלה עלולים להנחיל לאחדות העבודה מנדט נוסף. במאוחר יכול עתה אלון לומר: "כן, איכפת לנו!"

רנו מול מאק-דיזל

"אני מרגיש כאילו נסעתי לתומי בכביש ברנו קטן. לפתע התנגשתי עם מאק-דיזל. יצאתי ממום מן המכונית ומיששתי את עצמי. אני רואה שלא נפצתי, בעוד שכל שאר נוסעי המכונית מוטלים פצועים על הארץ!" כך הגדיר השבוע עסקן מפ"מי את הרגשת מפלגתו.

מזה זמן רב לא הרגישה מפ"ם כה בטוב. אחרי שנים של פילוגים והתרוצצויות, יצאה מפ"ם ממאבק הבחירות כשהיא מפלגת ה' שמאל הגדולה ביותר.

כיסוי הגרעין. מעטים ידעו כיצד הו' שג הישג זה, שבתנאים הקיימים כמוהו כנצחון. כי מפ"ם היתה צפויה למפלה — לולא באה ישועתה מן הצד.

בבחירות להסתדרות קיבלה מפ"ם 67 אלף קולות. בבחירות לכנסת, יחד עם ה' חיילים, קיבלה כ-70 אלף. למראית-עין היתה זאת עליה. אולם מספרים אלה הסתירו עוב' דה מוכרעת: מפ"ם הפסידה בבחירות ל' כנסת כשבעת אלפים קולות עבריים. כל הקולות האלה אבדו לה בריכוזי ה' עולים, שם עבד המכש העצום של יוסף אלמוגי. אף ששפ"ם המגובשת-יותר סבלה מן המכש פחות מאחדות העבודה (ראה לעיל), יכולה התוצאה להיות הפסד של ציר אחד — לולא קולות הערבים.

בבחירות לכנסת השלישית קיבלה מפ"ם 5000 קולות ערביים. הפעם קיבלה 10,200 קולות ערביים, שביטו את הגרעין ברחוב העברי, הפכו מפלה לנצחון. בנצרת הלאר' מנית עלתה מפ"ם מ-370 ל-1200 קולות.

קאהיר וג'רשמואל. גיבור הנצחון הזה היה עסקן שקט, ששמו ידוע אך מעט. שמחה פלפן, יליד גרמניה וחבר משק גן' שמואל, ניצח על הפעולה הערבית של מפ"ם, ניהל אותה בהתמדה עקשנית. הוא פירסם מהדורות ישראליות של ספרים ער' ביים, דאג להוצאת שבועון ערבי וירחון ספרותי ערבי. צעירים ערביים עברו הכ' שרות מפ"מיות, הרשימו בגאומיה הלאומית. היו אילו הופיעה רשימה ערבית לאומית, היו רוב הקולות האלה נוהרים אליה. אולם בהעדר רשימה כזאת, הפכה מפ"ם בחירות הטבעית של הערבים הלאומיים השונאים את מפא"י ונוכחותה, והמתנגדים למק"י ב' של התקפותיה על גאול עבד לא-נאצר. ערביי מפ"ם, לעומת זאת, נמנעו מהשמח' נשיא רעים — ועובדה זו הנחילה את ההישג למפלגה.

עוד כה פחדה מפ"ם להבליט את דרכה בנושא הערבי. לתמהונה, נסתבר לה עתה שהקבר כדאי.

לפני חצי-שנה נחלה מפא"י כשלון בבחירות להסתדרות. היא ירדה ב-2.3%. אילו היתה יורדת באותו אחוז בבחירות ל' כנסת, היתה יורדת מ-40 ל-38 או ל-37 מנדטים. תחת זאת עלתה בשמונה מנדטים. השבוע היתה כל המדינה עסוקה בפתרון התלומה: מה קרה בחצי-שנה זה?

המפלגה המועילה. בין המאורעות של חצי-השנה האחרון, שיכלו להשפיע על הבחירות, בלטו אחדים:

● עסקת-הנשק הגרמנית, שחיוקה את הפרסטיגיה האישית של דוד בן-גוריון.

● מאורעות ואדיס-סלב, שהבהילו את הישוב החתיק והמסור, ובמיוחד את חלקו האשכנזי, וגרמו לתמיכתו במדיניות היד החזקה של מפא"י.

● תעמולת-הנצחון המוקדמת של חרות, ששיכנעה רבים שיש צורך בחיזוק מפא"י על חשבון שאר סיעות השמאל והמרכז, ושהבריחה אל הבורגנות מן הציונים-הכלליים ששאלה, במקום ימינה (ראה להלן).

● מדיניות-השפיע של לוי אשכול ופנחס ספיר, ששיכנעה רבים מבני המעמד הבינוני כי מפא"י דואגת להם יותר מאשר הציונים הכלליים. בצד השני שוכנעו הפועלים המ' סודרים, השואפים למעמד בורגני-זעיר, כי מפא"י נוחה להם יותר מסיעות השמאל.

"נא לשבת, רבותי!"

● השקט על הגבולות והפגנת-המתחות הכללית בעולם, שהרחיקה את הבוחרים מן האקטיביזם של חרות ואחדות העבודה, קיר' בה אותם לסגנונם המתון של משה שרת ואבא אבן (ובמידה פחותה למפ"ם).

● הכנסת הכוחות הצעירים, וביחוד של אבא אבן, לשורה הראשונה של מפא"י.

● אולם בצד כל הגורמים האלה נתחסף גורם נוסף, שהיה חשוב מכולם. מפלגת מפא"י לפני חצי-שנה, היא שהביאה לה הנצחון בבחירות אלה.

מהישג לנצחון. כי למחרת יום ה' כשלון, התגייסה מפא"י המזועזעת למאמץ חסרת-תקדים, שלא פסח אף על שעל אדמה אחד בארץ כולה. המכונה הענקית שהוקמה בידי יוסף אלמוגי דמתה למכש אדיר, שדרס כל התנגדות בריכוזי העולים ובע' יירות הפיתוח. עליוני שימוש משולב ב' פיתויים, בהענקות, בהבטחות, בהפחדה וב' עצם הפגנת כוחה העצום, הפכה שליטה יחידה בכל הריכוזים האלה, כולל מקומות שהיו ידועים כמייצרי יריבותיה.

גם בלי אמצעים אלה היתה מפא"י מח' זיקה מעמד בכבוד. המכש של יוסף אלמוגי הפך הישג זה לנצחון מכריע.

מפלגות

המנדט האבוד

בבחירות להסתדרות קיבלה אחדות העבודה 82 אלף קולות. בבחירות לכנסת הרביעית קיבלה, יחד עם החיילים, 58 אלף קולות. הפסד נקי בחצי שנה: 24 אלף קולות. כיצד נחלה מפלה מוחצת כזאת? הסיבות: ● המכש האדיר של אלמוגי בריכוזי

● **בין התוצאות הראשונות אחרי סיכום הבחירות:**
עלית קרנו של אבא אבן במפא"י. מאחר שזוקפים על חשבוננו חלק ניכר ממשיכת הישוב הוותיק לצד מפא"י, אולם בעוד שאבן יעלה לגדולה בממשלה (אם גולדה מאיר תמשיך לטרב לקבל את משרד-החוק, בגלל אי-קבלת דרישתה לסלק את שמעון פרס ממשרד-הבטחון), יוסיפו משה דיין, שמעון פרס ויוסף אלמוגי להשתלט על מנגנון המפלגה, העשוי להבטיח להם נצחון במאבק הפנימי.

● **יגאל אלון יורחק מן ההשפעה באחדות העבודה,** מכיוון שחבי' ריוי מאשימים אותו בכשלון מפלגתם. במקומו יעלו אנשים מן הגוורדיה הישנה, כמו אהרון ציולינג. מנהיג המפלגה יוסיף להיות ישראל גלילי.

● **מפ"ם תחזק בהרבה את מאמציה ברחוב הערבי,** אחרי שהוכחו בבחירות ככדאיים ביותר.

● **הקואליציה הקרובה ביותר לזרואות כרגע זה: שותפות מצומצמת של מפא"י, הפרוגרסיבים והציונים הכלליים,** שיהיה להם ביחד 65 מנדטים, ביניהם שלושה ערבים. מפא"י מקווה כי בדרך זו תוכל להגשים את מדיניותה הכלכלית, הנוטה ימינה, ללא הפרעות.

● **הדתיים לא ישתפו בממשלה,** אלא אם כן לא תוכל מפא"י להשיג בלעדית את ראשות עיריית תל-אביב.

● **סילוק סיעות השמאל** ייעשה בצורה עדינה, על-ידי הצגת תנאים שלא יוכלו לקבלם, כך שמפא"י תוכל לטעון בעתיד שניסתה לחדש את שותפות תנועת הפועלים.

● **שינוי שיטת הבחירות יופיע כמצע הממשלה החדשה רק בצורה מוטשת.** בן-גוריון ידחה את ההכרעה בענין זה לתקופת-זמן, יסתפק בינתיים בתמיכה מילולית.

● **מפ"ם עשויה להעלות לדיון כנסת את פרשת התערבותו של המושל-הצבאי בי מערכת הבחירות.** מפ"י

לגה זו טוענת כי בידיה הוכחות שהמושל הצבאי הו' רה להמשפחות הידועות כי מתנגדות מפא"י להצביע בעד מק"י, כדי שלא יצביעו בעד מפ"ם.

● **מלחמה גלויה עליו לה לפרוץ בין פנחס לבון ובין ההנהגה הנו' כחית של הקואופרטיב "אגד".** עם ביטול הסוב' סידיות ועלית מחירי-הכרטי' סים יגבר שו' לחץ ההס' תדורות על הקואופרטיב, תוך נסיון להשתלט עליו בעזרת הממשלה. הפעם ייעזר לבון בסיעת-האופוזיציה בתוך אגד, המורכבת מן הוותיקים. ו' המקוה לסלק בעזרת לבון את ההנהלה הנוכחית, השיי' כת לסיעת הצעירים.

● **הצעת-חוק למנוי רבנים ראשיים לכל**

חייחם תוגש בקרוב לכנסת הרביעית. מגיש ההצעה, ח"כ חרות ד"ר שמשון יוניצ'מן, רוצה להשיג בצורה זו אי-תלות הרבנים מן הממשלה והמפלגות, בני' גדל למצב הנוכחי בו חייב כל רב ראשי לדאוג להיבחרותו מחדש על-ידי עס' קנים מפלגתיים, כל כמה שנים.

● **יתכן כי הציונים הכלליים יפסיקו להכריז על תמיכתם בשינוי שיטת-הבחירות.** הפסקה זו היתה תנאי להסכמת הפרוגרסיבים להיכנס למשא-ומתן עם הצ"כ, אותו מנהלים ליאו זולצ'צין וח"כ יזהר הררי. המטרה הראשונה של שני מנהלי המשא-ומתן: הקמת סיעה מאוחדת בכנסת.

● **שינויים מהותיים יחולו במכנה ההסתדרות הציונית בקונגרס הבא, שיתכנס באוגוסט השנה הבאה.**

● **אל תאמין להכחשת נחום גולדמן בקשר עם התפטרותו.** למרות הכחשה זו, מנוי וגמור כרגע עם גולדמן להסתלק מכהונתו כנשיא ההסתדרות הציונית בקונגרס הבא. אחת הסיבות: כשלוננו המוחלט ביחסים עם ברית-המועצות. אנשי חרות ישתדלו להמריצו לשנות את החלטתו, מתוך חשש כי יורשו יוכל להיות רק איש מפא"י. גם אנשי מפא"י מעוניינים שגולדמן יישאר, מתוך שיקול שהדבר יעזור לגייס כספים בגרמניה ובאמריקה.

● **אם אתה חקלאי כמושב: צפה לכך שהכנסותיך יושו לשבר פועל תעשייתי בעיר.** אחרי שכנסת-חירום של המחלקה להתישבות קבע כי במצב הנוכחי אין החקלאי יכול לקיים רמת-מחיה הוגנת, תקציב הסוכנות מלינוי לירות נוספות להרחבת שטחי השלחין, המטעים וענף הבקר לבשר.

על טוון יחיד

רבים, אם לא בכל המקרים, על נושא שלטון יחיד וחסרי-מעצורים.

★ ★ ★

עדיין לא פורסמו התוצאות המפורטות של כל אלפיים הקלפיות. אולם גם לפי התוצאות הכלליות הידועות כבר ברבים מסתבר שאילו נערכו הבחירות האחרונות לפי שיטת הבחירות האזורית-הרובנית, היתה מפא"י זוכה לא 48 או 49 מקומות בכנסת, אלא ל-90 או 100. אם תיערכנה מחר בחירות חדשות לפי שיטה זו, קרוב לודאי כי מפא"י תשיג הצלחה מפוארת עוד יותר. כי בבוא הממשלה לחלק את הארץ ל-120 אזורי בחירה (מקום לאלפיים הקלפיות) תוכל לחבר את הקלפיות על פי חשבון מדויק, כך שבכל מקום יחצר אוטומטית הרוב הנכון.

עובדה זו בולטת עד כדי כך, שקשה להניח שתימצא אפילו מפלגה אחת שתתן את ידה לשינוי כזה ותבצע חזקתה מפלגתית. גם מנהיגי הצ"כ מבינים עתה, מן הסתם, כי היו יורדים בשבוע שעבר לחלוטין מן הפרק אילו בחר העם על פי השיטה הבגוריונית.

יתכן כי מפא"י תוכל לקנות כמה ח"כים מן הסיעות הדתיות הקטנות. אולם את השיטה החדשה תוכל להנהיג רק בעזרת הצ"כ, או אם מפלגת אחדות העבודה תצטרף למפא"י. ברגע זה לא נראה כי אפשרות כזאת מעשית.

יכולות, כמובן, לצוץ כל מיני הצעות מתחכמות לשינוי מוגבל של שיטת הבחירות. ממשלות רבות בעולם, ששלטו בתקופות של התנחנות משטרן, התחכמו בצורה כזאת. על כן לא תחסרנה דוגמאות.

אולם יש להזהיר בכל הרצינות מפני נסיון כזה. קודם כל, אם תשתל כל מפלגה לשנות את שיטת הבחירות מתוך חישוב ציני של תועלת חולפת, אין גבול לדבר — ובסופו של דבר יגדל בארץ בוז כזה לדמוקרטיה הפרלמנטרית עד שעצם קיומה יהיה מוטל בספק, ושנית, אם יתנו הצ"כ, למשל, את ידם לשינוי ראשון כזה, מתוך יאוש וכדי להציל זמנית את הניתן להם להציל, תימצא מחר מפלגה אחרת שתתן את ידה לשינוי שני שיקבור גם את הצ"כ.

לכן מוטב ליעץ לכל הנוגעים בדבר: הניחו לשיטה הנוכחית. מאחר שהיא ממילא מאפי שרת למפא"י שלטון יחיד מרחיקלכת, כדאי גם למנהיגי מפא"י להסתפק בכך. יתכן שיעשו זאת.

★ ★ ★

ביום השלישי בנובמבר נסתיים, לפי שעה, הנסיון האחרון להקים אלטרנטיבה מעשית למפא"י. ביום הרביעי החל המאבק המכריע על השלטון במפא"י עצמה. השנים הקרובות יעמדו כולן בסימן המאבק הזה. הוא יעניין את המדינה כולה, כי ההכרעות האמיתיות על דרך המדינה תוכרענה במאבק זה. מפלגות מן החוץ, כמו מפ"ם, תוכלנה רק להשפיע בעקיפין, דרך דעת הקהל. כל עוד מחזיק דויד בגוריון בהגה, יהיה הוא הקובע היחיד בכל עניני החוץ, הצבא ושרותי הבטחון למיניהם. אולם המדיניות הכלכלית — כל הנוגע להרכב המשק, למאבק המצוקי, לרמת השכר והמחיה — יוכרע מעתה והלאה באופן בלעדי במאבק הגושים בתוך מפא"י.

לא יהיה זה המאבק העיקרי. ביום הרביעי בנובמבר החל הפיוב המכריע במלחמה על הירושה. כל פעולה, כל צעד, יישקלו מעתה לאור שאלה זו: את מי הם מקרבים אל ירושת העציר במפא"י?

כאשר תקום הממשלה הבאה, לא תהיה השאלה העיקרית: מי יכנס לקואליציה עם מפא"י. השאלה העיקרית תהיה: איך יחולקו תיקי מפא"י עצמה בין המועמדים השונים? וכאשר תחולטה ההחלטות הכלכליות העומדות על כדור היום, השאלה העיקרית תהיה: בידי מי הן נותנות את השלטון על הכוח הכלכלי העשוי להכריע בבוא היום את מלחמת-הירישים במפא"י?

עד השלישי בנובמבר, האמינו כל ראשי מפא"י כי מאיימת עליהם סכנה נוראה. לכן נזעקו בצחצח לעמוד בפרץ. הצגת האחרות היתה משכנעת ומאלפת.

ביום הרביעי בנובמבר נסתבר לראשי מפא"י במפתיע כי אין להם מה לחשוש, בשנים הקרובות, בות, משום מפלגה אחרת. אך הם יודעים כי באותן השנים עצמן ייקבע מי מהם יירש, בבוא היום, את עמדתו של דויד בגוריון. זאת התכונה הבולטת-נמנית של שלטון יחיד.

טעות המשטר כולו. וכוחות חדשים לגמרי, שהיום אינם נראים אפילו באופק, יתגבשו ויידחפו אל החזית.

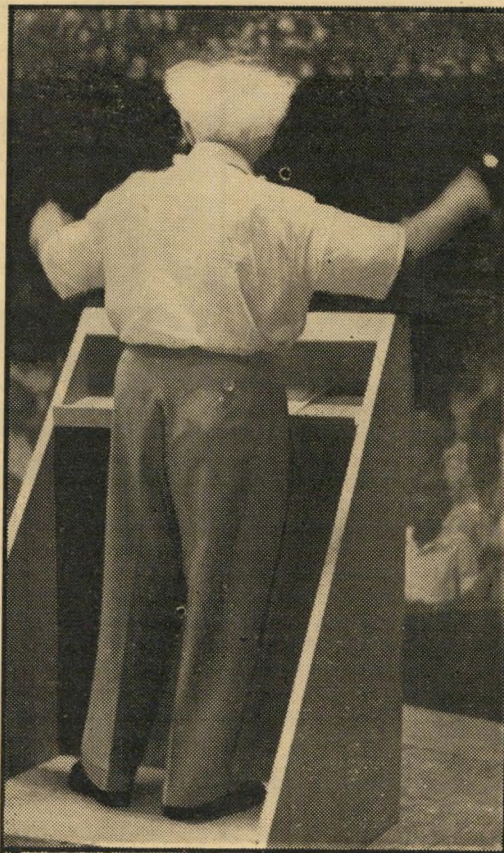
אולם בשנת 1959, כל אלה אפשרויות הצפוי נות בעתיד הרחוק. אותו מיעוט קטן במדינה הנושא את עינו למרחקים, יכול להתכונן להן. אך בלשון הפוליטיקה המעשית, היומיומית, אפשר רק לקבוע כי שלטונה של מפא"י יציב עתה לחלוטין, וכי שום קומבינציה של מפלגות לא תערער אותו.

ההמונים שאמרו כן לזקן (ולאו ליריביו) רק ביטאו מציאות זו בלשונם שלהם.

★ ★ ★

השיבות העיקרית ששרדה למפלגות האחרות במדינה נעוצה בכוחן להאית את מפא"י ולמנוע בעדה מלעבור את הגבול משלטון יחיד מוגבל לשלטון יחיד בלתי מוגבל.

אין ספק שיש בתוך מפא"י כמה יסודות, שהיו משתמשים

המנצח על התזמורת

באמצעים הרבה יותר חריפים נגד אויביהם, אלמלא הצורך להרכיב קואליציה עם מפלגות אחרות, ואלמלא הצורך להתחשב בדעת-הקהל של התורמים היהודיים בחו"ל.

רק על רקע זה יש חשיבות אמיתית למאבק על שיטת הבחירות. מפא"י תמשיך לשלוט במדינה, תהיה שיטת הבחירות כאשר תהיה. אולם יש הבדל מסוים בין שלטון יחיד של מפא"י הזקוקה לקולות של מפלגות אחרות בכנסת, לבין שלטון יחיד של מפא"י כשיהיה לה רוב מוחלט.

אין צורך לשנוא את מפא"י כדי להגיע למסקנה זו. טבעה של מפלגת-שלטון, וביוחד אחרי תקופת-שלטון כה ארוכה, שתבקש לשחרר את שלטונה מהגבלות. טבעו של שלט להאמין בכנות כי חיסול הגבלות כאלה הוא לטובת המדינה. אולם עיון בהיסטוריה מוכיח כי הגבלות כאלה הן לטובת המדינה, ובסופו של דבר גם לטובת השליט עצמו.

כי כל עוד נאלץ השליט להתחשב בדעות הזולת, יש לו סיכויים רבים יותר להימנע מתופעות-ההתנזרות, המשתלטות במקרים

המסקנה המרכזית הנובעת מן התוצאות של הבחירות לכנסת הרביעית היא זו: ההכרעה עברה עתה מן המאבק בין המפלגות אל המאבק הפנימי שבתוך מפא"י עצמה.

בחירות אלה הוכיחו סופית — אם עוד היה צורך בהוכחה כזאת — שמפא"י שלטה, שולטת ושולטת בישראל, כל עוד קיים המשיג הצינוני הנוכחי.

כי במשטר זה, אין כל תחליף למפא"י.

וכל השינויים הפנימיים העשויים לחול במשטר זה יכו לים להתגשם במציאות רק מתוך מלחמת-גושים בתוך מפא"י עצמה.

★ ★ ★

במה כוחה המופלא של מפא"י? ישנם גורמים רבים ושונים המבטיחים את שלטונה. חלקם נפשיים, חלקם חומריים.

במשטר של חלוקה, המתקיים על כספים הזורמים מן החוץ, יש כוח אדיר לבעלי השלטון, מכיוון שהם החולשים על חלוקת הכסף.

אין זה רק הכוח הגס של המחזיק בשוט-הפרנסה. זה גם הכוח הנפשי הנובע מהכרת התודה של מאות אלפים, אשר השלטון מספק להם במישרין או בעקיפין קיום הוגן. אין הבדל מהותי בין תושב המעברה, המצביע בעד מזכיר לשכת-העבודה המקומית, לבין פקיד סולל בונה בצפון תל-אביב, המצביע בעד מנהלי חברת-העובדים.

מפא"י מבטאת את רוחם של רוב חניכי המשטר הקיים. היא מראה תקיפות כלפי הערבים ומטפחת את פולחן הבטחון. מבלי להסתבר במלחמות ארוכות מדי. היא משריגה את הכסף הדרוש כדי להחזיק רמת-חיה טובה בארץ שאינה מפרנסת את עצמה. היא מבטאת גם את הבוז של רוב הישראלים כלפי יהודי הפזורה וגם את הקשרים ההדוקים עמם.

יתר על כן: בעוד שהיא מבטאת את הערכים הרוחניים אשר רוב רובם של בני הדור הישן התחנכו על ברכיהם, אין היא קשורה בשום רעיון נוקשה. היא מחוננת בגמישות עלילתית.

היא הכל לכל. היא סוציאליסטית ובורגנית. היא מיליטריסטית כמו משה דיין ופשרנית כמו משה שרת. היא יודעת לדבר בעדינות או כספורדית כמו אבא אבן, ולהגיד דברים כדורבנות כמו שמעון פרס. היא יכולה להגן על פקידים מושחתים, ולצאת למחרת היום בראש הלוחמים נגד השחיתות.

ונסוף על כל היתרונות האלה, יש לה האדם אשר רוב אורחי ישראל עודם רואים בו מועד-לא-מתחרה לתפקיד ראש-הממשלה.

יש השונאים את דויד בגוריון, ויש המהיירים על סגנונו — אולם מעטים כיום במדינה האנשים המוכנים להחליפו באחר.

★ ★ ★

כן יציב שלטונה של מפא"י ומובטח לעתיד הנר-אהלעין. הוא היה נשאר כך גם אילו ירדה מפא"י ל-38 מקומות בכנסת. עתה, משעלתה ל-48 מקומות (ואולי יותר), ברור הדבר גם לפרשן העיתון ביותר.

רק בשלושה מקרים יכול שלטון מפא"י להתמוטט בעתיד:

• אם ירד דויד בגוריון סופית מן הבמה הפוליטית מסיבות בריאותיות, ואם הדבר יגרום למלחמת-אחים בתוך המפלגה ולהתפרקותה.

• אם תרד על המדינה שואה כלכלית, שתביא להתמוטטות קטסטרופלית של רמת-המחיה, לרעב ולואדי סליב ארצי. הדבר לא יכול לקרות לפני 1962, עת ייגמר סופית השילומים, וקרוב לודאי שגם אחרי תאריך זה תוכל מפא"י למשך זמן מסוים לגייס את האמצעים הדרושים ממקורות זרים.

• אם תאיים על המדינה שואה פוליטית, כגון איחוד סופי של העולם הערבי ובדיוד מוחלט של המדינה בעולם, ללא יכולת להשיג הקלה זמנית על-ידי פעולה צבאית מוצלחת.

בשני המקרים האחרונים, קרוב לודאי כי ירושת מפא"י תפול לידי אחת המפלגות הצינוניות החזקות, או רסיסהן החדשים. התמוטטות מפא"י, תגרום, במקרים אלה, להתמו

דעות

יפ"ר רוחני

החתימו אותי על שרשימה זאת לבחור ועד שכונה. לאחר מכן התברר לי שהחתימו אותי על רשימת התומכים לבחירות לרשימת חרות. אבקש לבטל את חתימתי. אצלן נגי".

בוחר אחרי בוחר הצהיר בשבועה כי ניסו לשחדו, לרמותו, לאיים עליו, לפטר מעבודתו ולהפך בכל צורה אחרת את חוק הבחירות — כדי שיתן את קולו למפלגה זו או אחרת. סלמן בבאי, למשל, קיבל 200 ל"י מהפועל המזרחי, בהמחאה מספר ב/6363 משוכה על בנק הפועל המזרחי, כדי שיעזוב את מפלגתו ויהפוך פעיל בה פועל המזרחי.

יוסף ביטון מקרית מלאכי נשבע, כי שמו הוכנס לרשימת התומכים במועמדי חרות ללא ידיעתו, וכי החתימה של שמו זויה. 26 משפחות מגבעת נילי התלוננו על שוחד המושב הפחית את ימיהעבודה שלהן עד כדי חמישה ימים לחודש, שעה משפחות אחרות זוכות 22 יום — וכל זה כדי לאלץ את 26 המשפחות להמיר את מפלגתן. ואילו שושן משה מקרית מלאכי הצהיר בשבועה, כי היה שותף לעבירה על חוק הבחירות: "קיבלתי מהמפלגה הדתית לאו" מית סכום של 20 ל"י בשביל שאצביע בעד רשימה ב' בבחירות לכנסת הרביעית ולרשות המקומית, מידי מזכיר המפלגה ה' אמורה, מר רחוק מרדכי".

הצהרה על הנאצי. יעקב טפירו מקרית מלאכי התנסה אף הוא בצד המסחרי של הבחירות, כאשר הגיעו אליו שלושה אנשים במונית מתל-אביב, הציגו את עצמם כנציגי המפלגה הפרוגרסיבית, והציעו לו לשמש כמרכז המפלגה הפרוגרסיבית במקום. כדי מיכה הציגו 500 ל"י במוזון והבטחו לצי בודה, עלידי חוזה עבודה לשנתיים. כתמורה היה עליו להבטיח הצבעת העדה הטנגריית עבור המפלגה הפרוגרסיבית.

נסים שבו מקרית-גת לא קיבל עבודה ממזכיר לשכת-העבודה מפני שאינו שייך למפלגה הנכונה, ובנמיץ בן-עזרא מנס-ציונה פוטר מעבודתו בבית-האריזה מפני שמנהל העבודה שם הינו חבר מפלגה אחרת, שהז' מינו לאספת-בחירות של מפלגתו. משלא השתתף בן-עזרא באסיפה, הבטיח לו מנהל העבודה כי פטוריו בדרך.

לחץ מסוג מיוחד הפועל על משה זלכה מקרית-מלאכי, הוא פנה למרדכי רקח, מזכיר הפועל המזרחי במקום, כדי לקבל ממנו הצהרה כי בתו דתית — הצהרה הדרושה לשם שיתורר משרות בצה"ל. רקח אמר לי שאחן לך את ההצהרה בתנאי שתחליף את פנקס ההסתדרות הכללית לפנקסים של הפועל המזרחי ותשטרף למפלגת הפועל ה' מורחי ותהיה פעיל — ואז אתן לך".

קבל יצחק נגי, תושב נס-ציונה: "הייתי נוכח בשעת חתימת ההסכם בין ארגון התימנים ובין באיכוח רשימת הציונים ה' כלליים, בעת מסירת צק ע"ס 1000 (אלף) לירות עבור הצטרפות כל חברי הארגון בנס-ציונה לרשימת צ'. אחרי זה שתו לחיים והאדון כהן יפת קיבל גם סידור-עבודה במרכז הציונים הכלליים בתור מזכיר. לסי' כום המשאומתן שתו הנוכחים כוס ערק, ואני מרוב כעס על הבגידה והמכירה עזבתי את הישיבה".

דויד עזיזה הצהיר: "לפני הגשת החות' מים למועצה המקומית, נכנס אלי לביתי בשעה 12.30 בלילה הרב אוחנה יצחק מא' גודת ישראל, והצע לי 1000 ל"י תמורת 300 חתימות שאעביר אליו מחתימות מפא"י. הענין הועבר למשרה".

לעג לרש. לא היה, למעשה, כל חידוש בתלונות אלה, שהן חמורות כשלעצמן. החידוש היחיד היה בזהותה של המפלגה המתלוננת על האמצעים הבלתי-הוגנים ש' הפעלו נגד הבחור. כי המתלוננת הפעם לא הייתה אחרת מאשר מפלגת פועלי ארץ-יש' ראל, שריכוזה שלושנים מיסמכים כאלה ופיר' סמה אותם בקובץ קטן, אותו העבירה לידי יושב-ראש ועדת הבחירות הארצית, השופט העליון יואל זוסמן.

הקדים מטה הבחירות של מפא"י, לקר' בן המיסמכים: "מעולם לא ששנו לקבץ ול' פרסם משהו העלול להכתים המפלגות ה' יריבות, שלא בתחום הויכוח הפוליטי. אם כי לעתים קרובות היה צורך בהרהר שאר' רוח לגביה, עובת שטף השקרים וההשמצות המוצאות נגדו על-ידי כל המפלגות, הן משמאל והן מימין. "... קובץ זה לא בא אלא להעיד על נקיין כפייה' של ההגונים והצדיקים למי' ניהם, ומהחה רק מעט מהמצוי בידיו... על השמצות ושקרים נשיב בעדויות אמת ובהוכחות מוסמכות". היה בכך משום לעג-לרש, שדווקא מפא"י התלוננה על שחבריה מופלים לרעה בלש' כות העבודה.

אדם נמדד ביום מפלתו וביום נצחונו. השבוע עמד דויד בן-גוריון בפני המבחן השני. אחרי שזכה לנצחון אישי מזהיר בבי' חירות, ניתנה לו הזדמנות נהדרת להוכיח גדולה ביום ההצלחה, להראות רוחב-לב ליריביו, להציג את עצמו לעיני הציבור כמדינאי העומד מעל לקטנוניות המאבק המפלגתי והאישי.

במשך חודש ימים נהג ראש-הממשלה לפי עצת יועציו, התנור כמעט מכל השמצה, דיבר בעיקר על משימות הממשלה הבאה כפי שהן מצטיירות לעיניו. אולם, כפי שהעיד על עצמו, "גור השתיקה שלי בדבר מוצא הבחירות — נפסק הבוקר, לאחר תום הבחירות".

שנאת אחים מפעפעת. מאותו רגע החל בן-גוריון לעשות את החשבון עם יריביו, להגיד את כל הדברים שהצטברו בלבו. במאמר הנושא את החתימה "שדה בוקר", 5.11.59, ושפורסם השבוע בדבר, הביע את דעותיו על יריביו המנוצחים, חיים ומתים, בלשון שלא השתמעה לשתי פנים. הוא לא שכח איש.

● על זאב דבוטנינסקי: "יורש העצר" הטראגי של התקופה הציונית... "בחר אלוהים" על הנניר... שמע ברוח הקודש כי אלוהים בחר אותו ואת תלמידיו לשל' טון... עקרותם וריקנותם של גיבורי מלל...

● על מנחם בגין: "יורש עצר" קומי, יליד תקופת ההתנחלות שבין שתי מלחמות העולם, שהולידה את הפאשיזם המתרברב וההרסני ומשולל כל הגיונות אנושית... כשרון ארטיסטי בשטח הדיבור... ידע ש' אין שחר וקורטוב של אמת וכנות במלל המתרברב שלו... כשרון מוקיונות משע' שעת... מיועד נצחי להיות ראש הממ' שלה... ללא מעצור, ללא רסן וללא מצפון...

● על מצע חרות: תעודת-קולן מדינית ואינטלקטואלית של "פטריוטים" מחוסרי אחריות ומצפון, שנדחה בבזו על-ידי יותר מ-85% של העם בישראל...

● על קו הציונים הכלליים: התנהגות בלתי-נתפסת ביחס לחברה שלא היתה מ' "אומרי הן" מושבעים למנהיגיהם... צע' דים מבישים אחרים שאין בדעתי לעמוד עליהם... מדיניות איחלת...

● על מקי: סיעה בוגדנית...

● על אחדות העבודה: נתקנאו בגיבורי ההשמצה של מוקיוני הפאשיזם בישראל...

● מערכה מגונה, מכוערת ודמגוגית... שנאת אחים מפעפעת... דיבוק הפירוד... הערצה עצמית בלעדית ושנאת הזולת... הגדילו לעשות יגאל אלון ויצחק בן-הארוך...

● על אליעזר ליבנה: עריקי התנועה החלוצית שעברו במשך הזמן מהאגף ה' שמאלי של הקיבוץ המאוחד לקצה הימין הבריוני והפאשיסטי...

● על העולם הזה: שבועונים מזוהמים הסוחרים בפרוגרמפיה זורנגליסטית ובי' בימי "הטיפות", נרתמו למלאכת "הכזב הקדוש" של התרמית הפאשיסטית וערכו משאלים מזויפים... עתונאים חרוצים ה' משרתים בבת אחת גם את מקי' וגם את חרות...

● על דויד בן-גוריון: אין הוא מונה עצמו בין יפירות.

בחירות

אדם נושך כלב

כאשר כלב נושך אדם, אין זאת חדשה. כאשר אדם נושך כלב — הרי זאת חדשה. (כלל עתונאי מקודש)

"הזמנתי על-ידי דהאן אברהם, איש ה' פועל המזרחי, לביתי. תוך כדי שיחה נכנס בן שושן דויד, מזכיר הפועל המזרחי. בן שושן הבטיח לי, במידה ואעזור להפועל המזרחי, 50 ל"י במוזון מיד ו-400 ל"י להחאה ללא רבית, כדי לעבור לשיכון. הוא גם אמר לי שבמידה ואפגש בעוד משהו שחוצה לו עזרה כספית, אפנה אותו אליו. ב-19.10 צריכה היתה להתקיים אסיפה של ג"ד בבית-הכנסת. בן שושן דויד ועטיאס אברהם מהפועל המזרחי נכנסו אלי והציעו לי עוד 20 ל"י אם אכנס לאספה ואפריע. (חתום: קסרי מרדכי). "לכבוד פקיד הבחירות, עזרית באר-שבוע; ברוצני להודיען שאנשים בלתי אחראים

* ראה מכתב העורך בעמוד 2.

דגל

עיתון באריזה כפולה

20 סיגריות 280 פר'

עשרים שנים "אלד"

אלד, יצרני ויצואני דברי סריגת צמר אופנתיים, חוגגת החודש את יובל ה-20 לקיומה בארץ. לרגל מאורע זה נמסר על-ידי המנהל הכללי, מר פ. ה. בלוצ, על הרחבת המפעל והפעלת מכונות סריגה חדשות, שיגבירו את כושר היצור בשנה הבאה ב-50%. הגדלת התפוקה של אלד, שחלבד אספקת השוק המקומי, הגיע היצוא שלה בשנת 1958 לט"ס 100,000 דולר, תאפשר עתה את ביצוע הזמנותיה השוטפות לשנה זו לכדי 150,000 דולר, כאשר כ-90% מכלל יצואה מופנה לארצות-הברית.

לדברי מר בלוצ מתייחסים מספרים אלה ליצוא "הגלוי" בלבד, שכן אין הם כוללים הכנסות למעלה מ-50,000 דולר ממכירות לתיירים המבקרים בארץ, ושמוצרי אלד ידועים להם עוד מארצות מוצאם. ואם עלה ביד מפעל זה לכבוש לו שווקים בכל רחבי תבל למרות התחרות החריפה מצד תעשיות מבוססות בענף זה, הרי שיש בכך כדי למעיד על הטעם הטוב של מוצריו ועל טיבם המשופר.

המינוי

קיבלת
חשבונות,
נא
פרט
אותו
בהקדם.

אין אף כיאט

Fireperfect

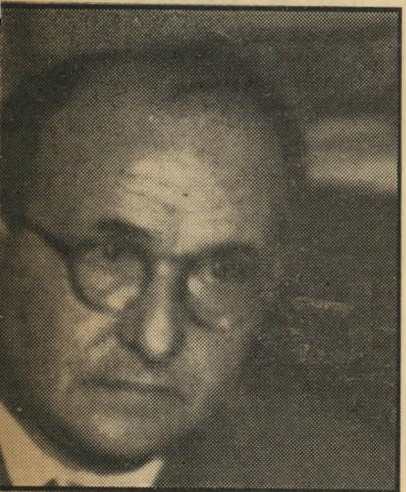
אפיק חלמ!

קרניצי ונסים האב

נסים הבן

ברנשטיין

חשבה כי סילוקו של ספיר מתפקידו ימוטט סופית את המעמד הציבורי של המפלגה. כוחה של הקבוצה השלישית התחזק השבוע. חבריה היו משוכנעים כי אם לא יתפטר עם ספיר, אין להם סיכוי לחסל את סרלין. אפילו ותיקי המורדים היו מוכנים להקשות את נשקם. הסביר ח"כ אלי מלך רימלט, אחד המורדים העיקריים, כי מרכז כעשרים אלף קולות של האיגוד המקצועי: "אני נגד כריתת ראשינו! הוא הכחש את מרבית הידיעות שפורסמו עליו בעתונות, 'את כל הדיונים צריך לעשות ברוח טובה, כדי לחזק את המפלגה'."

יהיה של הקבוצה המתונה היתה על העליונה. רק שרידים מועטים של מורדים המשיכו לתבוע בעקשנות את סילוקו של הארבעה — ספיר, סרלין, לבנון ונסים. שושנה פרסיץ, שטענה השבוע כי היא רחוקה מענייני המפלגה, לא סלחה ללבנון את התנהגותו בועדת המינויים, אולם היא היתה אחת הבודדות, כי דוקא השבוע הועלתה מועמדותו של לבנון (אף שאינו ח"כ) לתפקיד שר בממשלה הבאה. היא חיה אישה ביניים בין מרבית המורדים לבין צמרת המפלגה. לפי כל הסימנים חסתיים מרידת הצ"כ נגד ספיר—סרלין בפשרה.

כל פשרה כזאת, תצטרך לענות קודם כל על שאלה יסודיות: מי יהיה שר הדואר בממשלה הבאה, אם תקום קואליציה של מפא"י והימין.

מרד בצ"כ

שהתאוששה. במשרדי הצ"כ בבית ציוני אמריקה הוכנו משקאות חריפים, סרלין התייחס להכרזתו על נצחונם. גם המורדים התכוננו. הם נצמדו אל מקלטי הרדיו. אותם ענינה שאלה אחת: האם יש נטיה לתבוסה מכרעת של הצ"כ? "הפרסטיג' של ספיר—סרלין תלוייה רק בזה", הסביר אחד המורדים.

כך נוצר המצב הבלתי-רגיל שכמעט רוב העסקנים החתימים של מפלגה מסוימת חיכו בכליון-עיניים לתבוסתה המכרעת, ורוב אף התפללו לה.

בשעה חמש לפנות-בוקר ידעו המורדים שנשקף להם סיכוי להצליח. התוצאות הראשונות הראו על תבוסה מוחצת של מפלגתם. המורדים לא היו בודדים. גם פרץ ברנשטיין, שסירב לקבל את דעת ח"כ ישראל רוקח ז"ל ולפרוש מהמפלגה אחרי פרשת-פרסיץ, לא הסתיר את שביעות רצונו ממפלת מפלגתו. "את אשר חזיתי בא", אמר ברנשטיין, כשחיכו העדן לא סר מפניו.

המורדים התארגנו במהירות. לפני שהספיקו להחליט בדיוק מה הם דורשים, הודו לפו לעתונות ידיעות על קיומם. היה ברור כי הם יאשימו את ספיר, סרלין ולבנון. טענות: הם הכשילו את המפלגה, התנכרו לחבריה.

בסניפי הצ"כ התחילו להתעופף שמעות לא נעימות.

שיא התדהמה היתה ידיעה שהועברה במידת מפה לאוזן, החרידה ציכים רבים. ידידי משפחת רוקח גילו כי קרובי המנות, ובכלל זה בתו, לא הצביעו בעד הצ"כ, נתנו את קולם למפא"י.

הידיעה היכתה גלים. היא לא היתה הסנסציה היחידה. יריבי ספיר טענו כי משה נסים, בן טיפוחיו של ספיר, מתכוון לעבור למפלגה הדתית הלאומית. כל זה היה כאילו מתוכנן, שאלה פרישתו מן הצ"כ היתה תלוייה רק בתנאים ובזמן. היריב נאשם שלא בדק את כוונותיו של בן-הארץ הצעיר, שכונה בפיהם: מושיקו.

האשמה זו הגדילה את שורות המורדים. הם הצליחו לרתום אל מרכבתם גם את זלמן שזאובי, לשעבר תת-שר המסחר, שסירב להיות מועמד המפלגה לכנסת הרביעית. משהו הפיץ אפילו את השמועה כי המורדים חילקו ביניהם את עמדות המפתח במפלגה. כי שזאובי מתכוון לרשת את מקומו של ספיר, כיושב-ראש הנהלת הצ"כ. מחיפה הצטרף אליהם עורך-הדיון נחום חת, יריבו של הח"כ החדש צבי צימרמן.

★ ★ ★

סוף המרד: פשרה

צמרת המפלגה לא שתקה. ראשיה ניסו לארגן חזית נגד המורדים. ספיר עצמו הזמין כמה מן המורדים לביתו ביפתח-תקה, ניסה להשפיע עליהם להפסיק את המרד. הוא ידע שאין ביניהם הסכמה מלאה בכל העניינים. כי למזלם הרע לא היו המורדים מאוחדים בדרישותיהם. הם התחלקו לשלוש קבוצות:

- קבוצה שדרשה להפיל את ספיר, סרלין ולבנון, נמצאה במיעוט אחרי שלבנון קיבל בבחירות לעירייה הרבה יותר קולות מאשר קיבלו הצ"כ בתל-אביב לכנסת.
- קבוצה שדרשה לסלק את ספיר וסרלין בגלל פרשת משה נסים, רצתה ששלוש תם יתפטר מן הכנסת.
- מורדים שויתרו על ראשיהם של ספיר ולבנון, דרשו לסלק רק את סרלין. נמורה של הקבוצה האחרונה: לא דאגו למורדים ליצור נגד עצמם חזית רחבה של אוהדי ספיר, סרלין ולבנון. קבוצה זו

אילו היו הם שני המאוכזבים היחידים במפלגה, לא היה פורץ שום מרד. למזלם של שני העסקנים האפורים נתגלה כי גם עסקנים חשובים יותר מתמרדים נגד יוסף סרלין ויוסף ספיר, השליטים האמיתיים של המפלגה.

באותו זמן הודלף לכמה עתונאים בסודי סודות הסיפור שהפך לסערה הפוליטית הגדולה ביותר: ועדת המינויים, שהרכיבה את רשימת מועמדי הצ"כ לבחירות לכנסת הרביעית, התכוננה לסלק מעמדתה את ה"כית הוותיקה, שושנה פרסיץ.

פרסיץ עצמה לא ידעה על כך. היא התכוננה לעזוב את הארץ, לנסוע במשלחת הבין-פרלמנטרית לווארשה. שלמה נקדימון, הכתב הפוליטי של חרות, צילצל אל העסיקנית המכסיפה, הוזהר אותה מפני כוונות ועדת המינויים. פרסיץ ביטלה את נסיעתה, נימקה את החלטתה בסיבות אישיות. בכל זאת לא צורפה למועמדי המפלגה לכנסת.

סרלין נזכר מאוחר מדי

פרשת פרסיץ חיוקה את המורדים, שבאותה תקופה לא התקשרו עדיין ביריבם. למי שהתכוון למרוד היה ברור כי נצחון צמרת הצ"כ על פרסיץ, חיסל את הסיכוי שה"כית בת ה-66 תארגן את המרד בעצמה.

פירורי המרד חיפשו מנהיג להתלכד סביב. שני מורדים פוטנציאליים אחרים — עובד בן-עמי ואברהם קריניצי — לא יכלו להתייצב נגד ספיר—סרלין. הס"בה: בן-עמי רצה לחזור לראשות עיריית נתניה בעזרת הנהגת הצ"כ, קריניצי היה אחד השוכנים העיקריים בין משפחת נסים וצמרת מפלגתו. לא היה יכול להתנגד בגלוי לספיר, שושנה ונתן עם הרב הראשי ובנו.

באופק הפוליטי של הבלתי-מרוצים נצח רק תקפה אחת: ח"כ אלימלך רימלט, מזכיר איגוד העובדים הציונים כלליים. רימלט הסתכסך עם סרלין, אחרי שהאחרון מנע את צירופו לאכזרטיבה של הצ"כ.

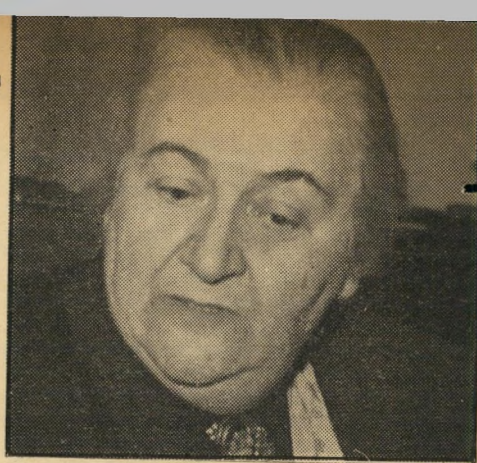
אולם כל סימני המרד נבלעו בשבועות האחרונים לפני הבחירות. אנשי סרלין עברו בסניפי המפלגה, הבטיחו כי הצ"כ לא יפסידו במערכת-הבחירות. "אז מה יש אם 1000 ציונים כלליים לא מרוצים מהכנסת של משה נסים לכנסת? העיקר שאנחנו ננצח!" אמר איש-סרלין יודע, במסיבה פרטית בתל-אביב.

המורדים הנסתרים חיכו לתוצאות הבחירות. הסביר השבוע אחד המורדים מדוע שתקו לפני הבחירות: "נכון שלא היינו אז מספיק מגובשים", טען, "אבל היתה סיבה נוספת שבגללה שתקנו: היחסים בין ספיר וסרלין החמירו. כדאי היה לחכות". סיבת ההחמרה היתה ברורה: סרלין הרי גיש כבר לפני הרכבת רשימת המועמדים של הצ"כ כי ועדת המינויים של המפלגה העדיפה את ידידי ספיר על ידידיו. המועמד הריאלי היחיד, מאנשי סרלין, היה עורך-הדיון החיפאי צבי צימרמן.

ימים אחדים לפני הגשת רשימות המורדים לועדת-הבחירות המרכזית היו סימני הקרע בין ספיר וסרלין גלויים. סרלין מיהר אל ועדת המינויים, הציע להעמיד את יריבו, ח"כ הכנסת השלישית שמחה בבה, במקום בטוח. כי בהבינו שספיר השתלט על המפלגה, חשב בצורה זו להכניס לפחות אנטי-ספיריסט אחד. אולם הוא נזכר בכך מאוחר מדי.

משפחת רוקח הצביעה א?

מוצאי יום הבחירות היה הלילה המכריע. צמרת המפלגה היתה בטוחה

פרסיץ

סרלין

ספיר

טלפונים טריטוריו השבוע. עסקנים ידועים וח"כים חתימים דיברו בהתרגשות. מפעם לפעם הניחו את השפופרת, מיהרו לפגישות פנים אל פנים בבתי-קפה שקטים בתל-אביב. נשותיהם כמעט ולא התראו אתם. הם היו עסקנים למעלה מהראש, כאילו לא תמה מערכת-הבחירות. עסקני הצ"כ לא דיברו כמעט על תוצאות הבחירות. הם לא התעניינו לשמוע את התוצאות הסופיות. בשבילים היו התוצאות הלאה רק הנהגת האחרון לפני גילוי תכניתם: למרוד בהנהגת מפלגת הצ"כ שנחלה תבוסה בבחירות, לשנות את צמרתה. היה זה מרד גלוי ומתוכנן.

פרסיץ לא נמעה דאורה

א כל הזמן היה המרד גלוי. לפני זמן קצר עוד היה זה מרד חשאי, שרק חלק מן המורדים ידע עליו. הוא התחיל עוד חודשיים לפני הבחירות. דוקא עסקנים מן השורה השניה עוררו את תו. באחד הבקרים נכנסו לקפה גן-מאיר בתל-אביב שני עסקני הצ"כ שלמה ימיני וחיים דניאלי, שציגי המפלגה במועצת עיריית תל-אביב. הם כעסו מאוד. כי רגלי שניהם נדחקו מרשימת המפלגה לבחירות לעירייה. השניים ידעו נגד מי לכוון את ראי המרד רות: שלהם: שמה ארליך, ראש מטה הבחירות של הצ"כ בתל-אביב, יד ימינו של ח"כ יוסף סרלין.

השוטרים ירו באויר - הכדורים פגעו באנשים על הארץ

נענו כפרנו

עלידי פועלים מרוגזים? עלידי מסיתים מקצועיים שאירגנו את הפועלים מראש? התשובה נמצאת בין השתיים. "זה כמו עץ יבש" הסביר אחד הנכבדים. "ניצוץ אחד מצית אותו. אבל אם לא היה שם העץ היבש, שום דבר לא היה מבעיר אש". במילים אחרות: התמרמרות הפועלים-הנוסעים היתה מוחשית, ניצוץ של הטפה הדליק את האש.

התמרמרות-נוסעים כזו יכולה להתגלות בכל מקום בארץ - בשכונות, במרכזים עירוניים ובישובים קטנים - מבלי שיקרה דבר מיוחד. אך בשרפסם ראה מזכיר מק"י שפיק איוב חוריה במצב הקיים דוגמה קלאסית של תסיסה פועלית, מאלה שמשכו מפלגות קומוניסטיות לפעולה בעולם כולו. הוא ניצל את ההזדמנות, היה הרוח המניעה בהקמת המחסום לפני שבועיים. עיקר טע' נתן: "גידורש מאגד העמית לרשותנו בבת אחת כמה אוטובוסים שדרושים לנו, כדי שיוכלו כל הפועלים להגיע יחד למקומות העבודה. אם לא יקחו את כולנו, לא יקחו אף אחד!" הוא גם החתים תושבים על פטציות להגדלת מספר האוטובוסים.

אלא שלפני שבועיים עמדה הארץ ערב בחירות. הנכבדים, המשטרה ואשד החליקו את העניין בפשרה, המחסום סולק.

אך האבנים נשארו לצד הכביש, מוכנות לשימוש מחודש.

★ ★ ★

ראש המועצה נכשד

האבנים הוכנסו שוב לפעולה ביום ראשון זה. בדרך כלל, יום א' הוא יום חשוב במיוחד לגבי פועלי שפרעם. אלה מהם העובדים במקומות מרוחקים יוצאים מביתם ביום א' ואינם שבים אלא בסוף השבוע. אחרים מקבלים ביום זה עבודה למשך שבוע שלם, וככל שיקדימו, טובים יותר סיכוייהם להשיג עבודה כזו. נוסף לאלה, קיים הלחץ הרגיל של פועלים החייבים להגיע לעבודתם בשעה קבועה. בבתי הדין, למשל, אין נותנים לפועלים להיכנס, אם איחרו.

האוטובוס הראשון יצא כרגיל ממרכז ה' עיר, מלא עד אפס מקום. אולם משהגיע לתחנת פז, לא יכול היה להמשיך. הכביש היה חסום. "רצינו להכריח אותו לעצור!" הסביר אחד מאלה שהשתתפו במאורע, "אחד רת היה ממשיך מבלי לקחת נוסעים מה' תחנה שלנו".

קשה היה לקבל הסבר זה. כי חסימת הכביש נראתה כפעולה מתוכננת היטב, לא מעשה ספונטאני של נוסעים נסערים אשר חששו כי יושארו במקום. האוטובוס נעצר. אחריו נעצר עוד אוטובוס ועוד אחד. הנה' גים, שכבר התנסו בסוג זה של מלחמת תחבורה, לא התרגשו במיוחד. כבר קרה להם שנעצרו עלידי מחסומים בשרפסם. הם

שיקדימו להופיע במקומות העבודה, טובים יותר סיכוייהם להשיג עבודת-יום. פועל ש' איחר - איבד את מקום-עבודתו לאחר שהקדימו. על כן חיוני כל-כך שיוכלו לצאת לדרכם מוקדם בבוקר.

הסביר אחד הפועלים: "האוטובוסים יוצ'אים מהתחנה הראשונה בעיר כשהם כבר מלאים לגמרי. כשהם מגיעים לתחנה הרבי'ית, ליד המעיי, אין כבר מקום לנזבב שידחקו בפנים. פעמים רבות אין הנהגים נעצרים אפילו בתחנה זו, והמחכים שם מאחרים לעבודתם או מאבדים אותה לגמרי". כיצד הוקם המחסום: באופן ספונטאני,

לא נסע האוטובוס של שעה שש, גם לא האוטובוסים המאוחרים יותר. ליד תחנת הדלק החדשה של פז, שהוקמה סמוך למעיין שבמבואות העיר, הוקם מחסום של אבנים וגזעי-עץ. האוטובוסים של אשד נשארו תקועים בתוך העיר.

לא היתה זו הפעם הראשונה שהוקם מחסום בנקודה זו. לפני שבועיים בלבד נחסם הכביש. תושבי העיר התרעמו על כי אשד אינו מעמיד לרשותם את מספר האוטובוסים הדרוש להסעת הפועלים בכור' קר. רוב מפרנסי העיר עובדים כפועלים בלתי-קבועים במיפרץ חיפה והסביבה, וככל

מסע ההלוויה התפתל בשביל הסלעי. מאתיים גברים צעדו אחרי הארון, אל חלקת-קבורה של העדה הדרוזית בשרפסם. מעל למרפסת הרחבה של בית-התפילה ה' דרוזי הצטופפו עשרות נשים - גוש שחור מתובל בצבעים לוחטים של מטפחות-ראש - וליד ביללה ארוכה את פרקי-השירה של מסע ההלוויה. בטכס קצר, חסרי-גיגונים, הור' בא מחמוד סלים ראעד לקבורה. אחיו סאלח התעלף.

בנדודו האני אבו ראעד עלה על סלע לשאת דברי הספד. "בשם אללה, הרחום. מאללה באנו ואליו אנו שבים", פתח ב'

חבוס טרבוש ולבוש חליפה כהה, צועד ראש המועצה ג'בור ג'בור, רכון ראש על שאינו מצליח להרגיע את בני עירו הנסערים, שקצו בהבטחות שלא קוימו. בוקע: 13 האוטובוסים.

לפני הקרב מאות נערים וצעירים חוסמים את הכביש הראשי המוביל לעיר, וקוראים כי לא יתנו לאוטובוסים לנסוע כל עוד לא יתקבלו דרישותיהם. מימין, השוטרים באש חיה נגד הפגנת פועלים.

השתמשו באש חיה נגד הפגנת פועלים. האחראי לכך הוא הקציין צבאח' - ועל זה לא נשקוט. הוא היה צריך להכניע את ליבם, לא לשבור את צבאחם. אומרים שאנו חיים בארץ דמוקרטית - היכן הדמוק' ראטיה, יא צבאח? האב פירוש הדמוקראטיה כדורים בגב פועלים? דמו של יקירנו זועק - מי יטפל באשתו ובבניו? מעשים כמו מעשה המשטרה בשרפסם לא נעשו בשום ישוב יהודי. האם הדמוקראטיה הישראלית פירושה הפקרת דם של בני המיעוטים שיעשו כה הרבה למען המדינה?"

לנוכחים היתה זו שאלה ריטורית בלבד. את התשובה עליה ידעו כבר.

בלטו בין הקהל עשרות צעירים, כולם בוגרי צה"ל. ההרוג עצמו שירת בצבא, הש' תתף במיבצע קדש.

ארבעת אחיו של מחמוד ניצבו בשורה ולידם יתר בני משפחתם. בזה אחר זה עברו על פניהם משתתפי ההלוויה, לחצו את ידם בהבעת-נחתומים מסורתית. תחילה עברו ה' נוצרים. אחריהם המוסלמים. לבסוף ה' דרוזים, בהפגנת סולידאריות של שלוש העדות היושבות בעיר הקטנה (6200 תר' שבים) המשיקפה על עמק ובולון. מחמוד סלים ראעד (27), נאסף אל אבותיו.

★ ★ ★

הזדמנות קלאסית לקומוניסטים

יום לפני כן, עוב מחמוד את ביתו ואת ארבעת ילדיו בשעת-בוקר מוקדמת, בדרכו לעבודה. מזה כחמש שנים עבד ב' בתי-הדין במיפרץ חיפה, והוא מיהר לת' פוס את האוטובוס של שעה שש. אך הפעם

על בגדיו. ראשו של השוטר משמאל חבוס, מתחת לכובעו. מחמוד סלים ראעד עסק במסיק זיתים בעת שהחלו היריות נורות, ניסה לרוץ אל בין הבתים ולהסתתר כשהכדור הקטלני השיגה.

ההרוג מחמוד סלים ראעד שוכב על האדמה הסלעית, במ' קום בו נפל בעת שנפגע. הצעיר הדרוזי בן ה-27' אב לארבעה ילדים, נפגע מכדור במוח, וכתם הדם נראה בבירור

* מפגד נפת עכו, פקד שמעון שגיא, כפי שקוראים לו התושבים הערביים באזור.

ההסתערות

פלוגת השוטרים, מצויידת באלות ובמגינים, מתחילה בהסתערות הראשונה על המחסום שהוקם בכניסה לעיר. מימין נראה

הקצין חיים בן-יצחק, כשהוא מניף את אלתו. בשלב זה, טרם צויידו השוטרים ברובים ותת-מקלעים שהובאו אליהם בשלב מאוחר יותר, מתחנת המשטרה הנמצאת בלב העיר.

ההכנזה

חלק מתושבי שפרעם בפעולה, בתוך חורשת זיתים לצד הכביש. בצד ימין של התמונה נראה תושב מתכופף בתנועת-תפנית; משמאלו,

מתכונן תושב חבוש-כפייה לזרוק אבן לעבר השוטרים המתקדמים; ליד העץ עומד צעיר בחולצה משובצת, שזה עתה יידה אבן; בצד השמאלי נראית קבוצת תושבים מיידיים אבנים.

חיכו בשקט שנכבדי הכפר או המשטרה הי מקומית — או שניהם יחד — יתערבו אצל הנהלת אשד וינסו לפתור את הבעיה החד שהייתה.

מצד השייך חניפס, שמפא"י גרשה אותו משורותיה.

★ ★ ★

הסמל הריק אקרה

לנכי המאורעות עצמם אין חילוקי דעות. אחרי שנחסם הכביש בשעה שש בבוקר, התאספו כמה מאות תושבים מסביב לאוטובוסים המשותקים. קריאה טלפונית מתחנת המשטרה המקומית הועיקה את מפקד נפת עכו שמעון שגיא. הוא הגיע למקום בראש מחלקה בת 25 שוטרים, מצור ידיים באלות ובמגינים, ביקש מההמון להתפזר ולסלק את המחסום. לשוא. גם התערב בותו המחודשת של ראש המועצה לא נשאה פרי. "או שיביאו אוטובוסים לכולנו, או שלא ניתן להם לעבור!" צעקו לעומתו מבין הקהל.

שגיא פקד על אנשיו לסלק את המחסום בכוח. במהרה התברר כי הפריז בהערכת כוחו. מאות התושבים תפסו עמדות בחור-שות הוותיקים שמסביב, החלו ממטירים אבנים על השוטרים. תוך שניות נשבר גל ההסתערות והשוטרים נסוגו כשחלל האוויר רוחש אבנים מתעופפות.

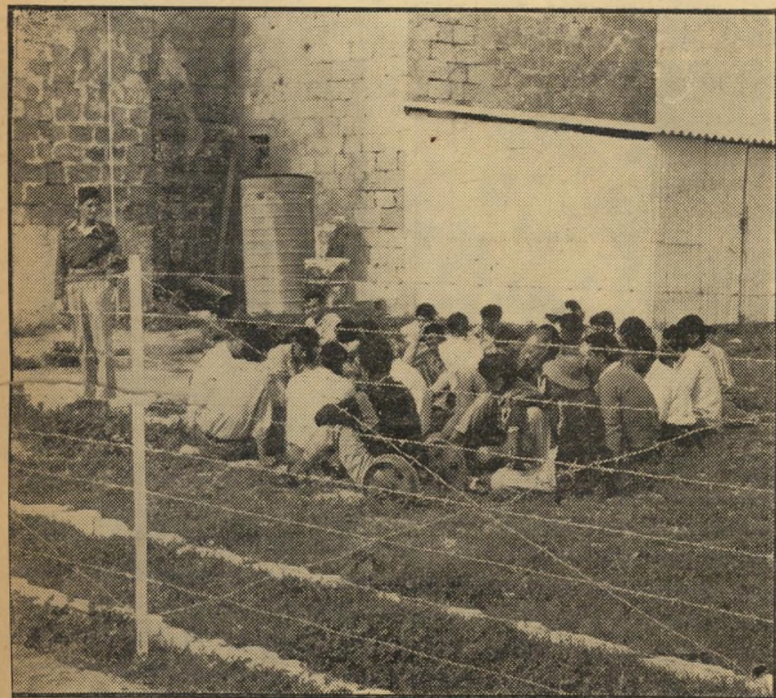
יהודה אריאל, כתב הארץ וקול ישראל בגליל המערבי, קיבל הודעה מוקדמת במשטרת עכו על המתבשל בשפרעם. הוא עלה על מכוניתו, הגיע לעיר הסוערת לפני התגברות מעכו. עתה, עת החלו האבנים להתעופף, מצא את עצמו בתוך הקרב. יחד עם סמל המשטרה זיידן נימר תפס מחסה בין שני אוטובוסים. מאוחר יותר, משתחרבו ההתקפות, הריק נימר את מחסו גית אקדחו באוויר — ללא תועלת. הדבר רק גרם להגברת הרגימה לכיונם.

★ ★ ★

ההחלטה הגורלית: נשק חם

שלוש פעמים ניסו שגיא ואנשיו לפי רצון את המחסום — ושלוש פעמים נהדפו. וכידוע, אין דבר מסוכן יותר למשטרה מאשר אבדון פרסטיגיה. עם כל הדיפה שנהדפו השוטרים, נעשו התושבים תקיפים יותר, משולחבים יותר. המראה של שוטרים הנסים מפני אבניהם דירבן אותם עוד יותר. הם הפנו את אבניהם לאוטובוסים ולטנדר משטרה, שנשארו תקועים מעברו השני של המחסום. "ניצחנו! ניצחנו את המשטרה!" עלו הקריאות ממאות גרונות.

לדברי המשטרה, היו אלה יריות אזהרה. לדברי תושבים רבים, כחנו יותר מיריה אחת אליהם. אחד מקליעים אלה פגע בגבו של מחמוד ראעד. סיפרו בני משפחתו: הוא עילאין. כאשר שמע את היריות פנה להסתלק לעבר הבתים. ושם השיגו המוח. שני תושבים אחרים נפצעו אף הם מיריות. בפני הנשק לא יכלו התושבים לעמוד. הם נסו לכל עבר — מי לביתו, מי להרים מסביב. המשטרה נערכה במיבנה קרבי, פוזרה את מחסום האבנים והתקדמה אל תוך העיר. תוך דקות ספורות היתה שפרעם כור לה בידי השוטרים. הם עברו בין הבתים, עצרו כל מי שנראה להם כחשוד. למחרת נסעו האוטובוסים של אשד כסידר. רם. אולם הם נסעו ריקים.

במכרלאה

כעשרים מתושבי הכפר, שנעצרו בסריקה הראשונה של המשטרה, יושבים במכלאה של תחנת המשטרה המקומית. תוך שעה קלה הוע מספר העצורים מבין התושבים ל-89, שהועברו כולם למחנה-המעצר של ג'למי.

היכון, רוע:

ה"מייצרת את הסרט חברת ר.נ. ו
בת של רפאל נוסבאום... יא
סרט קצור, קולטור פילם כזה...
עלילתו. הוא עוד לא יצא. השקעות
קלמן, מניו יורק: 40 אלף דולאר
היא מיופת הכוח שלו. הכסף הזה
מממן את הסרט בישראל.

הסרט ר.נ. הצליחה למסור מרא

הסרט לשני מפיצים. דוד גולדברג
אמריקה, לארצות דוברות ספרדית
אירופים, חברה רשומה בגרמני
על כך, קראה חברת מ.ג.מ. את

והודיעה שהיא מוכנה להפיץ את הסרט במידה שהביצע
על הדעת.

הסרט מוסרט באיטסמן קולור מסוג חדש שעוד
במזרח התיכון. רגישותו כפולה. בגלל זה החברה אמ
ערכה לתוצאות אך ורק אם המומחים שלה יהיו במקו
חיים הם גתה, כן, גתה חיסהרדט. גם המאפר, בגלל הב
רוכות באיפור מיוחד לצבעי איטסמן קולור. ר.נ. ה
נציג אמני וטכנאי הסרט בישראל ושאל אותו על
מקומיים. רק בעלימקצוע שאינם בארץ הוזמנו. נקו
שמלור, או שמואל אור, מכעקע בגרוננו. יש לו טו
היא יפה מדי. למאפר, זאת אומרת. כלומר, קשה ל
לה אופי בפרצוף. מובן?

האני לא.
"איך, אני שואלת שאלה נורא פקחית, אתה יכול
על נשים יפות, אחרי שאתה יודע את כל הסודות שלה
ליות? והמסתורין, מה היה עליה?"

והרי הוא בעצמו נראה כמו כוכב קולנוע. הא
מולו? לא, וטעמו עמו: "אם אהיה שחקן קטן, לא
מספיק כסף. אם אהיה כוכב גדול — לא יהיה לי מסנ
עולים לאחד מאגפי בית החולים, שם מסריטים. במ
שני ורקורים ענקיים, מצלמה, כל מיני אנשים מתרועע
צעיר בעל הבעה כעוסה תופס בשרחלו של איש יחס
של הסרט? "שמע, שמי לא נוסבאים ותפסיק לסרט
תמיד". "לא? אז מה שמך?" "נוסבאום."

מה אתם יודעים? ר.נ. בכבודו ובעצמו.

והנה אברהם רונאי, שחקן תאטר בחלוק רופא עם ס
איפור והבעה נורא חשובה. "למה לא באת אתמול,
לי סצנה יותר טובה?" הוא חושב שאני חושבת שהוא
ושם — אי אפשר לטעות: נתן כוגן. גם היא
ברוטוס. הוא משחק קצין משטרה ויש לו כו
כב אחד והוא נורא גברי ומקסים והכל המומי
חיים מכונים את האורות והצלם
עושה דברים למסרטה. דליה
יושבת בפזוזה המתאימה על ספ
סל ומתרכזת. לפתע היא שר
אלת את נערת התסריט: "עכ"

הנריק נימן עלה לפני שנתיים ארצה, שימש ככוריאור
גרף של האופרה בווראצל, מתפעל מכשרונה של דליה.

הכוריאוראף

ריבה במטבח: "מה הקו הזה ליד העיין,
אה?" "בחי, אומרת דליה בגרמנית השבבי
ציונית שלה, "זה נשאר עוד מאתמול. אני
לא ציירתי את זה."

דליה היא אדיבה, אך מסוייגת במקצת.
היא מדברת בקול קטן וכמעט רק בהבעה
אחת על פניה. שמעו, היא כל כך יפה,
שזה כואב. אך אין זה יופי תוקפני, חושני
מדי או המוני. יש לה אותו סוג יופי ש'
אפילו נשים יכולות לפרגן לה, וזאת אינך
מוצא כל יום.

אל החדר נכנסת כרוח סופה צעירה דקה
גבוהת קומה, לב שה גינס הדקיקים וחולצת
אורלון ורודה. יוטה גור, נערת התסריט
הגרמניה. היא שואלת את דליה אם כבר
אכלה. כן, היא אכלה. "היא יפה, לא?"
שואלת דליה. כן, היא בהחלט יכולה להר
שית לעצמה להיות נדיבה כל כך.
החדר מתמלא עד מהרה בגאולה נוגי
התימניה העגלגלה ובעלת העיניים הצוחקות.
לבורים שביניכם, או לאדישים: גאולה היתה
פעם נכס צאן ברזל של סמבטיון ואחר כך
של זירה וכעת אינני יודעת בדיוק של מה
או מי, אך לפי שעה היא משמשת בסרט
כאחראית על המלחמה "וכל מיני דברים."

★ ★ ★

הדליה יפה מדי

בעצם, נזכרתי, גם אני לא אכלתי.
אני יורדים כולנו לחדר האוכל המפואר
של בית החולים, כשבדרך מצטרף אלינו דוד
גרינברג. בואו נקחה שהיה זה הומור,
כאשר אמר: "תזכירי את שמי פעם... דוד
גרינברג. תכתבי שאני גיליתי אותה. (אני
מכירה לפחות שבעה שטוענים כך). גם
אני הייתי פעם עתונאי..."
הוא מוכן לתת את העובדות. מוכנים?

כאן? הוא מופיע היוב לפני המצלמה. מה
פתאום? "אני הולך לי ברחוב דיונגוף היום
בצהריים. עובר דוד גרינברג (עורך לבמאי
ועורך אמנות הקולנוע לשעבר) בגיפ ואו
מר לי: 'היי בוא הנה! אמרתי: מה יש?'
אמר: 'בוא תרוחי 15 לירות! אמרתי: אין,
לי זמן', אמר: 'מה איכפת לך? בשביל
ההרפתקה? אמרתי: טוב', אני משחק עתו
נאי." בטח הוא מתכוון לכתוב על כל
העניין. שובב.

המאפר, והגיע כבר הזמן שאומר ששמו
הוא הנסיינאכים שמהלור (החברה קוראים
לו שמואל אור), מורה לו שיכבה רצינית
מאד של איפור חסידיהר על פרצופו האיני
טליגנטי, שיכבה חמה עוד יותר על עפי
עפיו. למה? למה שיהיו צללים. שהפנים
לא יהיו מיקשה אחד, אומר הנסיינאכים.
אני מחייכת חיוך נאלח למראה דמותו ה
מפורססת של לבני ושותקת דחקה. הוא
שם עצמו כלא רואה.

הבאה אחריו היא הכוכב, דליה. והרשו
לי להצהיר גלויות שזוהי הנערה היפה
ביותר שאני מכירה. היא בת 17, מיתמרת
לגובה של 171 סנטימטר. עורה שחום,
שערה שחור, חלק וארוך מאד, בפניה ה
עגולים מזדקר אפון דק וחמוד ויש לה
עיניים תמאם. שחורות מעוטרות בריסים
משייב אוזכים כל כך, שהם מטאטאים כמי
עט את הקיר שמנגד. היא לבושה חצאית
צרה פרחנית וחולצה מאותו אריג. זהו
לבושה הפרטי והיחיד לפי שעה. מזוהתה
אבדה או התעכבה בפאריז, ויש לה מנגינה
פרטית משלה לפזמון הידוע כל כך: אין
לי מה ללבוש.

הנסיינאכים ניגש לטפל בדליה, ושואל
לפתע בקול של אבא שתפס את בתו וזוללת

רפאל נוסבאום בן ה-28, שהוא גם התסריטאי
והמפיק של הסרט שלא אושר כסרט ישראלי.

הבמאי

ה סרט "חולות לוחשים" התחיל את
הקריירה שלו ברגל שמאל. החעדה
לעיוור הסרט הישראלי החליטה לא לעודד
אותו, ואפילו לייאש אותו. הנוער הישראלי
מוצג בו, לדבריה, באור שלילי בהחלט ומה
יאמרו הגויים? רפאל נוסבאום, הבמאי
מפיקתסריטאי של סרט זה הכריז שילחם
עד הסוף המר, ובינתיים הוא הולך לפי
המוטו האמריקאי שההצגה חייבת להימשך.
אחת המערכות של ההצגה התרחשה ב
חדר קטן, בקומה החמישית של בית החולים
לחולי שחפת בכפר סבא. פשוט אינני יכולה
להתגבר על הפיתוי לכתוב כעין הקדמה
להצגה, באותיות דקות המציינות את מקום
העלילה והנפשות הפועלות בה. אני מיכ
רחה לעשות זאת ולו רק כדי לשחרר את
כל השאיפות המדוכאות שלי.

חדר קטן בבית החולים. מצד ימין שולחן
עם כל מיני מכשירי איפור. על השולחן,
נממן לקיר, ראי משופשף, מתוכו נשקפת
נערה לבושה מדי אחות, כשהיא יושבת
על כסא, ראשה שמוט לאחור ועיניה עצור
מות. גוחן עליה צעיר יפהתואר כבן 30,
מטייל במחולו בסביבות עיניה. בצד שמאל,
מסתמרגג גבוהה, על המיטה ללא סדין
שרועה בעצלתיים נערה ארוכה, שחורת
שיער ועיין, מחכה לתורה. זוהי דליה לוינ
בוק, כוכבת הסרט. השעה היא שתיים
בצהריים. החדר מתמלא אנשים.

טוב, נעזוב את הנימה הדרמטורגית.
האחות קמה מן הכסא, אחרי שעברה עריכה
יסודית על פניה.

את מקומה על כסא האיפור תופס צעיר
גבהיקומה וממושקף. מבט שני וידא לי
שזהו יצחק לבני, עורך במחנה נח"ל. כאן
היה כמובן, המקום לשאול: מה אתה עושה

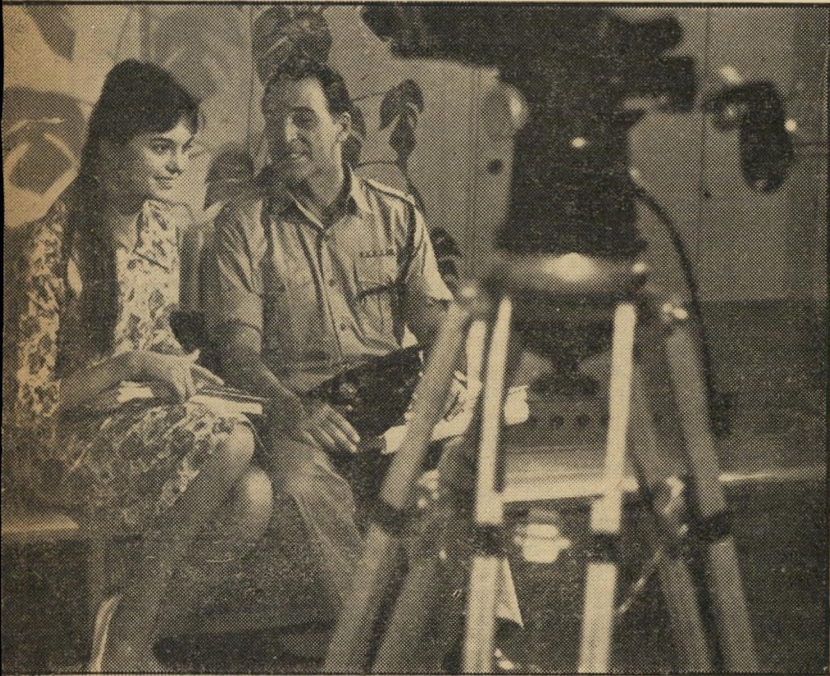

ה'כ"א

על הסוס

פרט לשעורים בריקוד ובנהיגה, מקבלת דליה לצורך תפקידה בסרט גם שעורים ברכיבה על סוס. היא די בטוחה על הסוס.

מול המצלמה

דליה ונתן כוגן נחים מחזרה מייגעת. דליה הגבוהה נאלצת לנעול נעלי בלרינה, להיות בגובה אחד עם נתן.

רתו של אביה. היא עסקה פה ושם בדוג' מנות, אולם זה לא קסם לה במיוחד. "אני לא יודעת למה... זה לא מושך אותי. מה יוצא לי מזה שאני לובשת את כל השמלות היפות רק לשעה?" העניין עם רות המואביה היה יותר בלוף מאשר אמת. אמנם קיבלה מכתב מחברת פוקס שתשלח תמונות ושוב

יש ביתן קטן בן שני חדרים, ושם מתגוררים דליה, יוסה, ורנ. מבחון שמעתי צחקקים של נערות ושיקשוק כלים.

היא יוצאת, בכל הדרה, לבושה גינס כחולים וחולצת טריקו גברית. שני חלקי תלבושת ששנורה מיוטה ועוד משהו. לא, המזודה טרם הוחזרה. נורא, לא?

דליה אישרה את מה שהיה כתוב בכל הקומיקאסים. שהיא בת שבי ציון, ושי בהיותה בת 10 הסתובבה ליד בית דולפי, שב נמצא צוות ההסרטה של עושה הלהטים. היא הקסימה את קירק דאגלאס ואת השחקן השבדי אלף שלין, שהציעו להוריה לקחתה לאמריקה אחרי שראו כמה היא נלהבת לריקוד. ההורים סירבו. היא כמעט שכחה מכל העניין, כאשר הגיע, כעבור שנתיים, מכתב מאלף שלין משבדיה. הוא מוכן, כתב, לקחת את הילדה לשבדיה, לשכן אר תה אצל משפחה יהודית, ולדאוג ללימודי הבאלט שלה. דליה רקעה ברגליים, צוחקה שהיא לא תלמד בבית הספר. ההורים נכנעו.

בשטוקהולם למדה כשנתיים בבית ספר עממי, השתלטה, פחות או יותר, על השפה האיומה, למדה כל הזמן גם באלט קלאסי.

דליה אינה מאור אינטלקטואלי גדול. היא, נאמר, קרן-אור קטן ותמור. היא מסבירה לי את מלחמת המינים בשבדיה: "בשבדיה, אין לאף בת חבר קבוע כי יש המון בנות ומעט בחורים, אבל הבחורים לא מצאו חן בעיני. הם נורא תיאטראליים."

אותו רגע יוצא רנ. מן הצריף ודליה שואלת אותו: "נו, נוסעים לאבריקנאר?" "דליה, אולי תרשמי כך כבר פעם אחת לתמיד את המלה? עומר כיאם, לא אבו כבאר. את בכלל יודעת מי זה עומר כיאם?" "לא."

שם, במינים אתם, צריכה היתה להיערך חזרה, על קטע ריקוד אותו תבצע דליה, המכונה בסרט דינה. במכונית, בדרך, אני לוחצת על דליה. "אמרת שהבחורים שם הם תיאטראליים. למה את מתכחשת?"

הם הולכים עם הבת ואומרים שהם אוהבים אותה. זה לא נכון, או אצלי זה תיאטרלי. בכלל יש המון אהבה חופשית. ההורים לא מתנגדים. גב הם היו כאלה." היא חזרה ארצה לפני שנתיים עקב פטי

שיו הוא מספר לי שם סיפור, ואני רק אימרת, "אנסה, לא?" כן. שקט - חוזרים על הסצנה. כוגן יונאי צועדים במסדרון, עד שהם מגיעים אל דליה. היא קמה, גבוהה משכמה ומעלה מכל העם, וקצין המשטרה אומר: "טוב שבת מיד." "שמי דינה."

נתן, לבמאי: "רגע אחד. אני נותן לה את היד או לא?" "דליה: "כן, בטח."

חוזרים שוב על החזרה. נתן לובש הבעה נרא חשובה, רונאי ממשש את הסטטוס קופ. אני אומרת לדוד גרינברג שזה טפשי שדליה תעמוד לידו בנעליים גבוהות-עקב. מביאים לה נעל בלרינה. באותו קטע צריכה אחות לגלגל איוז שהיא עגלה. לפתע מבחינה עיני הקטנה והרעה בכתם על חלוקה הלבן, וכשאני חושבת שהוא יתנוסס לתפ' ארת בכל צבעי האיטטמן קולור, אני מוכי רחה לעשות משהו בנידון. אומרת את זה לאולה שרצה ומסדרת לה מאחור איזשהו קפל. הכל בסדר. שקט - מסריטים!

ומסריטים, אם לא איכפת לכם, כל סצנה שלוש פעמים: פעם בעברית, פעם באנגלית ופעם בגרמנית. נתן נשמע קצת משונה בגרמנית, אני מוכרחה לומר. מרגיעים אותי שזה יהיה בסדר. יעשו סינכרוניזציה.

★ ★ ★

אבו כבאר

א היתה אפשרות לפטפט עם דליה שם ואז. מיד אחרי ההסרטה ציפה לה שיעור בריקוד ואחר כך שיעור בנהיגה. והיא גם לומדת לרכב, נוסף לכל. שאבא בשבת בבוקר, לקר, לחתת גורדון, שם הם מתגוררים, אומרים לי. בחוות גורדון, לא הרחק מרמת-אביב,

ח' למבחינה הסקרה. אולם הפעם יעשו זאת בדיעה ברורה כי הוא לא יעזור לאלה שלא למדו כל השנה. כי משכר לימוד מורג יתנו רק אלה מבין התלמידים שזכו לציונים טובים בכחות ד' ויח'. הנבחנים הרועדים ייהנו השנה מהטבה נוספת: אחרי שהתלוננו רבים כי רבע השעה הראשון עובר עליהם בחל- חלה, הוסיף משרד החינוך 20 דקות לזמן המבחן.

עסקים

20 כדורי שינה

הפתעה ציפתה השבוע לדיירי הבתים מספר אחד ושלוש שברחוב חרמיוא בתל-אביב. האנשים, שקנו את דירותיהם מידי הקבלן ירחמיאל לוי (העולם הזה 1133), נואשו מהתקנה שליון ישרים את מלאכת הבנין. אך כאשר ירדו באחד מימי השבוע במדרגות חסרות-המעקה של הבנין הגדול, גילו גליון-ניר ארוך מודבק בכניסה. הקבלן שחזר ארצה, נעצר על-ידי המשטרה ושוחרר בערבות, הוזמן את כל הדיירים לבוא עם החוזים והקבלות שבדיניהם אל עורך-דינו, כדי ליישב את הסכסוכים ולהשלים את הבניה.

את האנשים שבאו לפגישה קיבל לוי ברוח טובה, הבטיח כי הכל יבוא על מקומו בשלום. נודע להם גם, כי מלבד לוי, ישוב לעסקים כרגיל מנהל-העבודה שלו, מרדכי ("מרקו") סעדיה. הדיירים לא הבינו את הדבר. "אז שהם דפקו אחד את השני או שהם עבדו יד אחת", קבעו, "ומת" קבל יותר על הדעת שכל אחד מהם ידע על עסקיו של השני."

סעדיה עצמו לא הכחיש כי הוא אמנם עומד לשוב לעבודתו עם לוי. האיש, שרק שבוע קודם לכן ניסה להתאבד בגלל הצרות שנגרמו לו כביכול על-ידי לוי, ביקש לשכוח כל מה שהיה, כולל את הסיבות שהביאו אותו לידי ניסיון ההתאבדות.

"השקעתי את כל כוחותי במפעלי של לוי", סיפר מרקו מיד לאחר נסיון-ההתאבדות, בבית-החולים דונולו ביפו, "אבל לוי היה כפוי-טובה. אני הייתי הולך לפגישות עם דיירים וספקים, והוא היה מופיע לחצי-שעה ביום ליד הבנין ומסתלק לו. היו קונים שאפילו לא הכירו אותו." מרקו היה מופיע לעיתים קרובות אצל הדיירים, דורש מהם להגדיל ולהקדים את התשלומים על חשבון דירותיהם. "עשיתי את זה כדי לעזור לו לסיים את הבנין", סיפר שליחו של הקבלן, "ראיתי שיש לו קשיים כספיים."

פעם ביקש לוי ממרקו להשיג מקדמות של אלפי לירות מכל דייר, על חשבון מחיר הדירות. הקבלן הסכים או לשלם סכום עצום כריבית על סכומים אלה. בעד חלק מסכומים אלה (כ-8 אלפים לירות), חתם מרקו כערב.

"כולם חשדו בי!" מרקו שכח כי אותו זמן כיצד נהג בו לוי, כשעמד להיכנס לדירתו שלו ברחוב חרמיוא 6. ביום ה-כניסה חסרו לו 500 לירות. לוי לא ויתר. הוא הכריח את מרקו לקחת את הסכום בהלוואה.

המצב הכספי הלך והחמיר ומרקו לקח עוד ועוד הלוואות כריבית גבוהה, חתם על ערבויות אצל אנשים פרטיים ובבנקים. ימים אחדים לפני שנעלם לוי ביקש ממנו מרקו שיופיע בפני הדיירים והספקים שחתם חילו להרגיש במצב הכספי הקשה, ריגוע אותם. במקום זה הופיע לוי בביתו של מרקו, דרש ממנו להשיג לו הלוואות נוספות. "יש לי מגרש גדול שאני עומד למכור", סיפר, "וביום שלישי אחזיר את כל החובות שלי."

שלושה ימים לפני שנעלם לוי, ביקש באמצעות שליח לקנות את דירתו של מרקו. לתת לו במקומה דירה בבית הנבנה. אשתו של מרקו סירבה. בליל שבת בא אל מרקו אחד הדיירים, סיפר ששמע כי לוי עומד לעזוב את הארץ. בנוכחותו טלפן מרקו אל לוי, שהרגיע אותם באמרו: "אפילו דרכון אין לי."

ביום הבריחה קבעו השניים פגישה, אליה הבטיח לוי להביא כסף. הוא לא הופיע לפגישה. במקום הופיעה למחרת אשתו, סיפרה כי בעלה לקח מהבית מספר חפצים והלך. יחד עם חלק מהדיירים החל מרקו בהתרוצצות מעורף-הדיון של לוי לאהובתו בהרצליה, וחזר חלילה. אולם לוי כבר לא היה.

"הבנתי כי עולמי חשך עלי", סיפר מרקו,

הספיקו להוריד לערביי מפא"י לפחות מנדט אחד, ואולי שני מנדטים בחשבון הערופים. שני מנדטים אלה היו יכולים, אולי, ל- הכריע במאבק לשינוי שיטת הבחירות.

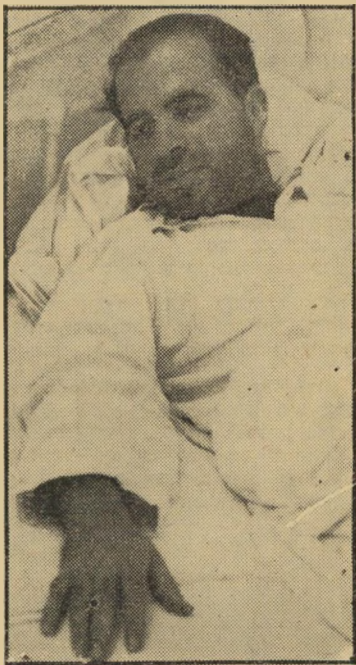
הימנעות מהימנעות. מבין 94 אלף בעלי זכות-הבחירה הערביים, הצביעו 78 אלף — אחוז גבוה מאד, שהעיד על כשלון סיסמת-ההימנעות של האגף הלאומי.

לא כל הקולות הלכו לרשימות הערביות, למפא"י, למפ"ם ולמק"י. החזית הדתית אספה 1500 קולות ערביים, וכ-2500 קולות נוספים הלכו לחרות, לציוני-הכלליים, ול-פרוגרסיבים.

ההישג הבולט ביותר של חרות: כל קולות ערביי ברעם המגורשים, היושבים בגוש-חלב. קולות אלה נמסרו לה על-ידי ערי יבוסטיסקי, ממנהיגי קבוצת המשטר החדש, שהוא פטרונם של המארגונים המנו- שלים, אחרי משאומתן עם מנחם בגין.

עליה חוך ירידה

בניגוד לרוב הניחושים, היו הפסדי מק"י ברחוב הערבי קטנים ביותר. היא ירדה

מתאבד סעדיה

במקום הועד הפועל, גן חיות

מ-10,700 קולות ערביים בבחירות לכנסת השלישית, ל-8,200 קולות הפעם.

מכיוון שמק"י קיבלה בסך הכל 27,209 קולות, מסתבר שקיבלה 19 אלף קולות ברחוב היהודי. בבחירות להסתדרות קיבלה רק 13,500 קולות. כך היתה מק"י המפלגה היחידה, מלבד מפא"י, שעלתה בקולות יהודיים בחצי השנה האחרונה.

בכל זאת ירדה מק"י כמעט עד לחצי. אולם ירידה זו חלה עוד לפני הבחירות להסתדרות, כנראה כתוצאה ממאורעות הונ-גריה והמאבק בארצות ערב.

חינוך

קבר לסקר

כשנודעו בשנה שעברה תוצאות מבחני-הסקר שעורך משרד החינוך למסיימי בתי-הספר היסודיים, נכנסו שתי תלמידות למש-רד, איימו לאבד עצמן לדעת עקב כשלונן במבחנים אלה. הפקידים הרגיעו את הבנות, שילחו אותן לבתיהן.

הורי מאות התלמידים שנכשלו אף הם במבחני-הסקר לא ניסו להתאבד. הם פשוט הלכו למשרד החינוך, תבעו בתוקף לשנות את השיטה. ההורים טענו כי התלמידים ה- טובים ביותר עולים להיכשל בשאלות ה- קלות-יחסית של הסקר, בגלל ההתרגשות והידעה כי מבחן זה הוא למעשה הקובע היחיד אם ימשיכו את לימודיהם התיכוניים. הצעה נוספת שהעלו ההורים היתה: לסגור את כיתות ח' אחרי הסקר. "בלאו-כך אין התלמידים לומדים יותר אחרי הסקר, כי העיקר כבר נקבע."

משרד החינוך שמע, הבין והסיק מסקנות. בשבוע הבא שוב יגשו אלפי בוגרי כיתות

בחירות

אוסו-תבוסה

הסיכום הפופולרי ביותר בישראל השבוע היה זה: "כולם ידעו שחרות תנחל נצחון גדול. הרבה אנשים רצו בנצחון זה, אך לא רצו שהנצחון יהיה גדול מדי. לכן הצ- בינו בעד מפא"י. למחרת היום נוכחו לדעת כי מצילי-מפא"י היו כה רבים, עד שלא נשארו בותרים כדי להנחיל את הנצחון המקתה לחרות."

אין ספק שהיה יסוד רב לסברה מבדתת זו. כי חרות לא נוצחה. היא ניצחה את עצמה.

אופנועים ופיצוצים. מקרה של אי-טו-תבוסה זו היה, כנראה, בגישה חובבנית לעבודה המפלגתית המקצועית. חרות היתה צריכה לדעת כי מפלגת-מין קיצונית כמוה יכולה לנחול נצחון גדול רק כאשר קיים משבר כלכלי חמור מאד, וכאשר חלק מן הבורגנות העשירה חושש מפני תזווה רבתי שמאלה.

בהעדף שני תנאים אלה, יכלה חרות לקחת ברצינות רק לתוספת-כוח מתונה של ארבעה או חמישה ח"כים. תוספת זו היתה בטוחה לה, אילו המשיכה בתעמולה שקטה תחת הסיסמה הלאומית-ליברלית.

מה מנע אותה ברגע האחרון? הרעש ש- חרות עצמה יצרה אותו. בין השאר: תה- לוכת-הנצחון של בגין במכונית הפתוחה בלחית פלוגת-אופנועים; אי-ציות חסידי- החרוואת המשטרה באסיפות הפומביות וה- הפרה השחצנית של החוק בהדומנויות אלה; פיצוץ אסיפותיו של משה דיין; הקריאות המתמידות "בגין לשלטון!"

גיגונים אלה עלו לחרות בשלושה מנדטים בקרב האוכלוסיה המבוססת, שהדברים ה- כירו לה זכרונות בלתי-נעימים מאירופה. בעוד שחרות עלתה בכל הארץ, ירדה בתל-אביב ובירושלים. הפסידה שם אפילו קולות שקיבלה בבחירות לכנסת הקודמת.

בעוד שהבורגנות הגבהלת ברחה מחרות ומהצ"כ למפא"י, עשה המכבש הגדול של מפא"י את שלו בריכוזי העולים, פגע בכוחה של חרות גם במקומות אלה.

מנצחון למפלגה. בכל זאת זכתה חרות לתוספת של שני מנדטים. היה זה נצחון קטן, אך מכובד, בתקופה של התמוטטות פרו-מפא"ית. רק ההתפארות העצומה של חרות לפני כן, שלא היתה מבוססת על שום ידיעה אמיתית של המצב לאשורו, הפכה נצחון זה למפלגה מהממת.

האיוולת היקרה

שום אדם לא חיכה לתוצאות הבחירות בצפיה רבה יותר מאשר דויד בן-הירוש. ולגבי שום אדם לא היו תוצאות אלה מע- ציבות יותר.

כי בן-הירוש זכה לקולות שהספיקו ל-ב- חירת ציר אחד. קולות אלה אבדו רק מפני שהסירו לו פחות מ-1500 קולות לאחר-החסימה.

רוב בוחריו של בן-הירוש היו מארוקאים ובני-מזרח אחרים בריכוזי עולים מרוחקים, בעוד שבאודי-סליב עצמה נחל תבוסה. הי- תה זאת עדות חיה להצלחת המכבש הגדול של מפא"י בשכונה. שרוחה נשבר בערב מעצרו של בן-הירוש.

בסך הכל הופיעו לכנסת חמש רשימות עדתיות מובהקות. יחד זכו (מלבד קולות החיילים) ל-16,695 קולות כשרים — למעלה מן הדרוש לבחירת שני צירים. אולם בגלל האנוכיות המזעזעת של עסקניהן, ואירצונם להתאחד לרשימה משותפת, לא הגיעה אף רשימה אחת לאחוזי-החסימה.

כל הקולות אבדו.

זנבות נושכים

זנב חתוך יכול לנשוך — זאת למדה מפא"י לדאבונה בבחירות אלה. כאשר סיל- קה את הזנבות הערביים ששירתו אותה בכנסת הקודמת, הנחילה לעצמה תבוסה מכאיבה.

בבחירות לכנסת השלישית זכתה מפא"י עצמה ל-8000 קולות ערביים, הפעם רק ל-3000. שלוש רשימות-הזנבות שלה זכו בפעם שעברה ל-37 אלף קולות, הפעם רק ל-35 אלף קולות. מה קרה ל-7000 הקולות הנותרים?

שני משרתי-מפא"י המסולקים, שהקימו שתי רשימות משלהם, זכו יחד ל-8000 קולות. בגלל אחוזי-החסימה לא זכו שניהם אף לציר אחד בכנסת — אולם קולותיהם

אני נהנית כל פעם

מקום הפנים המשובח והמעולה

"ROYALVIT"

רויאלוויט

"מאז שאני משתמשת בקרם זה, עוד פני רענן וחלק ואני מרגישה כאילו נולדתי מחדש..."

קרם רויאלוויט, לפי ד"ר לברן, פאריס, מכיל ג'לה רויאל, מזון מלכות הדבורים. מחירו בישראל 4.250 ל"י

ר י ו

היא, כידוע, בירתה של ברזיל, וגם אליה, כאל בירות עולם רבות, נשלח מדי שבוע לישראלי בניכר שבועון החדשות — העולם הזה.

תה חסס חקבל פרס

ב ר ו

היא, כידוע, בירתה של שווייץ, וגם אליה, כאל בירות עולם רבות, נשלח מדי שבוע לישראלי בניכר שבועון החדשות — העולם הזה.

אנקרה

היא, כידוע, בירתה של תורכיה, וגם אליה, כאל בירות עולם רבות, נשלח מדי שבוע לישראלי בניכר שבועון החדשות — העולם הזה.

אנשים

19 בקבוקים

לפי מקורות מפא"י שניחשו נכון בטוטר הבחירות המפא"י. אחד הוא, כמובן, דויד בן-גוריון. שרשם 48 ח"כים למפלגתו על פתק שנשמר במעטפה סגורה. השני הוא דוקא שנייה: פעילת נשים בוחרות **סוזי אבן**, אשתו היפהפיה של ח"כ טרי אבא אבן שניחשה 48 אף היא. ייתכן רק שעם סיכומם הסופי של קולות החיילים יוכחו שני המנחה שים כטועים: קיימת אפשרות שמפא"י תזכה ב־49 ח"כים בכנסת הרביעית. . . . טוטר איסט אחר היה מזכיר אגודת העיתונאים **משה רון**, שלפי דו"ח התעורבותיו היה שונות (מפא"י) לא תעלה, וגם הציונים ה־כלליים (ירדן) הפסידו 19 בקבוקי קוניאק נטו. . . . תוצאה אחרת של השלישי בנר במבר: **אבא אבן** שב לנאום באנגלית, במסיבה לכבוד הנדבן **אייזיק (צ'ק) וולף**, סוף, בה הסביר כי במסע הבחירות ניצל היטב את ידיעתו ביותר מחצי־המיליון לשונו, מלבד אנגלית. הואיל, ולפי סברתו, כבר היו כל הבוחרים האנגלו־סכסים משוכנעים בצדקת מפא"י עד כדי כך שלא נאלצו להטריח את אבא אבן להסביר להם מדוע יצביעו א'. . . . אסף קולות פחות מצליח, עורר־הדיון **שרייק**, שנכשל בבחירות, מאחר שרשימתו, הכוח השלישי, לא השיגה אפילו 600 קולות (הרבה פחות מעשירות אחוז החסימה). השיג הישג בשבת אחר, הפך סבא. בתו, עורכת־הדיון **נעמי קנצפרסקי**, שהתפרסמה יותר בשם נעמי ריה **נעמי שטיין**, ילדה בת, קראה לה בשם הבנה (מתחור עם בירת קובה, האבא נה). את מקומה במשרד מילא בניתיים בעלה, המצליח טופסי, שזכה לאחרונה גם הוא בתואר עורר־דיון. . . . מזכיר ועדת הבחירות המרכזית, מנהל ארכיון צה"ל **משה שידה**, גילה כי לשלישי בנובמבר הודפסו 40 מיליון פתקים, שנשאו את אותיות 24 הרשימות. כדי להמציא אותן ל־2500 הקלפיות נאלצו להשתמש בכל כלי־התחבורה הקיימים: מכוניות, מטוסים, עגלות, סוסים, פרות וחמורים. באחרונים השתמשו להובלת הפתקים לכמה קלפיות בכפרים המצויים בראשי ההרים, בגליל ה־עליון. . . . סטטיסטיקה אחרת הגיעה ארצה מבת החי"כ טרי משה דין, סופרת **יעל דין**: לאחרונה הופיעה בכנסים מלחמה ה־פיתוח (הבונדס) בשלושים ערים אמריקאיות, הצליחה למכור בערב אחד במיאמי אשר בפלורידה לא פחות מאשר אגרות בסך רבע מיליון דולר. . . . אנב, שמוותיה של גיבורי ספרה השני של אשת שנה דין ההר נח נשלם, והחיים אישם בצפון הארץ: למרד בן השבע ולמך בן הששים.

★ ★ ★

ארבעה ימים

אחות־לשעבר **פולה בייגוריון** נעקצה עלידי זכוב בצרף המשפחתי בשדה־בוקר, חבשה את ידה לכבוד המאורע בתחבושת ענק. נימק בעלה: "באור הצח של הנגב הזכובים חזקים מאד, הרבה יותר חזקים מאשר הדבורים בערים. כשזכוב כזה עוקץ — זה כואב חזק". . . . אחות אחרת ששכה הלך לפנייה היתה האחות **חלודה** מבית־החולים בילינסון, חברת הצוות הרפואי הישראלי בבורמה. כשביקר נשיא המדינה, **יצחק בן־צבי**, לאחרונה בבורמה, כונה עלידי בורמאים רבים הנשיא של חלודה. . . . נסיעתו של ראש־מדינה מרחבי אחר, העומדת לצאת לפועל בקרוב: עלייתו

לרגל למכה של שלים עיראק ה־גנרל **עבד אל כרים קאסם**, לרגל הינצלו בח־ההתנקשות בח־יו. . . . ניצלה דוקא בהתנגדות: אחת ה־מועמדות הסוריות לתואר מלכת המים 1959, **שידה בק**, ש־היתה בין ה־נוסעים על סיפון א/ק ישראל ב־שעת ההתנגשות במל ניו יורק, שולה, שנישאה בשעתה למיליון־נר קאנאדי אחרי ארבעה ימי היכרות, לא הסתירה עמו והחליטה להתגרש מ־מנו. היא עלתה מן ישראל כדי לחזור לישראל. בשעת ההתנגדות שות שבה בבאר ושחתה כוסית, כאשר "לפתע" עפתי מן הכסא." היתה הנוחזה למל

לון בניו־יורק הכירה אדם שהציע לה עבודה באמריקה ושוקלת עתה אם להמשיך בדרך או לא.

★ ★ ★

שני עיסוקים

שוב נפל בגורלו של שחקן הקאמרי **נתן בוגן** לשחק את תפקידו של מפקח משטרה לראשונה מילא כגון את תפקידו של מפקח בסרט מעשה במוות; בשנייה במחזהו של יגאל מוסנזון קאדבלאן ועתה, בשלישית, בסרט ההולך ומוסרט חולות לוח טים (ראה עמודים 101-110). משימתו של מפקח משטרה כגון: למנוע מחבורה של צעירים לעבור את הגבול. . . . ידיעה קול־נועית אחרת: קרן **ג'יימס דין**, על־שם שחקן הקולנוע הצעיר שקיפח את חייו ב־תאונת־מכונית, פשטה השבוע את הרגל. מטרת הקרן ביטח־המזל היתה: לעודד שחקנים צעירים. . . . עוד גרוע מזה היה מזה של שחקנית צעירה **ברייט ברי**. לא רק שהיא נמצאת בחודש החמישי להריונה, אלא שבעלה הצעיר (23), ה־שחקן **ז'ק שרייה**, גויס לצבא הצרפתי לשרות־חובה של שנתיים. . . . איש־צבא צרפתי אחר, קצין הצי לשעבר **פיייר איז'בר**, שהתפרסם יותר מאוחר כשגריר צרפת בסיאם, כשגריר צרפת בפריז וכשגריר צרפת בישראל, גילה בראיון עיתונאי, ערב שיבתו למולדתו, כי שני העיסוקים החביבים עליו הם צייד ודיג. . . . לעומת זאת היה שגרירה ה־חדש של בריטניה בישראל, **פאטריק האנקוק** בן 45, עסוק בהעלאת זכורו. הוא הזכיר כי ביקורו הראשון בישראל כבר בוצע לפני שלוש שנים, עת שימש כמזכירו הפרטי של שר החוץ הבריטי **מאלווין דויד**, שביקר אותה שנה בארץ.

Provocative Girl of Israel

A 19-year-old Israeli girl, daughter of the Israeli ambassador to the United States, has become a sensation in the United States. She is the author of a book, "The Girl Who Wasn't There," which is a collection of her diary entries. The book is published by the New York Times. The girl is the daughter of the Israeli ambassador to the United States, and her book is a collection of her diary entries. The book is published by the New York Times.

יעל דין ב"לייף"
בערב אחד, רבע מיליון

הווי

קוי קורא במדבר

בואדי סלמה, עכו, הצביע רק אחד מתוך 15 בעלי זכות־הבחירה לכנסת, וקול בודד זה נפסל.

★ ★ ★

זהירות בדרכים

בבית־דגון, אסף נהג טרמפסיסטי ב־דרכו לירושלים, שאלה מה פשר מיכל־הדלק הקטן שהיא נשאה עמה, וכה לתשובה: "מתוך נסיון למדתי שתמיד נגמר הדלק משום־מה דוקא ליד חורשות הקסטל."

★ ★ ★

לסתום את הפה

בקופנהאגן, דניה, אחרי שהמשרה קבעה כי הגורם הרועש ביותר בעיר הם בני־נוער המשתוללים על אופנועים, הודיעו דובריה כי מעתה יהיו חייבים רוכבי־אופנועים אלה להתקין משקט־רעש מיוחדים על כלי הרכב שלהם — ולא, ייאסרו.

★ ★ ★

נעים מאד

בקריית נצרת, התקשו העתונאים הקרואים לתוכנת בית־הכנסת המקומי למצוא את מקומותיהם, אחרי שמנהלי ה־חגיגה רשמו על השולחן המייעד להם את המלה: אטונעים.

★ ★ ★

על רגל הגנב

בנתניה, חלץ יוסף מוסרבי את נעליו כדי לגנוב בשקט חלונות ודלתות מבית עוזב, הסתלק מהמקום בראותו משטרה מתקרבת, שאר אחיו את נעליו, אשר לפי החיקון שבוצע בהן הצליחה המשטרה לגלות את בעליהן בכפר טייבה הסמוך.

★ ★ ★

גיל הכגרות הפוזיטית

בנתניה, הציעה נאוה הורביץ את פתק הבחור שנשלח לה עלידי ועדת הבחירות המרכזית עלידי חברי ועדת הקלפי לחזור בעוד 15 שנה, כאשר ימלאו לה 18 שנה.

★ ★ ★

הצדק ניתן לחזקה

בחיפה, נשאל משקיף מטעם הרשימה "ש"ש, מדוע נשא בכיס חולצתו השקופה אות ח, השיב: "שניהם צודקים."

★ ★ ★

דרך גבר

בנתניה, כאשר הרים יהודי חדר קול־צעקה שאינו יכול להצביע משום ש־החור מלא נשים, גילו שאר העומדים בתור הבנה, הקיפוהו בחומת גברים.

"כולם חשדו בי כי אני הברחתי אותו", ואננם, מאופן ניהול הענינים עלידי הווג, היה לדיירים יסוד להאמין בכך אמונה שלמה. כי לא פעם היה לזין עונה לדיירים, ששאלו מדוע מרקו ולא הוא מסדר את החווים: "סעדיה זה אני."

קפיצה מהגג. ימיים אחרי שנעלם לזין, כינס מרקו את הדיירים, הקריא בפניהם מכתב שטען כי נשלח אליו עלידי לזין, "נסעתי לשבוע חופש", נאמר במכתב, "עצבי רופפים מאשתי ואהובתי. אחזור והכל יסתדר."

אם קויה מרקו כי כל בעלי־החובות יס־תפקו במכתב נחמד זה, טעה. דירתו היתה מיצפת בבעלי־חובות. צרה נוספת שגילה מרקו רק אז: חלק מן הדירות נמכר פעמיים. איימו עליה, הכו אותו, עיקלו את רכשו, משפחתו הגיעה עד פת לחם והוא החזיק מעמד.

ודוקא בשבוע בו חזר לזין ארצה, ואחרי שהתראה אחר מרקו בכלל והם הגיעו לכלל הבנה ביניהם, החליט מנהל־העבודה הממלכתי והמשכנע להתאבד. מדוע? הקש ששבר את גב מנהל־העבודה, לדבריו, היה חתרנות מכוניתו עלידי אחד הנושים. הפגיעה ה־זאת נראתה למרקו, משום מה, חמורה מכל היתר והוא יצא יומיים אחרי־כן בלילה כדי לקפוץ מגג בנין החעד הפועל.

"השער היה סגור, לכן החלטתי לקחת 20 כדורי פרודורסול", התוודה לאחר מכן. לו היה מרקו נוטל את הכדורים בשעת לילה רגילה, עוללה היתה ההתאבדות ל־הצליח. אולם הוא הסתובב עד הבוקר, ורק בשעה ארבע לפנות־בוקר בלע את הכדורים, השתרע ליד גדר גן־החיות, שם נמצא כעבור זמן קצר עלידי משכמי־קום. "שום דבר לא חשוב לי עוד", אמר אחרי ההתאבדות, בשכבו בבית־החולים. "אני אתאבד שוב ב־הזדמנות הראשונה."

השבוע התכונן מרקו במרץ לשוב לעולם העסקים, אחרי הבטחותיו הורדות של ידידו, יריבו, מעבידו, שותפו, הקבלן ירחי מילא לזין.

תזכיר

חסמבה בניו־יורק

נשיא גינאה, סקו טורה, הגיב ה־שבוע על אי־הזמנת ישראל למסיבה שנערכה לכבודו באו"ם, התנצל באמרו שלא ידע על כך מראש. כפי שהסביר העולם הזה (1154), בנתחו מפלה ישראלית זו, לא היתה כל אפשרות שאי־הזמנת ישראל אושרה ללא התייעצות מוקדמת עם הנשיא עצמו. . . . **אל מוסיונון** הצליח בשבוע שעבר לצאת מן הארץ, שעה קלה לפני שבית־המשפט הספיק להוציא נגדו צו־עוכוב. כפי שגילה מוסיונון עצמו לראשונה במאמר חתום ב־העולם הזה (1146), הסתבך בחובות שלא היתה לו כל אפשרות לסלקם, למרות נשיא אוי עו הירששת האמריקאית. לדבריו משי פחתה, נסע מוסיונון כדי לנסות לגייס כספים. . . . **ישראל גובאני**, שנעצר לפני כחודשים על רצח שכנו וידידו יואב מדר (העולם הזה 1145), איבד עצמו ה־שבוע לדעת, בתא כלאר בבית־סוהר רמ־לה. . . . **אליהו דבורה** משכונת התקווה, שהצביע פעם שנייה בעזרת תעודת־הזהות של אחיו באחת מן הקלפיות בהן כיהן חברי־המערך בועדת־הקלפי (העולם הזה 1154), הובא השבוע בפני שופט, ששחררו בערבות של 150 לירות עד למשפט.

פסוקי השבוע

שגרירה היוצא של צרפת בישראל, פיייר איז'בר, על המטבח הישראלי: "איום!"

מנצח הבחירות לכנסת הרביעית, דויד בן־גוריון, במאמר בו הוא עושה את החשבון עם יריביו, על זאב זיבוטנסקי ועל מנחם בגין: "לשניהם היה כשרון ארטיסטי בשטח הריבוי!"

מזכיר ההסתדרות פנחס לבון, על אחות העבודה ומזכירה הכללי יצחק בן־אורון: "איש שאינו יודע היום מה יעשה מחר."

לאיחבר הכנסת השלישית שנבחר לכנסת הרביעית, שר המסחר והתעשייה פנחס ספיר, במסיבה פרטית בה נתגלתה ציריותו המוחלטת: "אני איבדתי את קולי בריצה אחרי הקולות."

מושור שמאלני אלכסנדר פן, על תוצאות הבחירות מבחירות של מקי: "משקלם הפסיכולוגי של הקולות

זאת

אביבה רווה

פירסומות לא חסרה לי אף פעם בקריירה שלי. מאז התחלתי לשיר, לפני 12 שנים באמריקה, מבלי שחלמתי כלל לעלות פעם על במה, לא חסרו לאילקה ולי מפרסמים. לשיא הפירסומה, שהיתה גועלית, הגעתי לפני שנה וחצי, כשאיוה ישראלי סידר אותי ועשה שערוריה סביב השאלה הספיקה: מי קנה לי את הכרטיס לנסוע עם נבחרת הכדורגל של ישראל לחוץ. אולם מאז אותה השמעה זרמו מים רבים בירקון. בהתחלה הראו עלי כולם באצבע. אני זוכרת, שכאשר נכנסתי עם אילקה לקולנוע צפון לראות את הסרט מאוניצ'דק, הקהל לא הסתכל על הבד. הוא היפנה אלינו את מבטיו. חבל, כי הקהל לא נהנה באותו ערב מסרט מצוי.

אחרי שהשערוריה נגמרה, במהירות יותר גדולה מאשר התחילה, השקענו, אילקה ואני, את עצמנו בעבודה. החלטנו לנסוע כזרים על אוניות תיירות, דווקא לאנגליה. זה היה תענוג. יכולתי ללכת באנגליה חופשית. אף אחד לא רדף אחרי. אנגליה של הטיול ההוא היתה אחרת לגמרי מאנגליה שהיכרתי ב־ מסע הקודם.

כבר אז חשבתי לעזוב את הבמה. הביו נותן שהמחיר שאני משלמת בעד הפירסומה שלי גדול יותר מדי, ולא שזה איתה. אולם באותה הימים אי אפשר היה לחשוב על עזיבה. הבמה. לאילקה ולי היו תוכניות וחזנים שאי אפשר היה לבטלם.

★ ★ ★

זיאו פורד אינו פידנטרופ

קודם כל היתה לנו, אחרי הסיום הר טוב באנגליה, תוכנית שלמה של רצינות בשירים ישראליים בארץ. למרות כל העזירות, לא ביטלו המארגנים את הופעותינו. להפך, הקהל שבא היה גדול ואחד יותר מאשר תמיד. רק ארגון אמהות עובדות ביטל שש הופעות שלנו, כנראה מטעמים מוסריים. למרות הביטול, לא כעסנו עליהם. כל אחד עשה כמו שהוא מבין. פברואר 1959 לקחנו את שני הילדים, אוידי ויובל, ואת יונה העוזרת שלנו, והפי לגנו לארצות הברית. שם לא חסרו צרות. הצרה הראשונה היתה עם הילדים. הכנסנו את אוידי, שהיה בן חמש, לבית־ספר יהודי, שנקרא בית הילד. זאת היתה מלחמה קשה. עשו לאוידי בחינה של שעה וחצי, והציגו לו שאלות מכשילות.

אני זוכרת במיוחד אחת מהשאלות ששאלו אותי: "מה צריך לעשות אדם רעב וחסר עבודה?"

אוידי לא היסס אפילו רגע אחד. "שילך לשיר", הוא הסביר לבוחנת.

בתור זמרת הסמקתי, אבל בתור אמא נהניתי מהחוכמה של בני.

התחלנו להופיע בסברה, המועדון של ליאו פולד. אני הספקתי לשיר שם רק תש"ז ימים וחליתי. היה צריך לעשות לי ניתוח דחוף. היה לי משהו בשירי הבטן. הרופאים בבית־החולים טור טיני אסרו עלי להופיע יחד עם אילקה.

ואז אירע משהו מכריע בקריירה שלי. קה. במשך שנים לא הצלחתי לשכנע אותו שהוא יכול ומוכרח לשיר בלעדי. הוא היה מחביא את הקול הגדול שלו, בגלל הקול

שאסור לצלם את נמל אילת מתוך סיבות בטחוניות. אסור שהעולם יידע שמגיעות אוניות נפט לאילת. לא חשוב שאמריטי ש־ראיתי את אילת ביומנים ערביים בחוץ־לארץ... הם דרשו שינויים. עשיתי אותם. דבר חשוב עלה כסף. לא קיבלתי תשובה. נאלצתי לעזוב את הארץ.

"... לפני שנסעתי, סיפרתי לאשר הירש־ברג, יושב־ראש ההעדה לעידוד הסרט הישראלי, שאני מתכנן את הסרט של עכשיו. הוא די התלהב לזה, ביחוד לאור העובדה שהייתי היחיד בשנה שעברה שעשה תוכן־ניות רציניות לסרט. לא כריסטיאנו זיאו ולא זאנוק ולא פרמינגר חלמו אז על כך.

"לפני זמן קצר התקשר אתי זאנוק, ביק־שני לבוא לבקר בפאריז, בתואנה ששמע על הסרט שלי וגם שמע על כך שיש לי מטראז' מסוים שהוא מעוניין בו."

כששאלתי את רפי אם כוונתי לשמועה ש־שלח שני מסרטים גרמניים להסריט את פטרה, התעלם מן השאלה.

"זאנוק, העושה את הסרט האדום לפי תס־ריטו של מאיר לוי, טען בסלפון שהוא מעוניין למצוא דרך לשיתוף פעולה. הוא היה מעוניין שצמדו בשבילי כמנהל־יצור ואמכור לו את הזכויות שלי. באותה הזדמנות סיפר לי שפנה להעדה הישראלית וכבר קיבל טלגרמה שהממשלה הישראלית הסכימה. סירבתי לשתף אתו פעולה, מאחר וחי־שתי שיהיה זה סרט הוליוודי שיהיה מצוי לם במקרה בארץ. בעוד שהמטרה שלי הי־תה לעשות סרט ישראלי, עם שחקנים ואני־ש־סרט ישראלי, ולא להביא הכל מחוץ־לארץ. כשסירבתי להצעתו, נרמו לי עלידי אחד מאנשיו למחרת שיש באפשרותו של זאנוק לדאוג לכך, בין השאר בצינורות רש־מיים וחצי־רשמיים, שלא אצילח לעבוד כאן."

★ ★ ★

הועדה המחברת

המשיר ר. נ.:" בסוף אוגוסט גרמתי את כל ההכנות בחוץ־לארץ ושלחתי מספר אנשים וחסריטים לממונה על הסרט הישראלי. הוא הודיע מיד שהוא רואה קשים כאלה בביצוע הסרט, שאי אפשר יהיה לעמוד בהם. לדוגמה: יש כאן בסרט קשר עם גרמניה (מספר קטן של מומחים) — דבר שאינו רצוי לישראל; שההעדה אישרה כבר לזאנוק את ההסרטי. ועוד קור־שי: שרציתי להתחיל בצילומים ב־13 בי־אוקטובר, לפני הבחירות. ועוד: הנושא אסור. "ניסיתי לצאת לקראתם, שיניתי את הת־רחשות העלילה ממטרה למקום אחר, אך בכל זאת קיבלתי תשובה מהועדה שהיא החליטה פהאחד לדחות את ההסרטי ולא לאשר את הסרט כסרט ישראלי.

"לפי החוק, הסמכות של ההעדה היא אך ורק להמליץ על סרט זה כסרט ישראלי, ואז הוא מקבל סובסידיות — או לא להמליץ ואז אין הוא מקבל סובסידיות. למעשה, הכוח שבידי הממונה על הסרט הישראלי גדול הרבה יותר. כי אותו אדם הממונה על הסרט הישראלי הוא גם האדם אשר צריך להמליץ בפני משרד הפנים אם לתת היתר־יציאה לאנשים לכמה פעמים, למשל, או לא. את ההמלצה הזאת לא הצלחתי לקבל. דבר השם מכשולים בדרך היצור. אם הממונה על הסרט הישראלי איננו ממליץ, חייבים לשלם על כל דבר מחסר ועד שרור־נעל מכס גבוה, או להפקיד פיקדון — דבר ש־נאלצתי לעשות. הפקדתי עד עכשיו קרוב ל־12 אלף לירות. זהו סכום גדול, שאיני יכול להשתמש בו ליצור.

"הודיעו לי שהממונה על הצנזורה ימנע את הצגתו של הסרט במידה שהוא יהיה לפי התסריט. במקרה כזה אעשה הצגה ל־עתונאים, ואניש בקשה לבית־דין גבוה לצדק."

★ ★ ★

הגנבת וגם רקדת?

ימה אימרת הוועדה? "אפשר לראות סרט זה כסרט גנגסטרים רגיל, ואז אפשר היה להתעלם מנקודות־חוליות רבות. אך במקרה זה, קשה להת־עלם מן הצירוף ההרפתקני המציג צד ישראלי מול צד אויב. הצד האויב באור חיובי וטבעי, ואילו הצד הישראלי כמסתנה, כחוצה־גבולות, כרוצח בוזא בלתי־מוזון ותמים, ככנופיה שוחרת־בצע עד כדי חוסר־סולידאר־יות בין חבריה והפקרת איש את רעהו, עד כדי חילול זכרה של אלה שחצו את הגבול בעבר מטעמים — אף כי בלתי־חוקיים — הרי בכל זאת מתוך מניעים תמימים. "הרעיון שישארילך לפסטר מהמים לגנוב מגילות ולמכורן בארה"ב, כדי לאפשר לאהובתו לקרוד בפאריס, וכדי ששניהם יכלו יחדיו שם, הוא בלתי־סביר, ובעיקר, חסר־ערך..."

פוי.

דליה זו

(המשך מעמוד 11)

שהיא די מוכנה. "לא איכפת לך לשחק את תפקיד דינה, שהיא בעצם, די מנותקת?" אני שואלת או־תה. "דחקה כן. זהו תפקיד קשה. אעשה כמיטב יכולתי... זוהי הרגשה נעימה וקצת מפחידה. אני מתרגלת לאט־לאט לרעיון."

איוה שחקני קולנוע היא מעריצה? "את אינגריד ברגמן כי היא מסוגלת לגלם כל תפקיד בנוסח הוליוודי. רוב השחקניות ההוליוודיות מסתמכות על יופיין. אינגריד היא מעניינת. גם את אוליביה דה האבילנד אני מעריצה. לא אוהבת את החדשות ה־אלה. בין הגברים, אז את לורנס אוליבייה (היא בטאה זאת ביום קמוצה) ומארלון בראנדו. כי זה שני סוגים של בני אדם... שני טיפוסים. סרטים? סרטי מתח ומשפט־כרדנית באלט, איוה סוג מוסיקה היא אוהבת? "כל המוסיקות אוהבות עלי. כל מוסיקה יש לה האופי שלה. רוקנרול אהב־תי בשבדיה, אבל כעת זה נראה לי שטותי." היא אוהבת לקרוא כשירוד גשם והחלונות סגורים. "ספרי משפט כגון בית דין. וספי־רים עם שיחוח בין כל מיני טיפוסים."

לשאלה מהו הטיפוס שלה, היא משיבה ממש כמו מכתב לרותי: "בחור שיבין או־תה שיהיה גם עליו ובמצבים מסוימים ש־יהיה רציני. אני לא אוהבת לבנות לי טיפוס מוגדר, כדי שלא אהאכזב." גיל ה־נישואין צריך, לדעתה, להיות בסביבות 25. "בחורה צריכה להכיר קודם את ה־חיים. ואז כשהיא בא, אז זה בא. היא צריכה לחיות קודם שלא תיכנס כמו שאומרים ישר לתוך הפתח." דליה מעידה על עצמה שהיא סנטימנטלית מאד. מראה באלט קלאסי מביא אותה לירי דמעות. ממש.

★ ★ ★

אומרת בפרצוף

היא לא סובלת "בן־אדם שהוא חיי־כני בפרצוף ומדבר עליך." היא אוהבת מאד לאכול ואיננה מקפידה על דיאטה. "סתם שטות." היא אוהבת להסתכל בחלונות־ראווה, להלך שעות ברגל, ולדעתה היא נוחה לב־ריות. מגרעותיה, לדידה: "עצלנית לפעמים. לא מדייקת. אומרת בפרצוף מה שאני חו־שבת. בחוץ־לארץ נדהמו ממני ממש." היא לא פחדת מחתה, אבל מגויקים כן. והיא דווקא מאמינה באמונות תפלות.

היא מחבבת מאד את יוטה, נערת־התס־ריט הגרמניה. זה התיידדו מאד. "היא כל־כן פקחית ואינטליגנטית." מגיעים לעומר כיום שהוא ריק, כמובן, בבוקר שבת זה. הכוריאוגרף — איש קטן וזנום בשם הנריק ניימן, שהיה כוריאוגרף האופרה בבראצל — מצאה עליה לעשות כל מיני תרגילים. "זה בשביל שהשרירים יהיו פרויים." אומרת דליה. ואז מפעילים את הטיפפ־קורדר ומתוכו בוקעת מנגינה משגעת, מלאת להט, מיקצב סוער ומסעיר. רגע, זה נשמע מוכר. לפתע נשמע הנושא: ערבה. ערבה. כמובן, שירם של אולרי־נוווק! העיבוד הוא משגע. אבל ממש.

ה. נ. שכל הדרך שחק, מסתכל עלי ב־גאחה. הוא עיבד יחד עם עוד מישהו בגר־מניה את המנגינה, ויש עדותו למסור את השיר, שיהיה מנגינת־הרקע החזרת של ה־סרט, ללא אחר מאשר פרנקי ליין. בגימסה האנגלית, כמובן. לגרסה העברית טרם הח־לט את מי לקחת.

אם היתה דליה כל העת פאסיבית למדי, הרי עתה היא ניעורה לחיים. היא נפלאה בריקוד הסוער שלה. היא מתפתלת, מרטי־טה, מסתובבת ומלהיטה. המורה רווה נחת.

"עבוד איתה עד שתמתי!" פוקד רפי נוס־באום על המורה, וניפנה לספר את מה ש־מעיק על לבו. וזה כבד למדי.

★ ★ ★

ר. ז. נגד ר. נ.

הוא דובר עברית רהוטה, קצב של הכתבה. כשהוא הולך וחוזר. הוא נמצא בחוץ־לארץ משנת 1951, למד במאות והפכת סרטים בלו־סאנגלס. לפני כן היה סטודנט למדעי־הרוח בירושלים, ולפני כן, במלחמת־השחרור, היה מ"ח חבלה בפלמ"ח בחטיבת הראל. מאוחר יותר מפקד מחלקה בצה"ל.

אחיו נהרג בשירה לירושלים. ועוד מעי־זם לומר לו שהוא משרת את האינטרסים של האויב?

יש לו אידאליזם פיקס אחת: להקים בארץ תעשיית סרטים ישראלית, למען הישראלים ועלידי הישראלים. תוך שלוש השנים האחרונות ניסה פעמים להסריט כאן. לפני שנתיים רצה לעשות סרט על אילת. "שמו היה גם 12 חזונות לזהים. יש לי סימפטיה לשם הזה. היו שם חולות ופידאיון, חלוציות והכל ביחד. השקעתי כבר כ־10 אלפים דולר. לארי ההעדה דחתה את הסרטי בגלל הטענה

בִּיבִי ווִיט

BABY WHITE

מוצר להלבנת צמר, משי וניילון

אשר הצהיבו

sharon

A.Made

האג

היא, כידוע, ביותר של הולאנד, וגם אליה, כאל בירות עולם רבות, נשלח מדי שבוע לישראלי בכר שבועון החדשות הידוע — העולם הזה.

שתה

הסס

תקבל פרס

וינה

היא, כידוע, ביותר של אוסטריה, וגם אליה, כאל בירות עולם רבות, נשלח מדי שבוע לישראלי בכר שבועון החדשות הידוע — העולם הזה.

אפסן עז זרלס

Fireperfect

אפסן חלס!

מבט

טהראן

היא, כידוע, ביותר של איראן, וגם אליה, כאל בירות עולם רבות, נשלח מדי שבוע לישראלי בכר שבועון החדשות הידוע — העולם הזה.

חליפות הריון

בגדים איכותיים

תאם

תא שדר' מסדיק 19

אולקובוס 62, 19, 13, 12

„שיהיה להם לבריאות!“ אומרת אניבה לורכלנים שמענו כי נפרדה מבעלה „מידוע הפסקתי לשיר?“

הקטן שלי. עכשיו נאלץ אילקה לשיר לבד, לגלות את כוחו האמנותי. מה שלא עשה ההגיון, עשתה המציאות. אילקה התחיל לשיר אצל ליאו פולד שיר רים רוסיים וכושמים. ההצלחה שלו היתה עצומה. אני זוכרת איך שליו פולד בא יום אחד אחרי הניתוח לבקר אותי. הת' פתלתי עדיף מכאבים. רציתי להודות לו על שלא ביטל את החווה שלנו אתו אחרי ש' חליתי. אולם הוא צחק. „אל תחשבי שאני פילנטרופ!“ הסביר לי. „אני מחזיק את אילקה על הבמה, מפני שלדעתי הוא כוכב.“

★ ★ ★

זריקות חיזוק בהפסקה

לא יכולתי להישאר בבית-החולים הר' בה זמן. היתה לנו הופעה בטאון הול, אחד האולמות החשובים ביותר בניו-יורק. חשבנו שאפשר אולי לבטל אותה. אולם כל הכרטיסים נמכרו והנהלת האולם הת' חילה למכור גם כרטיסים בעמידה.

לא היתה לנו ברירה. הרופאים חבשו את בטני בתחבושות רחבות, ואילקה הצליח איכ' שהו להעלות אותי על הבמה. בהתחלה זה היה גיהנום. כולל התלחשו שאני בהריון. הרגשתי איך מראים על שמלת הטרופו שלי. הדבר הראשון שעשיתי היה להעמיד את הקהל על טעותו. „אני לא“, אמרתי להם, וכולם הבינו למה אני מתכוונת. ואז פתאום באה ההצלחה. התחלנו לשיר, והקהל הת' להב. נספחנו בהתלהבות. ראיתי שהצלחנו.

בהפסקה כמעט והיה פנצ'ר. שוב לא יכולתי להחזיק מעמד. זה היה מאמץ קשה מדי. למולי נמצאו בשורה השניה באולם כמה רופאים ואחיות שטיפלו בי בבית-החור' לים. משהו מהם נתן לי כמה זריקות לחי' זוק. החלק השני עבר בהצלחה יותר גדולה. כשעמדנו לעזוב את הבמה ולרוץ לשיר עוד באותו ערב בסברה, היו לידנו מאות אנשים. את רובם לא היכרנו. הם סתם באו לברך אותנו. רק למחרת בבוקר הביר' נזנו כמה הצלחנו. בעתון החשוב הראלי' טריביון זכינו לביקורת מצוינת.

אילקה ואני מכירים את ארצות-הברית, בה התחלנו את הקריירה שלנו לפני 12 שנים. היתה לי הרגשה שהפעם היינו על סוס ההצלחה, שלא רכבנו עדיין על שכמותו.

★ ★ ★

איך נבחרו שירי אקסודוס?

כמה שבועות אחרי ההופעה בטאון הול הוצע לנו לערוך סיבוב-ההופעות

בארצות-הברית ובקנדה. ליאו פולד היה גי' טלמן ביחסו אלינו. הוא הסכים שנפסיק את החווה אתו לפני הזמן.

עשינו סיור ענקי, ובכל מקום נתקלנו באהדה גדולה. בעיקר זכינו להצלחה במוני' טריאול, בירת-קנדה. יכולנו לעשות גם סיור במערב ארצות-הברית, אבל לא היה לנו זמן. אילקה חתם עוד קודם על חווה להקליט כמה שירים רוסיים.

באותו זמן התלהב הקהל האמריקאי מה' ספר אקסודוס. אי אפשר היה למצוא מישהו ברכבת-התחתית שלא החזיק את הספר הי' פופולארי. הוא הפך לבסס-סלר.

בוקר אחד קיבל אילקה טלפון. על הקו היה דייב קאפ, בעל חברת-התקליטים המ' פורסמת. „בוא מהר“, הוא קרא לאילקה. אילקה מיהר אליו. בפיו של קאפ היתה הצעה מענינת: הוא רצה לחבר שיר על אקסודוס. אבל הרעיון לא היה רציני.

אילקה עשה משהו אחר. הוא נסע לפיטס' בורג, לקח לשם 800 שירים ישראליים. מה לא היה שם? שירי העפלה, פלמ"ח, התייש' בות, בריגדה, חקלאות, רועים. במשך שלו' שה לילות ושלושה ימים הוא סינן 28 שיר' רים טובים. מתוכם, יחד עם גיל אלדמע, הוא בחר את 16 השירים הטובים באמת. „בצאת ישראל ממצרים“, הפך להיות השיר הראשון של אקסודוס.

★ ★ ★

כוסית קמנה להצלה גדולה

לא היתה זו רק עבודה של מציאת שירים. היה צריך להקליט בחיפזון.

16 השירים שנבחרו, היו ידועים לרוב האוכלוסיה בארץ, ולסטודנטים הישראליים בארצות-הברית. אילקה וגיל אלדמע אירגנו מקהלה של סטודנטים. הם שרו את 16 השירים, אחרי חזרה אחת או שתיים. היו שירים שלא היה בכלל זמן לעשות עליהם חזרות. בכל זאת הביצוע הוא מצויני. יש כמה שירים שהם ממש בינלאומיים.

מפיק תקליטים גדול בארצות-הברית הב' טיח לאילקה, שלפחות 100,000 תקליטים של שירי אקסודוס. שיצאו לשוק רק לפני שבוע, יימכרו באמריקה. חוץ מזה יש סיכוי' יים טובים, שהמפיקים של הסרט אקסודוס ישתמשו בשירים של אילקה בזמן ההסרטה. זאת תהיה הצלחה כבירה. כי אם אילקה ימ' כור כל כך הרבה תקליטים, ושיריו יושמעו בסרט בו יופיע הכוכב פול ניומן, נוכל לקבל סכום כסף הגון. אין פלא ששתינו השבוע כוסית קמנה

„נאב לי!“

אמרה אניבה רוזה, כשצולמה על עטיפת תקליט השירים, שהשי' מינעו היא ובעלה בטאון-הול. הקונצרט המוצלח של אילקה ו' אניבה התקיים ימים אחדים אחרי שאניבה עזבה את בית-החולים טורסיני, שם עברה ניתוח.

לכבוד כל זה.

★ ★ ★

קראתי את ניר

את אמריקה עזבתי בלי אילקה וה' עוזרת. הוא נשאר לגמור כמה ענינים. העוזרת, יונה גרעני, צעירה תימניה מסלמה, נשארה שם כדי להתחתן עם צעיר יהודי אמריקאי. אני באתי עם הילדים.

כשעליתי על האוניה ירושלים ידעתי שלא אשיר יותר. ישנן הרבה סיבות לכך. התי' חלתי להרגיש שאני לא מבסוטה מן ה' שירה. וזה הדבר הכי גרוע. כי כשאילקה ואני התחלנו לשיר, החלטנו שנשיר רק דברים שאנחנו מבסוטים מהם. ואם יימאס למישהו מאיתנו לשיר — נפסיק. תמיד אמרתי לאילקה שבגיל 30 אני רוצה לרדת מהבמה, אפילו אם אמצא בשיא ההצלחה.

בכל זאת אני לא יודעת אם הייתי מפסי' קה סתם ככה לשיר. סוף-סוף לא כל-כך קל לעזוב הכל. אבל פרשת-קרדיף, הרכילור' יות שעברו עלי, הניתוח באמריקה, ובעיקר: ההצלחה הנפלאה של אילקה כזמרייחית, איפשרו לי לרדת בשקט מן הבמה. הגיע גם הזמן שלי להיות אמא. אני נהנית מן הבנים שלי. אף פעם לא אסכים לדעה, שבזמן ששרתי הונחתי אותם. אבל זה לא אותו דבר כמו עכשיו. כמה שזה ייראה מוזר, תמיד קינאתי קצת באימהות שהיה להן זמן לשבת עם הילדים ולשמוע את החחיות של בניהן מבית-הספר. לי לא היה זמן. עכשיו יהיה לי.

כשסיפרתי לאודי, בני הבכור, שאני לא אשיר יותר, הוא גורא שמח. בהתחלה היה לו קשה קצת להאמין והוא שאל: „מה, לא תשירי יותר אף פעם?“ בסוף השתכנע. כששמעתי אותו מודה לי על החלטתי, ידעתי שעשיתי מעשה טוב.

אעשה עכשיו הכל בשביל ביתי וילדי. קראתי את ניל. זה טוב לדבר על חינוך חופשי, אבל אני חושבת שבסך הכל צריך לחנך את הבנים לפי המיגבלות האנושיות והאופי של הילד והאם. למדתי ליהנות מדבר חדש: מן העייפות

של העבודה בבית. אני אוהבת לבשל, ותש' אלו את אילקה מה דעתו על המטבח שאני מנהלת. אם מותר לי קצת להתנאות, אשת' מש בעדות של אילקה, המספר תמיד שה' אוכל הטוב ביותר מתבשל בסירי אשתו.

★ ★ ★

הריח „בכסית“ אינו דרוחי

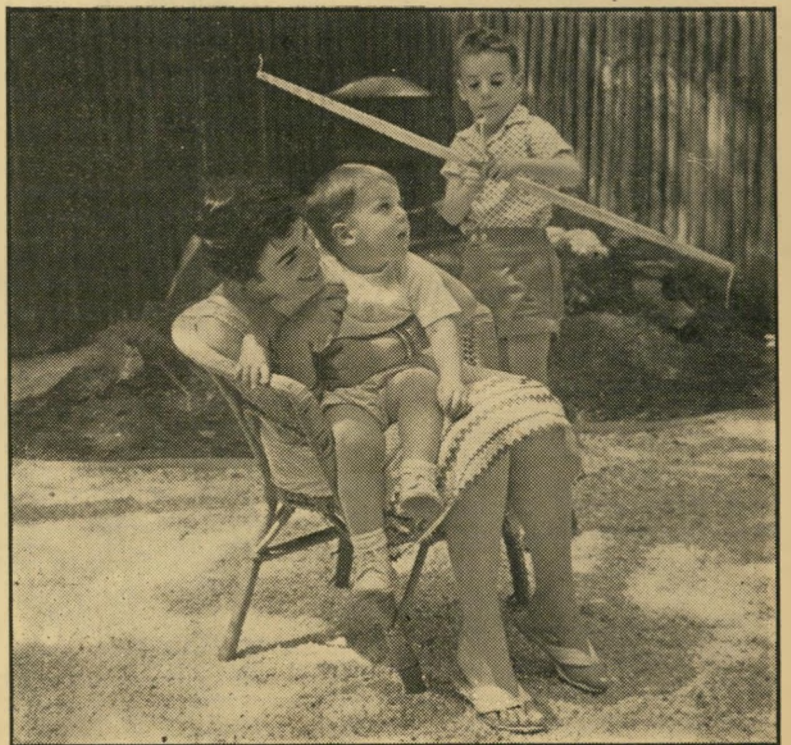
אני יודעת היטב שמרכלים עלי' אבעיר. עוד לפני שעליתי על האוניה בארצות-הברית אמרו שאילקה ואני נפרדים. מי שמכיר אותנו ומבקר בביתנו, יודע שנאת היא שטות.

האמת היא שהשטות הזאת אפילו אינה מרגיזה אותי. זה קשור אולי בתענוג ה' גדול ביותר, שבגללו טוב לעזוב את הבמה: אומנם עוד מרכלים עלי, אבל מאז שעזבתי את הבמה, אני צריכה לשמוע רכיליות. הייתי השבוע עשר דקות בכסית. אני מאד אוהבת את חצקל אישכסית. כשהוא ראה אותי לפני כמה שבועות בארץ, הוא היה הראשון שהציע לי עזרה. למולי, לא הייתי זקוקה לה.

אולם חצקל אינו כסית. הריח של יושבי כסית אינו לרוחי. מי שרוצה לרכל בכסית יכול לרכל. כמו שאמר מי שאמר: מסכנים, שיהיו בריאים.

אני כבר לא צריכה את זה. לי מספיקים הזכרונות היפים מן הבמות של תל-אביב וניו-יורק, האהבה לכל בני ביתי וההצלחה הנפלאה של אילקה בתקליטי אקסודוס. הייתי מוסיפה עוד מילה אחת לכל אלה שאומרים, כאילו אילקה דרש ממני לרדת מן הבמה: שמעתי את השטות הזאת כש' הייתי חולה בארצות-הברית. באותם הימים סבלתי כאבים נוראים. אני מודה למפיצי ה' שמועה הזאת. בזכותם צחקתי בפעם הרא' שונה, אחרי סידרה ארוכה של כאבים.

בקרב יוכלו שוב פעם להפיץ שמועות. אילקה יוצא לבדו לסיור של שמונה שבועות באוניברסיטאות של ארצות-הברית. הוא חתם על חווה מצוין. הוא יהיה עכשיו בעיקר זמר של שירים רוסיים. שירכלו להם בכסית. למי זה איכפת?

אמא אניבה

החליטה עוד בתקופת סיורה בארצות-הברית לנטוש את הב' מה. הסיבה העיקרית להחלטה זו: רצונה להתמסר יותר ליל' דיה אודי (6) ויובל (2,5). אתם בילתה בגן יפאני את הימים האחרונים של טיולם באמריקה.

גרפיקלי מגישה לקראת העונה אי-ת מוהיר חדשה שהצליחה ברחבי-ל. מוהיר היא סוויט צמר עשירה, ציגנה, עקב שעירותה, נוסף לאלגנ-ות שלה מידה רבה של אצילות. הקשמיר המקובל כבר בבדים ולבש-וס גם בגיסי וכן כובש גם הגיסי

על אופי הבוקלה את לב הגברות. ונוונו של גיסי הבוקלה לעומת-דים הארוגים הוא ברכותו. מעיל ה-8/8 (ראי ציור למעלה) על החגורה הוא מחידושי העונה. שמלה התואמת בקוויה הפשוטים (ראי ציור למטה) גם כן מעובדת

מוהיר בוקלה. יחד עם זה מצויה-ס החליפה הקלאסית. ובחצוגת ה-ופונה ליצוא שתתקיים החודש תציג-לקולי את האוסף החדש, שכמה-ודגומותיו כבר הוצאו לשוק.

ספורט

כדורגל

השוער שמת פעם

מאות אוהדים תל-אביביים של קבוצת הפועל המקומית, גמרו בשבת האחרונה את ארוחת-הצהרים שלהם בחיפזון, נסעו לפתח-תקוה. הם לא קיח שקבוצתם תנצח. כי קבוצת הפועל פתח-תקוה ידועה כקבוצה הטובה ביותר בליגה הלאומית, נמצאת עתה בכורשר מצוין. האוהדים באו רק כדי לראות את שתי היריבות, שכל התמודדות ביניהן בשנים האחרונות הפכה לקרב של כבוד. ההפתעה לא אירחה לבוא. הקבוצה התל-אביבית הצליחה להבקיע פעמיים את שער הפתח-תקואים, ספגה רק שער אחד. סיפר על כך כוכב נבחרת ישראל גדעון טיש: "על עצמי אני לא רוצה לדבר, אבל צריך להגיד שמוסה סקל הצעיר שכבש את ה-שער השני, היה בומבה".

כדי רגליים שבורות. סקל לא היה הכוכב המפתיע היחיד של קבוצתו, שנצ-חונה לא הושג בקלות. היה זה צירוף של כונה, מסירות ומאמץ. "העיניים חשכו לי כשראיתי שתודורוב נפצע ועזוב את ה-מגרש", גילה טיש כשהוא מסרק את בלו-ריתו הגדולה. "במקומו נכנס לשער יצחק מנחם, זה שחשבו שהוא מת פעם על מגרש הכדורגל ביפו, והוא היה דוקא עולמי". באותן הקלות שהחליף את חודורוב כי-שער התל-אביביים, עצר מנחם כמה כדורים ששום שוער לא היה מתבייש בהם. במחצית השניה חזר חודורוב לשער, הפתח-תקואים עשו מאמצים נואשים להשחית את התוצאה. "לא עזרנו להם", אמר טיש בחיוך ביישני. שניה אחת אחר שריקת השופט לסיום המשחק הפסיקו התל-אביביים להיות יריבים של הפתח-תקואים. המנוצחים ירדו מהר מן המגרש, התל-אביביים נסעו הביתה. למחרת צריכים היו טיש ואמציה לבקוביץ לפגוש בכחנה האימונים את נחום סטלמן, גרי-חלדי וזכריה רצבי מפתח-תקוה. "אני מב-סוט שלא הורדנו אותם מן המגרש עם רגליים שבורות", סיים טיש.

כדורסל

שורף חלש ועוש

עסקן כדורסל ותיק הקריא השבוע בפני בית-הדין של התאחדות הספורט הישראלית שורה של האשמות חמורות. הוא תבע להעניש את אגודת מכבי ירושלים, מאמנה אברהם פסח, הנהלתה ושחקנה אברהם הופמן. הסיבה שהפכה את דב פרוסק ל-תובע: הופמן עזב לפני שנה את נבחרת ישראל שהתכוננה לאלופת-אירופה באיסטנ-בול, נסע עם קבוצתו לצרפת. האשמותיו של פרוסק לא נשארו חסרות תשובה. עתונאי הספורט הקשיש בן-ציון פט, נטל על עצמו את ההגנה על מכבי ירושלים, העלה שורה של טענות נגדיות: • לא היתה זו הפעם הראשונה ש-ספורטאים ישראלים עזבו את נבחרת ה-כדורסל. אברהם שניאור, עמוס קופר ומרסל חקן, כדורסלנים באגודות בעלות עורף חזק, עשו זאת לפני הופמן, לא נענשו. • אין שום סעיף בחקנון התאחדות הספורט, המחייב כדורסלן חובב להשתתף בנבחרת הלאומית.

• מכבי ירושלים, שקיבלה מהתאחדות הספורט אישור לנסוע לצרפת, לא היתה מזליחה בלי הופמן, שהוא קלעה העיקרי. **זאת התאחדות רצינית?** האגודה הירושלמית הוסיפה עוד טענה, לא נעימה לעסקני ההתאחדות. "אם הם דואגים לכדור-סל הישראלי, מדוע סירב מאמן הנבחרת אליהו עמיאל שושלח את הופמן לאיסטנבול יחד עם הנבחרת הצרפתית, שבאה ישר מפאריס?" שאל בהתמרמרות אברהם פסח. "זה עוד לא הכל: ההתאחדות בקעה לפני נסיעת הנבחרת לאיסטנבול כי עמיאל יאמן רק באיסטנבול ויחלף כעבור כמה שבועות על-ידי יהושע רוזין, שצריך היה לאמן את הנבחרת לקראת המשחקים הטרום-אולימ-פיים. זאת התאחדות רצינית? מה היה קורה אם באיסטנבול היינו מקבלים מקום ראשון? האם גם אז היו מחליפים את עמיאל?"

לפט היו סיבות טובות לכעוס. כי ועדת הכדורסל שתבעה את הנהלת מכבי ירושלים לדון, בקעה שם הוא חבר בה. "עסקן מכבי ירושלים יואל יוביס העיד שאני רק מאמן", סיפר פסח בהתמרמרות, "אבל הם החליטו שאני יו חבר הנהלה". אי-על-פי-כן נענש, אינו יכול לייצג שום אגודת ספורט בהתאחדות לספורט. בעיקר דאג פסח לגורלו של הופמן, שהורחק מן המשחקים לארבעה חודשים. כי בשני משחקי הליגה האחרונים של קבוצתו, מהם נעדר הופמן, הפסיד מכבי ירושלים.

אלוף ההאבקות החוכשית מתאר את הקרבות סמירת לחי

זהו פרק-השיא מתוך ספרו האוטוביוגרפי של רפאל הלפרין, "זירת חיי". הלפרין, יליד וינה בן ה-32, כבר יצר לעצמו קריירה כאיש-שרירים, כבעל מכוני כוח ויופי, וכבעל מסעדה בתל-אביב. עם הופעת ספרו, מקווה הוא להצליח גם כסופר לא רק בעברית, אלא גם באנגלית.

מאת רפאל הלפרין

חיכיתי לרגע שיקום, ואז זינקתי בדורף קיק עצום — זו הבעיטה המעופפת. שתי רגלי פגעו בפניו בחבטה כבירה, והוא עף. דם החל קולח משפתיו. חיכיתי עד ששוב התרומם, התקרבתי אליו במהירות והכנסתי את ידי בין רגליו. הרמתי בכוח וחבטתי בקרקע. הוא נפל כשק קמח.

"אחת... שתיים... שלוש!" קרא ה-שופט. הכל נגמר — נצחתי... נצחתי...

★ ★ ★

ברכה מאיטלקי

הקד צרה והשתולל בצעקות מח-רישות-אזונים. הוא שנה את טרזן יואט. הערב שנה אותו כפליכפליים, בגלל הסטירה שנתן לי. ואיזה גמול! יואט הפסיד את התחרות מבלי שהספיק אפילו להרים יד עלי; כל התחרות ארכה פחות מדקה אחת. טרזן יואט קם והשתולל. הוא רצה להפיל את השופט. אבל זה הזהירו שיפסול אותו לתקופה ארוכה, אם לא יירגע. ההמולה מי-סביב גברה והלכה. הקריין נכנס במהירות לזירה וצעק: "אחרי 46 שניות: המנוצח — רפאל הלפרין!"

קריאות, שאגות, צעקות. טרזן יואט הת-

טוטט, המנג'ר קבע את התחרות ה-ראשונה שלי לתאריך 6.11.1952. בי-רידיווד גרוב ארינה בברוקלין. המתחרה: טרזן יואט. אבל זמן רב לפני הערב הגדול, נכנס לפעולה מנגנון-התעמולה האדיר של טוטט: עשרות סיפורים נדפסו עלי בעתונים, הודיעו עלי ברדיו ובטליוויזיה, מודעות ענק-יות בעתונות האידוש בישרו את המאורע.

הערב הגדול הגיע — ועמו הצלחה לי-מנגנון-התעמולה של טוטט, בצורת אולם מלא: רובו יהודים, שמעולם לא חזו בתח-רות-היאבקות. הידיעה שהייתי בחורי-שיבה עשתה לנצח כפיים. בחורי-שיבה של ניו-יורק הרגישו שאני אחד מהם, באו בה-מוניהם לראות את חברים מתאבק.

התחרויות המוקדמות החלו. ישבתי בחדר-ההלבשה, עצבני ונרגש. ידעתי שיריבי הוא פראי, וידיעה זו ערערה מעט את בטחוני העצמי. אחרי הכל, היתה זו הפעם הראשונה שאני נפגש ביריב של ממש — ועוד יריב מקצועי, שרצה להתקדם בקריירה. לפתע הרגשתי צורך להתפלל. אמרתי את ארבעת פרקי-התהילים הראשונים. התפללתי בכחנה רבה. כל מלה שיצאה מפי היתה צרופה ומלאת כונה. הרגשתי שהבטחתי והשקט הנפשי חוזרים אלי. לא פחדתי יותר.

"הלפרין!" שמעתי צעקה, "התור שלך הגיע!"

הקריאה היתה כה פתאומית, לבי ניתר ממקומו. קמתי ויצאתי. הקהל לא הכריז; כמעט לא הגיב כשעברתי בין שורותיו. רק קבוצה קטנה של מכרים מחאה לי כף.

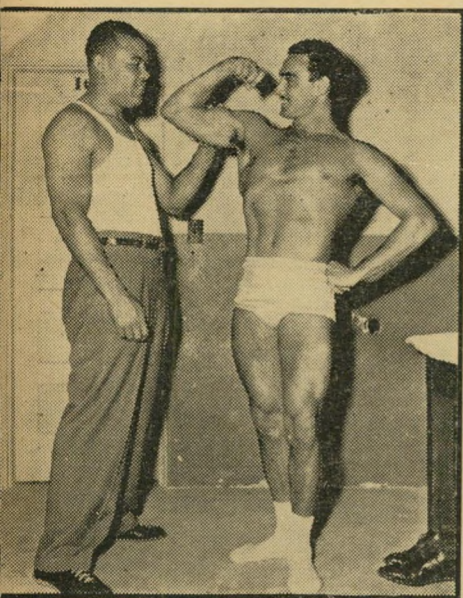
נכנסתי לזירה, שנראתה לי גדולה מאד. הרגשתי את עצמי קטן בתוך השטח הגדול, המואר בורקורים עצומים לצורך צלומי קולנוע. הקהל מסביבי צעק והרעיש. הר-גשתי כאילו עמדתי ערום לראותה. שמעתי את קול הקריין: "תחרות-הערב העיקרית. משמאל, משקל 300 פאונדס (135 ק"ג) — טרזן יואט. בפניו מימיני, בפעם הראשונה בארצות-הברית — מת'לאביב — משקל 214 פאונדס — רפאל הלפרין!"

הקריין יצא מן הזירה, השופט שעמד במרכז קרא לשנינו להתקרב אליו והסביר לנו את חוקי היאבקות בניו-יורק. הוא שאל אותי אם אני מבין את השפה האנג-לית, עניתי לו שאני מבין מספיק כדי להבין את הוראותיו. "אוקיי", אמר השופט, "אני רוצה לראות תחרות נקיה. תנו ידיים". הושטתי את ידי לטרזן יואט. הוא הרים את ידו במהירות-הבזק — והוריד לי סטיר רתלתי מצלצלת. אתריכך הסתובב וחזר לפינתו. נשארתי רתוק למקומי, כאילו קפי-אחי. דמי עלה לראשי. ראיתי לפני את הנאצי בחליצה התומה, שהיכה אותי בוינה, בילדותי. הרגשתי דחיפה להתפרץ כלפי-טרזן-הנאצי.

שופט הזירה ניגש אלי והעיר לי שעלי לחזור לפינתי ולהוריד את גלימת ההיאב-קות. הסתובבתי ופניתי לפינתי. הייתי כס-הרורי, דבר לא ענין אותי; לא הקהל שהתמרד ומחה נגד השפלות של טרזן יואט, לא האוירה המתוחה שנוצרה, ולא השופט הנרגז. לא עניינו אותי התחרות, ולא ה-תוצאות. רק הרצון לנקמה בער בי: לגמול ליואט על הסטירה.

הגונג צילצל. זינקתי בקפיצה למרכז-הזירה.

הזדקפתי לעומת טרזן יואט והתבוננתי בענק הגועלי, שהחל מראה סימני אי-בטחון. ידעתי בדיוק מה אני ענין אותי: לא הקהל אומיות וזקתי את עצמי לארץ. התגלגלתי לעומתו, תפסתי את רגלו ומשכתי בחזקה. הוא נפל מלוא קומתו ארצה, אך התרומם מיד. משכתי את רגלו השניה והוא נפל שוב ארצה, בחבטה אדירה. כשכולי רותח

עם האלוף

רפאל הלפרין מפגין את כוח שריריו בפני אלוף העולם האגדי באיגרוף, ג'ו לואיס, בעת ביקורו בקליפורניה ב-1954.

חיל שוב להשתולל, עד ששני שוטרים נכנסו לזירה והוציאו אותו. ירדתי מהזירה. הקהל התפרץ אלי, אנשים נשקו לי על הפנים והידיים. אחד מהם צעק: "אני אי-טלקי, לא יתודי. אבל אני מברך אותך, אני מחכה כבר שנים שמישהו יעשה זאת לטרזן יואט!"

מכל הצדדים נלחצו אלי לקבל חתימה. הלכתי כסהרורי לחדר-ההלבשה, כששני שוטרים מפלסים לי דרך בתוך הקהל. נכ-נסתי לחדר-ההלבשה וישבתי לנוח. הכל התרחש במהירות כזאת, שלא הספקתי ל-עכל מה שקרה. המנג'ר שלי נכנס וחיבק אותי בשמחה רבה. "עשית עבודה נהדרת, אתה עצום!" הוא קרקר משמחה. כבר ראה דולרים זורמים לידו, ושמו מתפרסם עוד יותר.

ואני? הלחי שטרזן יואט סטר עליה בערה

שהובילו אותו לכתר האליפות בניירוק בזירה-מטרוז

כאש. לא יכולתי להרגע.

★ ★ ★

מומחה דרופיקן

המשכתי בתחרויות בניירוק והסתייב, כשאני שומר על יתרונות בזירה. לא הפסדתי נגד אף אחד ממאתרי מחוז לתנועות ההיאבקות השתמשתי גם בתרגילי גידוד, אקרובטיקה ותרגילי זריזות. שמרתי על כושרי בזריזות רבה, והתאמנתי שלוש פעמים בשבוע. ניצחתי מתאבקים ידועים ובעלי שם מארצות-הברית, קנדה, איטליה, אפריקה, אירלנד ומקסיקו. הנצחונות באו במהירות מסחררת: שניות או רגעים מספר ארכה כל תחרות. המתיאבקים לא היו רגילים למין היאבקות כזאת. ביניהם פשטה השמועה שאני מתאבק מס' תור, משתמש בתנועות לא מקובלות ולא ידועות במקצוע. כמה מתאבקים שהתאבקו נגדי ניסו להשתמש בטקטיקה פראית ואכזרית ביותר. חלק מהם שלחתי לבית החולים.

היו רגעים שנמצאתי בסכנה, ואז מוכרח הייתי לצאת מהסבך בכל מחיר — וזה עלה לפעמים למתחרה בשבירת יד או רגל. לנגד עיני עמדה מטרה אחת בלבד: לנצח. ידעתי שאם אני רוצה לנצח, אצטרך להשיג תשומת לב של מתחרים זריזים ומתחממים. כל המתאבקים בזירה היו כבדים ומגושמים, שקלו בין מאה ל-150 קילוגרם. ניצחתי עובדה זו ומהתחלת התחרות עד סופה לא הרפיתי מהמתחרה, לא עזבתי לרגע. התקפתי כל הזמן, בלי הפסקה.

בעשרות תחרויות קיבלתי מכות, נשיכות ובעיטות. גם אני לא ידעתי רחמים. אני זוכר פעם, כאשר התאבקתי במדיסון סקוור נדון נגד איטלקי שניסה לתפסני ולא הצליח. לבסוף בעט בי בפנים. התפרצתי נגדו,

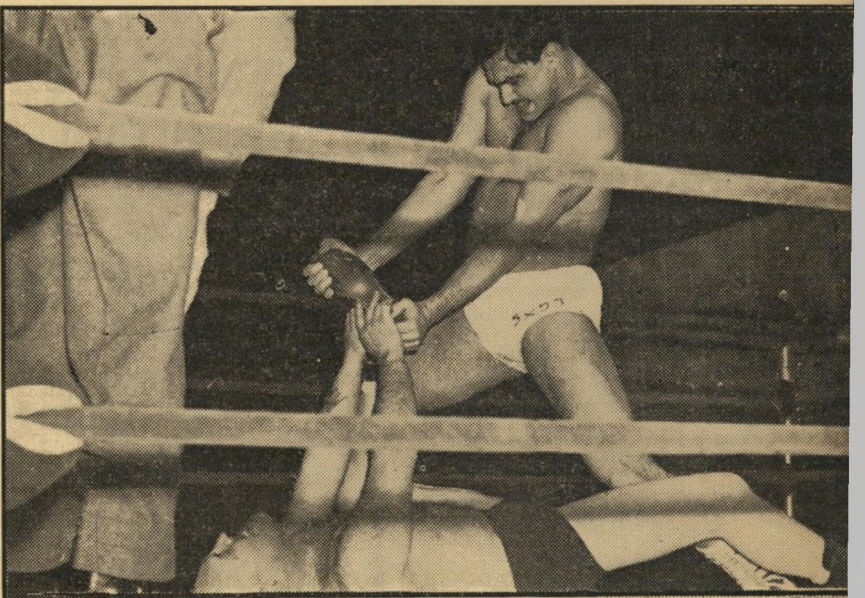
כזונה תחילה. הרגשתי שהם משתוקקים לפצוע אותי יותר מאשר לנצח. כל כוחותי היתה לשבור לי משהו. השמועה פשטה בינם, שאני פרא-אדם, שאינני מתחשב בהלכות מקודשות של המקצוע. רבים סרבו ל'הפגש אתי בזירה; הוכרו עלי מצב של מלחמה וחרם.

גם מחוז לזירה נוצרה מעין מחיצה ביני לביןם. הם היו כאילו מאוגדים נגדי. כש'נכנסתי לחזרה-הלבשה הפסיקו לדבר, כאילו נקלע אויב לחדר. לי לא היה איכפת הדבר. חלמתי על דבר אחד בלבד: חגורת אליפות העולם.

גם המארגנים והמנגירים הביטו בעין רעה על המתאבק המשונה הזה. הם לא הבינו איזו מין חיה משונה הוא רפאל הלפרין, הלוקח את עניין ההיאבקות ברצינות איומה כזאת. עשרות תחרויות סיימתי בפחות מ'דקה. השכבתי את יריבי בשניות. לא שיחקתי, לא העמדתי פנים, לא התמהמהתי. לא התחשבתי במגנר ובקהל. רק דבר אחד עניין אותי: להשיב את המתחרה על הרצפה, ויפה שניה אחת קודם.

לאט-לאט התחזק החרם עלי. חרם שקט ובלתי-רשמי מצד הפרמוטורים, מארגני התחרויות. הם התחילו לחסום את דרכי הב' טוחה-כמעט לאלפיות: מנעו ממני גישה ל'תחרויות הגדולות, לא נתנו לי להפגש עם מתאבקים מפורסמים.

החלטתי להלחם נגד החרם. הייתי כבר ידוע ומפורסם מהופעותי בטליוויזיה וב'רדיו: ניצחתי ביותר ממאה תחרויות, בלי הפסקה אחת. רכשתי פירסומה רבה בעתה נות: במיוחד תמכו בי העיתונים והרדיו היהודיים. התפרסמתי בתור "הרבי המת' אבק" והרגשתי כוח-השפעה עצום בין ה'יהודים. היהדות המקומית היתה גאה בי על

רגל כבושה

רגע ההכרעה בקרב נגד "המלאך הקנאדי". הלפרין נראה תופס את רגל יריבו, השוכב על רצפת הזירה, ב'תפיסת כינעה". פירוש הדבר: אם לא ייכנע, ישבור לו את קרסולו. במשך כל הקריירה שלו, נאלץ רפאל הלפרין לא פעם לשבור ליריביו יד או רגל, כדי להחליץ מתחבים מסוכנים.

שאני מבלט את יהדותי ודתי. הוונמתי לנאום בסעודות ואסיפות למכביר, הופעתי בבתי-ספר שונים ונאמנתי לפני הילדים. היו לי אלפי חסידים, מהם ממש פנטיים. היו שצמו בימים שהתאבקתי. רבים סיפרו לי שהם מתפללים תפילה מיוחדת לשלומי, ביום שאני מתחרה.

ידעתי שאלפים רואים בי את סמל הנוער היהודי, ויותר מזה: הם רואים בי כאילו את עצמם. הם מרגישים כאילו הם המנצחים בזירה. הם ראו בי את התגמול והשני לזמים לסבל באירופה — ורבים מהם זכרו היטב את אירופה, על אף היותם באמריקה 20-30 שנה. הם חזו בטליוויזיה בבחור ישראלי העונד מגן-דוד על גולגול ומכנסיו עומד בגאון בזירה ומנצח את כל יריביו בסערה. כשעליתי לזירה ידעתי שאלפים מייחלים לנצחוני ותפילתם החרישית מלווה

את צעדי בזירה. ידעתי שאם אכשל ואפסיד, אשבור את לבם ואנפץ לרסיסים תקותיהם וחלומם.

★ ★ ★

עפנו מחוץ לזירה

וכח פופולריות זו, נוכחו המנגירים לדעת, כי אינם יכולים להכניעני בקלות. הקהל דרש לראות אותי בפעולה. הם טיכסו עצה והועיקו מטקסס אחד המתאבקים הי' פראיים והאכזריים ביותר, אחד לורד קרלי טון, בתקוה שיחשל אותי. התחרות התקיימה באיסטרן פרק ארינה בברוקלין, לשם אין הקהל נוהר בדרך כלל. אך לתחרות זו באו חמשת אלפים איש והאולם היה מלא עד אפס מקום.

קרלטון הצטיין בפראות. זאת ראו מהרגע הראשון; והוא הוזהר שוב ושוב עלידי השופט. הוא הרביץ, בעט ונשך. הוא גם ידע את תורת ההיאבקות ביסודיות, וידע להינצל מכל תחבולות. התחרות נמשכה כ-20 דקה, ללא הכרעה. אבל תוך כדי ה'אבקות למדתי את הנקודה החלשה של קרלי טון: רגליו. החלטתי לטפל בהן.

תפסתי את רגליו שוב ושוב, והוא נפל בכל כובד גופו. הגברתי את לחץ ההתקפה. הרגשתי שנשימתו כבדה והולכת, וידעתי שהגיע הרגע שלי. קרלטון הרגיש אף הוא את הסכנה, וכשהיינו ליד החבלים תפס אותי לפתע בכוח רב והתכופף לאחור. שנינו נפלנו מהזירה החוצה.

קרלטון שכב עלי על הארץ. ניסיתי להת' רומם ולחזור לזירה, אבל הוא לא נתן לי. היינו תקועים בין שני ספסלים, כשהקהל סביבנו שמעתי את השופט צועק: 5, 6, 7. בכל כוחי השתחררתי מחיבוקו של קרלי טון והתחלתי לטפס לתוך הזירה. תפסתי את החבל התחתון של הזירה. שמעתי: 8, 9 — ולפתע הרגשתי משיכה עצומה ברגלי. היה זה קרלטון שמשך אותי בחזרה החוצה. השופט גמר לספור עד 10, מבלי שאיש משנינו יצליח לחזור לזירה — ואיש מאתנו לא ניצח. הקהל ראה כיצד משך אותי קרלטון החוצה, וקריאותיו נשמעו מכל הצדדים.

כשראו המנגירים שלא הצליחו עם קרלי טון, אירגנו תחרות ביני לבין לו קים. היה זה ענק ממונוליה שגובהו 195 ס"מ ומשקלו 145 ק"ג, כולו שרירים וכוח. הוא ניצח את כל יריביו בשניות ספורות ולא היה מתאבק שהצליח להכריעו.

ההודעה על התחרות עוררה סערה רבה בין חסידיו. הם חששו לי, פחדו ממאבק עם לו קים. התחרות התקיימה בטנט ניוקולס ארינה, בניירוק. כל הכרטיסים נמכרו מראש. רבים בקהל התערבו חמש לאחר שאני אפסיד. ההרגשה הכללית היתה שלו קים יתגבר עלי בקלות.

רוב הקהל שבא לחזות בתחרות היה מורכב מחסידיו. הם מילאו את האולם וחיכו במתיחות. אני, מצידו, התכוננתי לקראת תחרות זו ועברתי אימונים מיוחדים, כי ידעתי שהקריירה שלי מונחת על כף ה'מאזניים: הפסד אחד יכול היה להרוס את כל השם שרכשתי, ואילו נצחון על לו קים — פירושו הישג שאף מתאבק לא הצליח להשיגו בניירוק.

★ ★ ★

סוף-סוף: האליפות

שנכנסתי לזירה הרגשתי בפעם ה'ראשונה פחד סתום. הסתכלתי לעבר ים הראשים מסביבי וחשבתי לנפשי, שאם אפסיד עולמם של חסידיו ייחרב. ה'ת' בוננתי במתחרה שלי. הוא נראה כחומה בצורה: עמד בפינה ולא נע. הכרתי בחור שיצא נכה אחרי תחרות אחר; שני עוד שכב בבית-חולים. ראיתי כיצד ניצח את 'מר אמריקה' תוך שניות בתפיסת הנלסון ה'ידועה שלו. ראיתי עשרות תחרויות, מהן נלקחו המתחרים באלונקה.

באולם השתררה מתיחות משונה — מ'שונה מכל מה שהרגשתי עד עכשיו. חשתי כאילו אנשים באו ללוויה, כאילו ידעו מי ראש אפסיד — אם כי בפינה של ליבם קיננה עוד התקוה: אולי בכל זאת?

מיד עם תחילת התחרות הרגשתי את ב'ט' חונו הרב של לו קים. תנועותיו האישיות והבטוחות כאילו אמרו: "עוד רגע אנמור." הליכותיו היו קלות בהשחאה למשקל גופו. הוא צעד לעומתי ובפשטות רבה ניסה ל'ת' פוס אותי. התחלתי מבין ידיו. הוא ניסה לשם עלי יד, אך אני זזתי הצידה במ' הירות. פתאום קפצתי בזריזות והתנפלתי עליו מאחור, אך לא הצלחתי להפילה. הוא

דרופיק

היא "בעיטת-נפילה", בה נראה הלפרין מונק באויר כלפי יריבו ובוטט בו בעוצמה.

היריב: אלון דרוס-אפריקה, פרטי הול.

עמד איתן על הקרקע. תפסתי את ראשו בהד לוק. הוא ניצר אותי בתנועה אחת ואני עפתי לקצה הזירה.

עתה הצליח הוא לתפוס אותי בהד לוק ולחץ אותי בכוח איתנים. הרגשתי שנשי' מתי נעצרת. הכנסתי במהירות את שתי רגלי בין רגליו ונשענתי אחורה. שנינו נפלנו. ניצחתי את הנפילה והשתחררתי. עברו כמה דקות והוא לא הצליח לתפוס אותי בין ידיו העצומות. התקררנו — ופת' אום חבט בי כיד פתוחה. קוראים לזה מכה יפאנית או מכת גידוד. וזעזעתי כולי.

ושוב הרים קים את ידו העצומה והנחיתה על ראשי. כל מכה זעזעה אותי כאילו עבר בי זרם חשמלי. הוא תפס אותי לתוך נלסון כפול ורצה להכניס את ראשי בין כתפי. הרמתי את שתי ידי והתחלתי במ' הירות למטה. לפני התחרות התכוננתי במ' יוחל וחשבתי על תפיסתי לו המפורסמת. הוא השתמש בה לעתים תכופות, וכשהיה מצליח להכניס מתאבק לתוך תפיסה זו, שוב לא יכול היה לצאת ממנה והיה נאלץ להכנע מרוב כאבים.

קים תפסני שוב בנלסון כפול, ושוב התחלתי. הוא התרגז והתחיל לחבוט בי במכות יפניות. שוב הכניסני לתוך נלסון כפול ושוב התחלתי מבין ידיו. שש פעמים הצליח להכניסני לתפיסה מסוכנת זו, ושש פעמים הצלחתי להתחמק. הוא כעס באופן איום.

פתאום הרים את ידו הימנית אל על, כדי להורידה בתנופה איומה לכוח ראשי. על אף שהייתי המום, שמתי לב לעמידתו חסרת שווי-המשקל. כדי להנחית את המכה, נסה ימינה ונשאר "פתוח" לגמרי. ניצחתי את ההזדמנות ובתנועת-יזנקי יזנקתי לרגליו. במשיכה עצומה משכתי למעלה. לו קים נפל מלוא קומתו ארצה ונחבט קשה בראשו. קפצתי עליו ולחצתי את כתפיו לארץ. ה'שופט הספיק לספור עד שלוש ואז הופעתי עליי לו קים בכוח עצום לקצה הזירה. זה היה מאחזר מדי. ספירת השלוש עליי-ה' השופט חרצה את גורל התחרות. השופט הרים את ידי לאות נצחון.

קהל שישב כל הזמן במתיחות, למראה מצבי הנואש, לא הבין את השינוי הפת' אומי. הנה רגע אחד עמדתי להימחק — וברגע השני מכריזים עלי כמנצח. אחרי נצ' חוני שררו עוד דומיה ומתיחות באולם — עד שפתאום תפס הקהל מה התרחש. תרו-עות-שמחה פרצו מפי אלפי הנוכחים. כובעים נזרקו באויר, וזים התחבקו והתנשקו מרוב שמחה. אלפים הסתערו אל הזירה וברכו אותי על נצחוני. שרשרת השלוש ניצבה מסביב ולא נתנה לאיש להתקרב.

לו קים התהלך בתוך הזירה כנמר שבוי. הוא לא הבין מה קרה לו. הוא היה במלוא אומי, ומוכח להתחיל את ההיאבקות מחדש — והנה הישראלי הזה מקפץ בנצחון. קהל לא רצה לעזוב את האולם. הוא הצטופף מסביב להריע, חזר והריע. נטלתי את המיק' רשון ליד. השתחררה דממה באולם.

"אני מודה לה' על נצחוני הערב", אמרתי מעומק לבי.

מכתרים אחרות

שמעו, אני כמעט מאוכזבת. מה, לא אבד השבוע שום דבר לאף אחד?

★ ★ ★

לכתת רגליים בסימטאות

אלמלא העיד על עצמו (1155/13) שהוא גבר, הייתי נשבעת שהוא סמינריסטי: "כל אדם עושה בחייו לפחות שטות אחת, שאותה הוא זוכר לאחר מכן, ותמיד בחייו. אני עומד לעשות שטות ואין לך מושג כמה אני נהנה ממנה, עוד בטרם עשיתי. אני עומד לחפש נערה שאבדה בינות למאות נערות אחרות, נערה שאבדה אולי משום שלא היתה קיימת, נערה שעמה משותח חייל בשעות שמירה ארוכות, אותה ראה סטודנט בשעות שלאחר הצות, כאשר האור היחיד בעיר הוא זו הובקע מחלונן. "מצאי לי אותה, רותי, הרי אינך יכולה לסרב."

היא צריכה לדעת לאהוב, לאהוב הכל: נופים, אדם, חיוכים ודמעות. כל שהרמוניה בו וכל שסתירות. היא תדע למצוא יופי בכל מקום בו היא מצויה. היא חייבת להיות רגילה, בעלת עיניים רגילות, שיער רגיל, חיוך רגיל ומגע רגיל, והלא בכך תהא הפחות רגילה מכולן.

"אם תדע ליהנות מההנאות הפעוטות שלי, הו, לא עד כדי כך אני דורש, או שמא? לכתת רגליה בסימטאות העתיקות של יפו, עכו וצפת, לטייל ארוכות לחופי הנידח של הים התיכון בשעות שקיעה. לצלם ולהצטלם על כל רקע שהוא. לדעת להאזין לצלילים מוסיקה מבלי לעצום עיניים, משום שמו"סיקה נקלטת גם בעיניים."

"איוה ערך יש עתה לפירוט האני העצמי שלי? זו שתכתוב תדע הכל."

"רותי מצאי לי אותה, אחרת... אחרת חבל."

לא נכון. הוא רמת-גני.

★ ★ ★

נחמדים...

חמש הנערות בנות ה-15-16 שעומדות שם ומציצות (1155/14) מנסות לומר שהן רוצות להתקשר עם חמישה צעירים כבני 18 למטרת — סלחו לי על הביטוי — הקמת חברה, קומוציזם ובילויים וטיוילים ואתם יודעים כבר מה עוד. שיהיו נחמדים ואתם יודעים כבר מה עוד.

★ ★ ★

זה כה נעים

לא מה שאתם חושבים. לקבל מכתבים. כך, על כל פנים טוען (1155/15), המעיד על עצמו שהוא אחד מאותם רחוקים היושבים במשקים. "אני דחקא יושב בקיבוץ ותיק, ולא כל כך לפי הפירמה", הוא מנסה להתרועע, אך מצהיר שהוא דחקא מבוסס מביתו. הוא נוכח בזמן האחרון שיש לו פתאום פנאי לכתוב ולקבל מכתבים. זה כה נעים. הוא היה מאד רוצה שהנערה שתכתוב אליו תתגורר בסביבות תל-אביב או דרומה, ושי תהיה כבת 20 וסימפטי. זה פשוט התבקש שיאמר זאת: הוא שאנ רכילות, אוהב חברה ושמת. הוא בן 23.

★ ★ ★

למה רק בסרטים שומעים את המזכירה אומרת לבוס שלה לפני שהיא הולכת ה"ביתה": "האם יש לך כל מה שאתה צריך? גביש קרח והכל? השארתי לך מכתבים לחתימה. או שמא רצונך לחתום עליהם כעת ואני אשגר אותם? כן, ומר סמית טילפן שוב. הכרטיסים שלך שמורים בקופת ה"תיאטרון. ההצגה מתחילה ב-9.30, ויש לך שולחן לארבעה איש במעדרון 21?"

★ ★ ★

קקונו, ללמוד להחכים

זה נשמע כמו סיסמה על דגל משפחתי של משפחת אצילים לא חשוב איפה. אולם

(1155/16) איננה דומה, אני שמחה לומר, לכל שתי נערות אחרות הכותבות למדור זה. העיסוק שלה, טוענת היא, איננו נשי ביותר. ההובי העיקרי שלה הוא בעלי חיים. החל בקטנים שבהם — חרקים, פרים וציפורים, אותם היא אוספת או סתם נהנית לעקוב אחריהם בטבע — וכלה במוצגים הגדולים יותר החיים בעולם הוואולוגי. היא עוסקת, בין השאר, באלוף

נערת השבוע

אינני יודעת מדוע, אולם תמיד תיאיתי לי את הנערה הגרמניה בדמות גרסון טיפוסית: מוצקה, עבת-מותן במקצת, מסורבלת ובלונדית מאד. יוטה גור, נערת-החט"ר הגרמניה בת ה-19 של חולות לוהטים, היא הכל מלבד.

היא נבוהה מאד, דקה מאד, שיערה חום כהה, קצר ומתולתל, עיניה אמנם כחולות מאד, אך ריסיה שחורים, וזיאי דינאמית ומלאת-מרק עד שהיא יכולה כמעט להפעיל תחנות כוח.

היא נמצאת בארץ כשבועיים, אולם את המלים החיוניות בעברית יודעת היא כבר לבטא: "ישנת טובה", "כמה זה עולה?" ו"כמובן" — "חמור". "כשהייתי שומעת מלה זו בימים הראשונים שלי כאן, כל פעם שנשמעתי במכונית, לא העליתי בדעתי מה זה יכול להיות. למדתי מהר."

יוטה לא הספיקה ליצור לעצמה דעה על הנוער כאן, בגלל הסיבה הפרוזאית והפשוטה

שהיא עובדת כל הזמן, ואם מזדמנות שער תיים לצאת, היא עושה זאת בחברת חברה לעבודה.

היא עוסקת במקצוע מעניין זה רק כחוד"ש. לפני כן היתה דיילת-קרקע באייר פראנס בברלין. יום אחד ביקרה באולפן סרטים ברלינאי, והחלה להתעניין בעבודה הסתתית של ההסרטה, למדות שהיא נראית כאילו יכלה להצליח מאד גם לפני המצלמה. יוטה, הדוברת גרמנית ואנגלית, היא מעניינת, משכילה ובוגרת יותר מכל נערה אחרת בת גילה. ועד כמה שיראה הדבר מוזר, אין היא אוהבת להרבות בהליכה לקולנוע. כשהיא עושה זאת — הרי זה בעיקר לראות סרטים צרפתיים, אמנותיים כאורפיאוס של קוקטו, או סרטי-מתח טובים. היא נראית באותה מידה נהדר בגיינס כחולים דחויים (עם פתח מלפנים) ובלבוש אלגנטי. הצבע האהוב עליה הוא כל גוני הכחול. כאשר שאלתי אם טבעתה, משובצת הפנינים, היא טבעת אירוסין, נדעקה: "שב, עת אירוסין? בשם אלוהים, לא! בגילי?"

כלבים גזעיים ומרבה בהירה על סוסים. צמודה להובי שלה היא האהבה לטיוילים, שהיה בחיק הטבע והנאה ממראות נוף. היא מעדיפה שלא להרבות בדברים על כל מיני תיאורים על עצמה, על תכונותיה ומה אומרים עליה. "בחור שיסתפק במכתב זה שאולי הסתם בו מרובה על הנגלה, ויכתוב אלי — יכירני יותר במשך הזמן", אומרת היא. כל מה שהיא מבקשת הוא בחור שיהיה מסוגל לעניין נערה המוכנה, כאמור, תמיד לקלוט, ללמוד ולהחכים.

★ ★ ★

לא כשהיו בנות 3

צבע עיניים: חום. צבע שיער: ערמוני. הגובה: מאה ושבעים ואחד סנטימטר. זאת לא הבת-דודה של דינה ברזילי, כי אם שני חיפאים קטנים בני 15, (1155/17). הרוצים להתכתב עם שתי חיפאיות קצת יותר קטנות. הם אוהבים בולים, מוסיקה קלאסית, התכתבות, מדע ושכחתיה מה עוד. הם רוצים תמונות, אבל לא כשהיו בנות שלוש.

★ ★ ★

המחר הלא-ידוע

אל תכתבי אל (1155/18) משום שיש לו שם כל כך אנגליסקסי. תראי איוו נשמה יש לו: "סלחו לי האלמונית על אשר פונה אני אליך מעל דפי העתון. אשתדל להסביר לך ולהעמיד אותך על אשר ברצוני מפיניה זו."

"אין ברצוני להצטרף לאלה המבקשים להתכתב אתך, גם אין ברצוני להסתיר את עצמי מאחורי המשפט המקסים של התכתבות! כי אכן אהיה כנה וישר. ברצוני להכיר אותך ואין זה משנה לי אם יהיה זה לאחר מספר מכתבים."

"כל הדרוש ממך הוא ליטול לידיך את העט ולענות לשורותי הבודדות אלו. כי דעי, בדרך העבר לא אוכל להתחיל ואת העתיד אחפש בהמשכה של הדרך, ואיתך ברצוני לאסוף לדרך הממשיכה עד המחר הלא-ידוע. "הריני מאלה העולים בשלבי הלימוד ה"גבוה", שזה לאחר שנה מעביר בינות לספרי הלימוד האקדמאי. ואם תרצי ללחץ אותי לדרך — כתבי לי."

טפשעשרה והבחירות

בחיי שאני מבולבלת כבר מכל העניין. מה עושים רעש כזה גדול כאילו שלא היה ברור מי שינצח אמרתי את זה עוד מזמן לאיציק או הוא אמר שאני לא מחדשת דבר ושבכלל, מה אני מבינה בפוליטיקה. אני באמת לא מבינה אבל זה לא עסקי בכלל, גם אחותי הנבלה הרימה לה פתאום את האף מפני שיצא לה לבחור בפעם הראשונה. היא עשתה בלאגן בבית וצעקה כל הזמן איפה כרטיס הבחור שלה ואיפה תעודת הזהות שלה וכששאלתי אותה מה היא בוחרת היא אמרה שזה לא עסקי ושאיני ואבוי לי אם אסחוב לה את בגד הים שלה אם אני מת' כוננת ללכת לבריכה. ציפצפתי עליה.

אבל אני שונאת את כל השחיצרים שחושבים שהם יודעים הכל אני רוצה לה' גיד לך שלפעמים דברים דחקא די מעניינים אותי או שאלתי את איציק מה זה בדיוק דמוקרטיה שבן גוריון כל הזמן אומר אותה או הוא, איציק טפשה לא בן גוריון אמר לי שזה ביוחנית דמוס וקרטיה. דמוס זה שלטון וקרטיה זה עם או רגע, אולי להי' פך. לא. זהו זה. כמו בירוקרטיה. אז שאלתי מה זה בחירות איווריות אז ענו לי שכל שכונה בוחרת לה נציג ואני מוצאת שזה דחקא נחמד מאד בטח שהייתי בוחרת בנציג היותר נחמד. עכשיו אני מבינה למה מפא"ל כל כך רוצה בחירות איווריות כי עכשיו יש לה המון נציגים צעירים ונחמדים כאלה לא כמו פעם. חבל שמשך דיון הוא לא המאור של ים גם שמעון פרס נחמד יש לו גומה בסנטר אבל כזה נורא שמשה דיין יקבל את משרד החקלאות אם הרכילות הזאת נכונה. לא יצלמו אותו כל כך הרבה ביומינים.

איציק ועוד חבר שלו התערכו על בקבוק חסיקי שנמיר יהיה ראש העיר איציק אמר שכן אני דחקא נורא רוצה שהוא יהיה לא בגלל חסיקי של איציק, הוא פשוט מזכיר לי יול בריני.

אמנות

בידור

בית-סוהר פרטי

... שרש נקודות (בצל ירוק) היא תוכניתו הרביעית של תיאטרון צעיר זה, שלהצגתה קדמו חששות כבדים ואפילו נסיון של המחברים דן בן-אמוץ וחיים חפר לעכב את ההצגה.

החששות היו מופרזים, אך לא מיותרים לחלוטין. התוכנית אינה נופלת מקודמותיה בכושרה לשעשע את קהל-הצופים המחבב להקה זו. מספר הבדיחות המקוריות צחוק גועה בקהל אינו נופל מהמספר הרגיל וכמות הפומונים הערבים לאוזן אינה קטנה מהמנה הקבועה. הבימוי — בין אם נעשה על-ידי אורי זוהר ובין אם תוקן על-ידי שמואל בונים — הוא מבריק כרגיל, שפע המצאות בימתיות ערבות לעין ומחפה ב"הצלחה על אותם השחקנים הזקוקים לחיפוי. הצגה היא רק — ויש להניח כי מרבית אוהדי ירוק לא יסבלו מצרה זו — שתוכנית זאת גם אינה מהרה התקדמות ממשית לגבי קודמותיה בכיוון להצגת סא"טירה משמית, שתמחץ בנקודות התורפה של המציאות הישראלית. בהעדר סאטירה כזאת, מסתובב חלק גדול של התוכנית, המוקדש לתיאור חזרות על הצגה במחנה מעשיהו. בחלל ריק של בדיחות תלושות או גנובות ישר ממקורות אמריקאיים מתאימים. חלק אחר, המתאר ישראלים בחוץ-לארץ, חוזר ולועס קש יסן, שכבר נלעס לרוב על הבמות הקלות, ורק חן העצורים של ה"שחקנים מסתיר את עייפות הסקסט."

החלק השלישי של ההצגה — סיפור מעשה פשוט, כפי שהוא מוצג בסגנונות תיאטרוניים שונים — הועבר לבמה זו, אם גם תוך שיכולת טכני רב, ישר מהמסביבות של תנועות הנוער וממערבונים קודמים של אותם המחברים. כל זה מוצג על הבמה במדינה שעליה חל אולי יותר מאשר על כל מקום אחר בעולם פסוקי המפורסם של ניקולאי גוגול: "קשה שלא לכתובם סאטירה!" בנסיבות אלה, נראה כאילו בנתה לעצמה להקה זו מרצון בית-סוהר פרטי, מעין זה שעליו מדברים בחלק הראשון של התוכנית, והיא נהנית לשבת בו כל עוד השופט-הקהל אינו מחמיר מדי.

מאחורי הקלעים

רוצים לקנות בחזרה

5000 ל"י — זה הסכום שהציעו דן בן-אמוץ וחיים חפר ללהקה בצל ירוק, על מנת לקנות מידה בחזרה את התוכנית ... שלוש נקודות (ראה לעיל). אותה חיברו למעשה, השניים, שלא היו מרוצים מאופן הביצוע של התוכנית בבצל ירוק, רצו להכשח בחזרה על מנת להציגה ב"מועדון-הלילה שהם רוצים לפתוח, ואשר מקומו הסופי טרם נקבע. באים בחשבון: השטח הגדול ביפו וזית נוש ברמת-אביב ... חנה טיבון, הצעירה הירושלמית, וכתה ל"הצלחה ניכרת בהציגה 75 מרישומיה במוזיאון העירוני באמסטרדם ... זהרירה חרירי פאלי, שבלטה בהצלחתה בהצגה החדשה של בצל ירוק, תחזור בכל זאת לאכסנייתה ה"קדומה, תיאטרון זווית, לאחר סיום הצגו"תיה של התוכנית ... שלוש נקודות, כדי להופיע במחזות רציניים יותר.

חרירי

הצגות

● ביקור הגברת הזקנה (הבימה) — בדיחתו האכזרית של פרידריך דירנמאט אודות מיליונרית הקונה את מצפונה של עיירה שלמה, מוצגת ביד-האמן של יוסף מילוא עם מרבית שחקני התיאטרון.

תערוכות

● אריגונים מצריים מצויירים עתיקים (המוזיאון לאמנות עתיקה, חיפה) — לא פחות מיופיים של המוצגים מעוררת פליאה התמרתם מלפני 1800—1400 שנה, על כל שלל צבעיהם. ● ציור ופיסול נורווגי (ביתן הלנה רובינשטיין, תל-אביב) — 54 ציירים ופסל אחד מבני המאה העשרים מציגים יצירות דקורטיביות יותר מאשר אמנותיות.

בידור

● עמור על הראש (סמבטיון) — תוכנית של קטעים מיושנים, מוצגים לא בלי טעם רע. ● ... שרש נקודות (בצל ירוק) — ראה לעיל.

סרטים

מה מריץ את דייב?

אחרים באו במרוצה (אסתר, תל אביב: ארצות הברית). פראנק סינאטרה הוא דייב, צעיר זועם, סופר מאוכזב וחיל מ' שוחרר, החוזר עב שיחרורו לעיר מולדתו פארקמן אילינוי — אחד מאותם גני העדן הקטנים המפובקים והרצופים כחנות סר בות — בה אין עסק כעסקם של אחרים. הוא מוצא את אחיו, שלפני 12 שנה שלח אותו למסד ליתומים, כשהוא צדקן, מטיף מוסר, חביב, גונן ומאד חביב כלפי אשתו החמוצה ובתו הפרובלמטית, הלוקחת את הוריה ברצינות.

הוא מתחנע גם אל דין מרטין, מהמר מקצועי וצורני מאד, ואל פוזמק כחול לא פחות מקצועי, חתיכה בלונדית (מרתה הייר)

כוכבת מקליין ב"אחרים" האהבה מתה, המנוחלים חיים

המוצאת שיש לו כשרון עצום — לכתיבה. לא קשה לנחש מיד שמורה זו, בה הוא מתאהב, כמובן, מועידה לו גורל גרוע ממח: להפסיק לשנות, להפסיק לשחק פוקר, ולהיות אדם מכובד כאחיו.

משך כל אותה העת מתנהג פראנקי ב' חזירות לא מעטה כלפי שירלי מקליין, נערה קלומסר האוהבת אותו אהבה פא' תטית ונוגעת ללב. ביום שהמורה האריס' טוקרטיה נותנת לו להבין שהיא מתעבת אותו, הוא נושא את שירלי המסכנה, רק משום ש"מעולם לא אהבו אותי כפי שעזרה זו אוהבת אותי".

בליל הכלולות מתרועע קנאי אחד כמוכה אמוק עם אקדח, ושולח עופרת לעבר ראשו של סינאטרה. אולם אשתו הודפת אותו ונהרגת במקומו. הצדק בא על סיפוקו. אהבתה הגדולה של שירלי נענשת, לפי המוסר ההוליוודי, בעוד המנוחלים, המ' נחלים למחצה והמנוחלים לרביע ימשיכו לח' יות באושר עד היום הזה אחרי שניגבו דמעה ליד קברה של זו שהם תרמו לר' ציחתה.

פרט למרירות שבסוף, אין סרטו של יונסנס מינלי, שעובד מספרו עיבהכרס של גיימס (מתתה ונד עולם) ג'ונס, סאטירה חברתית, כפי שהתכוון לעשותו, אולם מ' חקם המעולה של פראנק סינאטרה ושירלי מקליין, הגונבת את כל הסרט, מצדיק את קיומו.

היא האבטיפוס של הפרוצה טובת-הלב. בלחיה המפורסות מאד, צפורניה האדומות כדם, לבושה הזול ותנועותיה ההססניות, אצבעותיה מוכתמות-הניקוטין ושערה בעל אותו הצבע — היא ממיסה את הקשה שב לבבות, כאשר היא מתחננת למעט חיבה

זה הוא זה :

מסינאטרה ואומרת: "למה אתה כל כך חביב אלי רק כשאתה שיכור?"

המלאך הוא רוד

המלאך הכחול (תל אביב, תל אביב: ארצות הברית). לפני כשלושים שנה עשו שחקנית גרמניה בלתי-מנוסה בשם מרלן דיטריך, בעלת רגליים חטובות להפליא וקול רחי עשן; שחקן-אופי גרמני גדול בשם אמיל יאנינגס; ובמאי בשם יוסף פון שטרן-ברג סרט מריר וטראגי בשם המלאך הכחול. היה זה שרטוט של התנחנות והסתאבות של אדם, שאיפיון את תקופת שנות ה' עשרים בגרמניה. הסרט נחשב עד היום לקלאסי באמנות הקולנוע.

היה זה סיפורו של מורה — קפדן, מוסרי ושנוא בבית-ספר לנערים — ה' חושד בתלמידיו שהם לומדים אנטומיה באחד מבתי-המרוח המפוקקים ביותר. הוא הולך לשם במטרה לתפוס אותם. אולם עד מהרה הוא חלל מלתור בעיניו אחר תלמידיו ומבטו הנדהם ננעץ ברגליה הארו-כות מעוטרת-הביריות של הנערה על ה' במה, ששרה בקול גרוני עמוק אני מתאהבת

הנערה היא מרשעת. היא מעבירה את עיניה הכחולות הקרות על המורה, ורק כדי להשתעשע מחליטה להדיח אותו. בן-לילה היא הופכת רוק זקן ומכובד לאוהב מעונה, המחחר על ההוראה רק כדי להימצא במ' חיצת אותן הרגליים הנהדרות, רק כדי לט' עום מדי פעם מקסמיה המדיחים והבלתי אכסלולסיביים של האשה.

היא הורסת אותו. היא משפילה אותו. היא הופכת אותו מגבר למוקיון רכרוכי, פאתטי ומייבב, אולם הוא אינו יכול להי' נתק ממנה.

במקום חטא, מין. הוליבוד לקחה סיפור קודר זה והפכה אותו לסרט מסנור בצבעי טכניקולור ומסך רחב. העלילה היא דומה. קורד יורגנס הוא המורה המקריב את ההוראה בגלל זוג רגליים. זוג הרגליים שייך למאי בריט. אולם לפני שהחלו בהפקת הסרט, שלחו יצרניו את העלילה לניקוי וכיבסו את מרבית הוימה שבתסריט. ה' סרט המקורי היה על החטא. סרט זה הוא על מין.

מרלן דיטריך בתפקיד לולה, הזמרת ה' מושחתת, היתה בלתי-נשכחת. היא היתה קרה, קשוחה וחסרת-רחמים. היא ידעה מה רוצים הגברים ותיעבה אותם ברגע שנתנה להם את זה. וכאשר שילבה את רגליה המפורסמות תוך כדי שירת אני מתאהבת שוב — לא שרה על אהבה, כי אם על תאונה.

מאי בריט, לעומת זאת, היא היפה ש' בשתייה, אך יחד עם זאת מלכת-המין הדור ממדיית ביותר שהמציאה הוליבוד. הבמאי אדוארד דימיטריק נתן לה דבר שלא היה למרלן — לב. מתחת לחיצוניותה הקשוחה היא בעצם נערה חביבה וטובה, הרואה ב' צער את השפלתו של מאהבה, שלמען המור' סר ההוליבדוי הוא נעשה בעלה. יש לסרט אפילו האפי אנה. מאי בריט מסתדרת ש' בעלה יתפוס אותה עם גבר אחר. הוא כל כך מוועז ממואה עיניו, שהוא חוזר ל' חייו הקודמים.

קורד יורגנס מנסה כמיטב יכולתו — לא בלי הצלחה — לגלם את דמות המורה האומלל. אולם שלא כמאי בריט, הנראית כבת השכן מחופשת, היה למרלן דיטריך הרבה יותר מאשר רק זוג רגליים חטובות.

תדרין

● **בני טובים לאן?** (הוד, תל אביב, תל אביב: ירושלים) — דור חסר-אידיאלים משתקף ביצירתו הגדולה של מארסל קרנה. פסקל פטי, זאק שארייה.

● **מקום בצמרת** (תל אביב) — סרט אנגלי נועז רחי יצרים, אודות צעיר שאפתן הרוצה להצליח בתורה, על גופתה המתה של האשה שהוא אוהב. סימון סיני יורה, לורנס הארתי.

● **איבן האיום** (גת, תל אביב) — יצירתו המונומנטלית של סרגי איונסטיוו, שסטאלין אשר להציגה. בגלל דמיון שלא היה מקרי לגמרי.

● **איזה לילה** (מנדלור, תל אביב) — סרט-מתח צרפתי מעולה, בו מילן דימונצ'ו, היא, לשם שינוי, אשה נאמנה וטובה. ז'אן (ריפיי) סרבה.

● **יומנה של אנה פראנק** (אוריון, ירושלים) — תעודתה האנושית המזועזעת של הנערה היהודיה מאמסטרדם, מוגשת לטעמי של הקהל האמריקאי אך איננה מאבדת את גדולתה. מילי פרקינס.

תשבץ העולם הזה 1155

9	8	7		6	5	4		3		2	1
			14		13		12	11			10
		19		18	17		16		15		
			24			23	22			21	20
		28		27			26			25	
			33		32			31	30		29
				38		37		36		35	34
		43	42			41			40		39
	47			46			45		44		
					52	51		50		49	48
			58			57	56	55	54		53
				60							59

מאוזן: 1. ה'

מולה; 4. ח"כ ציוני-כללי; 10. אל"מ שלמה גורן; 11. כן; 13. סוד; 14. צורת למוד התנ"ך; 15. נפקד משרות צבאי; 17. סביב קפריסין; 19. מילת שאלה; 20. סוג פילטר; 22. שבט; 25. חצי מילה; 26. שבר' עה; 27. מוצאו של הורדוס; 30. נשקו האישי של החייל; 32. מפקד-כיתה; 33. אוי; 34. מיפתן; 36. מאתיים ושלשים; 37. מצוי בים-סוף; 39. מלך חזור; 41. אביון; 42. לאו; 44. נמצא בכל מכונת; 46. תוארו של מלך תימן; 48. אביון; 50. עיר בקירבת ת"א. בר"ת; 51. ראש עירית פ"ת; 53. שושנה; 55. מחצית יאיר; 57. מנעול בטחון; 58. ההיפך מחם; 59. מחבר אנציקלופדיה לחלוצי הישוב ובוניו; 60. בת זוגו של הגמל.

מאוזן: 1. קיבוץ; 2. יצחק ליעקב; 3. בראש ממשלת הודו; 5. חבר ממשלה; 6. עץ להפקת השמן; 7. מסד, ללא התחלה; 8. יחידת-רכב מילואים; 9. סופר; 12. נר-יאיר; 15. ישוב בקירבת רחובות; 16. ארץ; 18. נביא; 21. חצי חיים; 23. קרבן יום הכיפורים; 24. ארבע-עשרה; 26. רשע; 28. אות; 29. הסטוריון יהודי; 31. לוח שנתות למדידה; 32. מרד; 35. בית מרוח לונדוני; 37. כלי נגינה; 38. איש המינהלה ביחידה; 40. ידיד למחצה; 41. הצרפתים; 43. שרה ליעקב; 45. תפקידו של דוד הורוביץ; 46. עץ צעיר; 47. מקום הפקת הפחם; 49. נותר; 52. דורון; 54. דהר, ללא סוף; 56. מילת ברי-רה; 58. קהילת-קודש.

פקידים!
תלמידים!
סטודנטים!
תרשמו עוד היום לקורס ל'**קצרות**
עברית ו/או אנגלית
(שני חודשים, פעמים בשבוע)
ב-אלון גרג' (GREGG).
המנהל: ח. ברקמא (קמפינסקי)
תל אביב, רחוב גורדון 5.
ח צ ל ח ח מוכתחת!

בעריכת לילי גלילי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים מבין המשתתפים בשליחת חומר לעמוד זה יזכה מדי שבוע בשבוע בפרס של עשר לירות ישראליות. הזוכה בפרס השבוע הוא יורם כהן, פתח תקוה.

דרך גבר יום בהיר סרקתי את שיער אחי הקטן שהם, באמרי: "שהם, אתה תהיה חתיך שכל הבנות תרדופנה אחריו." השיב שהם (בן הארבע): "אז אני אברח הביתה!"

עפרה זהבי, רחובות

שתי צורות להביט על הגישה המפלגתית סביב הקמת קואליציה...

...בעיני חלק מהציבור, זו סתם גועליציה; בעיני עסקני המפלגות הקטנות, הכללתם בממשלה היא גואליציה.

★ ★ ★

אחרי שאפרים אילין הודיע על שיתוק מפעל קיזור פרייזר בחיפה...

...יצטרף המפעל לאילינישול פוליון.

★ ★ ★

לפני הבחירות הופיעו הציונים הכלליים כצדיקים...

...לשונות רעות ואמרות עכשיו עליהם שהם צדיקים גמורים.

★ ★ ★

הכדור שהרג דרוזי משרעם נורה, לפי טענת המשטרה, באויר...

...נראה שריקושט חזר מהעננים.

מאת אריה קרו

באמביו

שני תינוקות בכורסא

זה מול זה

הארהאו

שני כלבים מגזע תחש

חמשירים

מעשה בעלמה, שמה עדינה,
באהבה חפשיית האמינה.

באחד הימים

לה נולדו תאומים —

ימאז דעותיה הצפינה.

פ. זיסקינד, תל אביב

היה נעריוזהר, שמו רם,

שעמד ברומו של עולם,

עד אשר יום אחד

מנכסיו הוא ירד —

יעתה הוא קורא "קול העם".

כרמל, גדרה

רודן התפאר ואמר:

"באן אצלנו, הכל מותר!

מותר לקלל,

להשמיץ, להתל —

כמובן, את אויבי המשטר!"

מיכאל ויס, תל אביב

מדוע פושט'לה בעד בחירות אזוריות

כזו — משהו עולמי! לכל ארץ, הייתי שולח שליחים שיתאימו לרוחה. לא לרוחה הרשמית, שאינה מאפשרת גישה חופשית וידידות-אמת, אלא לרוחו של האדם ברחוב. לצרפת, הייתי שולח גיגולו. אלפונס, למשל. אתם יודעים למי שאני מתכוון. לאמריקה הייתי שולח את יוסקה טומיגאן. הוא מדבר בצורות כאלה שאל קאפונה בעצמו היה קופץ מהקבר בשביל לתרום למגבית. לאנגליה הייתי שולח את מומו המומיה. כן, כן, זה שהיה תמיד עושה את עצמו מת ומריק את כיסי האנשים שהתקהלו סביבו, מבלי שירגישו. האנגלים נורא אוהבים אנשים שלא מראים התרגשות. אפילו כשמריקים להם את הכיסים. לאיטליה הייתי שולח את גיו עמאר. נכון, הוא לא יושב איתנו, אבל לא צריכים להראות צרות-עין, שלא יגידו שאצלנו יש רק פרוטקציה. הוא יודע לשיר כאלה שירים יפים, שכל הסניור רינות והסניורים ימותו בשבילו. לארצות המזרח — לא הרחק, זה היותר קרוב — הייתי שולח את אבריסלים. הוא יודע תמיד להגיע למטרה מן הכיוון השני. איך קרא לזה הרב שבא להתפלל ביום כיפור: סיטרא אחרא.

בקיצור, תבחרו בי והכל יהיה בסדר. אבל לבחור בי אפשר רק בבחירות אזוריות.

כאן עלי להוסיף שהתלהבות שומעי הגיעה לשיא שיאים. הם נשאו אותי על הכתפיים, וכל פעם שהייתי קורא משהו, היו צועקים בחזרה: "בידינו!" קראתי: "השלטון!" והם ענו "בידינו!"

"הכות!"

"בידינו!"

"הכנסת!"

"בידינו!"

פתאום הרגשתי שהארנך שלי איננו. קראתי "הכסף שלי!"

והם ענו: "בידינו!"

בחיי פושעים!

יורם כהן, פתח תקוה

אני תושב רמלה. לא, לא כלא רמלה, מעשהו. זה קרוב. דווקא תושב וותיק ומזכר. פעס'פעמיים יצאתי, אבל תמיד חזרתי. אני מבקש ממך לפרסם את הנאום שנתתי לחברי, בעד בחירות אזוריות.

חברים, שלום!

שיטת הבחירות הקיימת מקפחת אותנו קשות! הולכים להם אנשים מקיבוץ יד חנה או ממושב רגל רחל, ובוחרים כנסת. והם רוב במדינה הזאת. מה שאנחנו בוחרים — לא שזה. עושים את החשבון של כל הקולות של כל הארץ, ואנחנו זה אפס בחשבון הגדול. אז במקום לשבת בכנסת, יושבים פה! זה צדק?

לבחירות האזוריות יש יתרונות רבים. קודם כל — הידע המקצועי משתלם. יש לפחות עשרים מחברי הבית הזה בעלי עבר בחיסול. הם חיסלו אשה, יריב או פרצוף לא סימפטי. בקיצור: אופוזיציה. נניח שהיינו נבחרים מפה שלושה חברה. עם עבר כמו שלנו בחיסול אופוזיציה היינו בטח מקבלים מקום בממשלה. רק נבטיח לחסל קצת אופוזיציה. לא יעשו לנו כלום. חסינות פרלמנטרית.

היינו משנים הרבה חוקים במדינה הזאת. בעד גניבה, למשל, לא צריכים לשלוח לבית-סוהר. זה עולה ביוקר למדינה. זה ביובו כספו של משל'המסים. האזרח נאנק תחת עול המסים! ועוד באים כאלה ומוסרים גנב למשטרה, שתכניס אותו לבית-סוהר על חשבון משל'המסים. אז קודם כל הייתי מעביר חוק שכל מי שימסור גנב למשטרה, ישלם בעד החזקתו. ולא בבית-סוהר, אלא בבית'המלון היקר ביותר. שידע מה זה לבזבז כסף של אחרים!

הייתי ממנה את כל השופטים של בית-משפט השלום ובית המשפט המחוזי לשופטים עליוניים, ולא ממנה אף שופט במקומם. כדי שלא תהיה אפשרות להביא אנשים למשפט על כל מיני פשעים קטנים. רק ישר לבית-משפט עליון, בשביל דברים רציניים באמת: בגידה, פוליטיקה. תארו לכם: לא יהיו תורים נוראים בבתי-המשפט! בכלל לא יהיו בתי-משפט! ונציגות-החוק שלנו! חברה, הייתי מארגן לכם נציגות-חוק

מזה צוחקים בגרמניה

